

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

Bp. 616 / 28.02.2022

Biroul permanent al Senatului

L. 106 / 28.02.2022

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 549
IESIRE	
Ziua 01	Luna 02 2022

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea
Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor
cu handicap, precum și a altor acte normative (b616/23.12.2021)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative (b616/23.12.2021)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 1.02.2022, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.25/04.03.2021, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare** prevăzute în anexă, precum și cu următoarele **observații**:

1. **Textul propunerii legislative trebuie aliniat și armonizat cu spiritul și articolele Convenției Internaționale privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (CDPD)**, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la data de 13 decembrie 2006 și ratificată de România prin Legea nr. 221/2010.

2. **Actualizarea prevederilor legale trebuie să țină cont de recomandările privind modificările legislative formulate în urma unui amplu proces de diagnoză a situației persoanelor cu dizabilități din România, care a avut loc în perioada 2019-2021.** Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități din România este prima analiză exhaustivă de acest fel din țara noastră, la care au participat toate categoriile de persoane și instituții cheie din domeniul dizabilității. Raportul de diagnoză este publicat la linkul <http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Diagnoza-situatiei-persoanelor-cu-dizabilitati-in-Romania-2020-RO.pdf> . Raportul este realizat de Banca Mondială, în cadrul Acordului privind Serviciile de Asistență Tehnică Rambursabile cu privire la „*Consolidarea mecanismului de coordonare aferent implementării Convenției Națiunilor Unite cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD)*”. Fiecare capitol tematic al raportului include recomandările de modificare sau actualizare legislativă care conduc la respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități și la implementarea mai eficientă a prevederilor CDPD.
3. **Actualizarea Legii nr. 448/2006 trebuie să fie coordonată, deopotrivă, cu procesul de actualizare a Legii asistenței sociale nr.292/2011, care se află, în prezent, în fază finală la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.** În acest proces, grupul de lucru și instituțiile consultate au ajuns la concluzia că este important ca mecanismele generale de protecție socială să fie incluse în corpul legii cadru, al asistenței sociale, iar prevederile specifice fiecărei categorii de persoane sau grupuri vulnerabile să rămână la nivelul legilor speciale (cum este, evident, și Legea nr. 448/2006). Este motivul pentru care se impune o coordonare a celor două texte legislative, în special în cazul prevederilor care țin, de exemplu, de tipul beneficiilor sociale cu caracter general (cum este, de pildă, mecanismul propus în cadrul propunerii legislative, al bugetului de subzistență), a prevederilor legate de mecanismele de finanțare a serviciilor sociale, de tipologia și modul de funcționare a serviciilor sociale etc.
4. **Nu în ultimul rând, este important ca propunerea legislativă să încorporeze (să permită, să lase spațiu de evoluție pentru) două procese de reformă legislativă cheie în domeniul dizabilității, care se află în derulare în prezent:** evaluarea dizabilității (la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, în perioada 2020-2023) și introducerea progresivă a mecanismului de decizie asistată (asistența juridică pentru persoanele cu dizabilități, coordonată de Ministerul Justiției), urmare a Deciziei Curții Constituționale privind caracterul neconstituțional al tutelei.
 - Primul proces de reformă este coordonat de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, cu asistența Băncii Mondiale și a generat, la finalul anului 2021, raportul de

diagnoză privind situația evaluării dizabilității în România¹. În acest raport sunt incluse atât recomandări privind reorganizarea/ modernizarea întregului proces de evaluare a dizabilității, cât și propuneri de actualizare legislativă.

- Al doilea proces este coordonat de Ministerul Justiției și se află în prezent pe traseul legislativ, la nivelul comisiilor parlamentare. Avizul adoptat de Consiliul Economic și Social, dar și mobilizarea semnificativă a organizațiilor persoanelor cu dizabilități, a organizațiilor de părinți, a profesioniștilor din sectorul dizabilității, au generat consultări, audieri și dezbateri la nivelul Ministerului Justiției și a comisiilor de specialitate din Parlament. Procesul de revizuire a proiectului de act normativ privind decizia asistată este deosebit de activ și apreciem că trebuie coroborat și sincronizat cu art. 6 și art. 25 din Legea nr. 448/2006. Apreciam, totodată, că o modificare de asemenea anvergură a acestei legi, extrem de necesară, dar provocatoare din punct de vedere tehnic și al tehnicii legislative, trebuie realizată cu implicarea și consultarea tuturor categoriilor de persoane și instituții cheie din domeniul dizabilității, atât cele din zona de autoritate publică (autorități sau instituții publice cu rol de implementare a prevederilor legale), cât și pe cele din zona societății civile (persoane cu dizabilități, organizații reprezentative ale acestor persoane, organizații de părinți, auto-reprezentanți, furnizori de servicii sociale, asociații profesionale, profesioniști sau organizații din domeniul drepturilor omului etc.). Coroborarea punctelor de vedere și a opiniilor din toate aceste zone de interes poate duce la o implementare mult mai eficientă a obligațiilor care derivă din ratificarea CDPD.

Președinte,
Bogdan SIMION

¹ Sulla, V., Salazar, M., Stănculescu, M.S. (coord.), Raport de diagnoză a sistemului actual de evaluare a dizabilității, 2021,
http://andpdca.gov.ro/w/wp-content/uploads/2021/10/WB_Evaluarea-dizabilita%C86t%C8%A6ii_raport-diagnoza%C86_28_10_2021.pdf

Propuneri de modificare

aferente propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative (b616/23.12.2021).

<i>LEGE nr. 448 din 6 decembrie 2006</i>	<i>LEGE pentru modificarea si completarea Legii nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, precum și a altor acte normative</i>	<i>Motivare</i>
-	Art. I. Legea nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificarile și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 1. Titlul legii se modifică și va avea următorul cuprins: „Lege privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități”	
Articolul 1 Prezenta lege reglementează drepturile și obligațiile persoanelor cu handicap acordate în scopul integrării și incluziunii sociale a acestora.	Articolul I Prezenta lege reglementează drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități acordate în scopul integrării, reintegrării si incluziunii sociale a acestora, precum și obligațiile autoritatilor publice, persoanelor fizice si juridice pentru a asigura respectarea acestor drepturi.”	

Articolul 2 (1) Persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale. (la 22-09-2010, Alin. (1) al art. 2 a fost modificat de pct. 1 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) (2) De dispozițiile prezentei legi beneficiază copiii și adulții cu handicap, cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul ori reședința în România.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Recomandăm identificarea unor soluții juridice pentru modificarea definiției persoanelor cu dizabilități în același sens cu modificările propuse în corpul celorlalte articole ale legii (cu folosirea termenului "dizabilitate" în loc de handicap). Desigur, trebuie abordat[chestiunea constituțională, pentru că acolo termenul "handicap" încă există. Recomandăm totodată folosirea acestui demers pentru armonizarea completă a definiției persoanelor cu dizabilități, din Legea 448, cu cea existentă în Convenția internațională cu privire la Drepturile Persoanelor cu dizabilități pe care o vom numi mai departe, în acest document, CDPD). Atragem atenția că CDPD conține un element cheie cu privire la această definiție. Este vorba despre termenul "includ". În mod intenționat, Statele Părți au preferat să folosească în CDPD o definiție foarte generală a persoanelor cu dizabilități, adoptând textul în forma următoare, la Art.1: "Persoanele cu dizabilități <u>includ</u> acele persoane care au deficiențe fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți." Folosirea termenului "includ" permite astfel legiuitorului să modifice periodic plaja de încadrare a persoanelor în categoria de persoane cu dizabilități, prin acte subsecvente, nu neapărat cu modificarea legii, ori de câte ori dorește să lărgască sau să îngusteze tipologia persoanelor care pot solicita statutul de persoană cu dizabilitate.
---	---	--

Articolul 3 Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii: a) respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului; b) prevenirea și combaterea discriminării; c) egalizarea șanselor; d) egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă; e) solidaritatea socială; f) responsabilizarea comunității; g) subsidiaritatea; h) adaptarea societății la persoana cu handicap; i) interesul persoanei cu handicap; j) abordarea integrată; k) parteneriatul; l) libertatea opțiunii, a controlului sau/și a deciziei asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de sprijin de care beneficiază; (la 25-07-2020, Litera l) din Articolul 3 , Capitolul I a fost modificată de Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii; n) protecție împotriva neglijării și abuzului; o) alegerea alternativei celei mai puțin restrictive în determinarea sprijinului și asistenței necesare; p) integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap, cu drepturi și obligații egale cu ale tuturor celorlalți membri ai societății, cu respectarea nevoilor specifice persoanelor cu handicap. (la 25-07-2020, Litera p) din Articolul 3 , Capitolul I a fost modificată de Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din	Articolul 3.- Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități au la bază următoarele principii:” 4. La articolul 3, după litera m) se introduce o nouă literă, lit. m¹), cu următorul cuprins: „m¹) finanțarea centrată pe nevoile beneficiarului în asigurarea serviciilor și prestațiilor sociale, indiferent de locul unde se afla acesta;”	Adăugirea e necesară, din perspectiva mecanismelor de finanțare, dar nu este neapărat un principiu, din perspective CDPD.
--	---	--

LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020)		
Articolul 4 Autoritățile publice, furnizorii de servicii sociale, reprezentanții societății civile, precum și persoanele fizice și juridice responsabile de aplicarea prezentei legi au obligația să promoveze, să respecte și să garanteze drepturile persoanei cu handicap, stabilite în concordanță cu prevederile Cartei sociale europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999, precum și cu celelalte acte interne și internaționale în materie la care România este parte.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Recomandăm modificarea acestui articol, cu includerea documentului de drept internațional care generează cele mai mari obligații Statelor Părți, odată cu procesul de ratificare: Convenția internațională privind Drepturile Persoanelor cu dizabilități (CDPD), adoptată de ONU la Adunarea Generală din 13 decembrie 2006, ratificată de România prin Legea 221/2010. Fără a diminua importanța Cartei sociale europene revizuite, CDPD reprezintă în prezent documentul principal în raport cu care se armonizează legislațiile naționale în domeniul dizabilității.
Articolul 5 În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile folosite au următoarele semnificații: 1. acces neîngrădit al persoanei cu handicap - accesul fără limitări sau restricții la mediul fizic, informațional și comunicațional; 2. accesibilitate - ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate; 3. adaptare - procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap; 4. adaptare rezonabilă la locul de muncă - totalitatea modificărilor făcute de angajator pentru a facilita exercitarea dreptului la muncă al persoanei cu handicap; presupune modificarea și/sau adaptarea programului de lucru în conformitate cu potențialul funcțional al	5. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 5.- În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile folosite au următoarele semnificații: 1. acces neîngrădit al persoanei cu dizabilități - accesul fara limitări sau restricții la mediul fizic, informational și comunicational; 2. accesibilitate - ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informational și comunicational conform nevoilor persoanelor cu dizabilități, factor esential de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu dizabilități în societate; 3. adaptare - procesul de transformare a mediului fizic și informational, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu dizabilități; 4. adaptare rezonabilă la locul de muncă - totalitatea modificărilor făcute de angajator pentru a facilita exercitarea dreptului la muncă al persoanei cu dizabilități; presupune modificarea și/sau adaptarea programului de lucru în conformitate cu potentialul funcțional al persoanei	Recomandăm o serie de modificări ale textelor propuse de inițiatori, pentru a preveni efecte negative ale aplicării legii, pe termen lung, mai precis: - O interpretare rigidă a profilului serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități - Suprapunerea (uneori contradictorie) a unora dintre definiții cu reglementări prevăzute în acte normative de nivel superior Legii 448 (de pildă Codul Administrativ). - Suprapunerea sau duplicarea unor definiții de concepte sau măsuri care sunt déjà reglementate în Legi cadru, de exemplu în Legea Asistenței Sociale.

persoanei cu handicap, achiziționarea de echipament asistiv, dispozitive și tehnologii asistive și alte măsuri asemenea; (la 25-07-2020, Punctul 4. din Articolul 5 , Capitolul I a fost modificat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) 5. angajare asistată - opțiunea de angajare care facilitează munca în locurile de muncă obișnuite de pe piața competitivă a muncii și care presupune oferirea de sprijin în căutarea locului de muncă și la locul de muncă, transport, tehnologii ajutătoare, instruire, specializare și adaptarea sarcinilor în conformitate cu potențialul persoanei cu handicap; (la 25-07-2020, Punctul 5. din Articolul 5 , Capitolul I a fost modificat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) 6. asistent personal al persoanei cu handicap grav - persoana care supraveghează, acordă asistență și îngrijire copilului sau adultului cu handicap grav, pe baza planului de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap, respectiv a planului individual de servicii al persoanei adulte cu handicap; (la 01-01-2019, sintagma: planului de recuperare a fost înlocuită de Punctul 3, Articolul III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) 7. asistent personal profesionist - persoana fizică atestată care asigură la domiciliul său îngrijirea și protecția adultului cu handicap grav sau accentuat, aflat în condițiile precizate de lege; 8. asistență vie - include asistența animală, ca de exemplu, câinele-ghid; 9. atelier protejat - spațiul adaptat nevoilor persoanelor cu handicap, unde acestea desfășoară activități de	cu dizabilități, achiziționarea de echipament asistiv, dispozitive și tehnologii asistive și alte măsuri asemenea; 5. angajare asistată - opțiunea de angajare care facilitează munca în locurile de muncă obișnuite de pe piața competitivă a muncii și care presupune oferirea de sprijin în căutarea locului de muncă și la locul de muncă, transport, tehnologii ajutătoare, instruire, specializare și adaptarea sarcinilor în conformitate cu potențialul persoanei cu dizabilități; 6. asistent personal al persoanei cu dizabilitate gravă - persoana care supraveghează, acordă asistență și îngrijire copilului sau adultului cu dizabilitate gravă, pe baza planului de abilitare-reabilitare, respectiv a planului individual de servicii al persoanei cu dizabilități; 7. asistent personal profesionist - persoana fizică atestată care asigură la domiciliul adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată ori la domiciliul său, îngrijirea și protecția adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată, aflat în condițiile prevăzute de lege; 8. asistență vie - include asistența animală, ca de exemplu, câinele-ghid; 9. atelier protejat – spațiul adaptat nevoilor persoanelor cu dizabilități, unde acestea desfășoară activități de formare,	7. Este necesară o definiție încă și mai precisă a asistentului personal profesionist, pentru a preveni tendința de a considera că acest lucrător poate să își exercite ocupația la propriul său domiciliu. Într-adevăr, definiția din actuala Lege 448 încalcă flagrant dreptul la autodeterminare al persoanei cu dizabilitate. Pentru a preveni acest lucru pe viitor, trebuie menționat în mod explicit că sprijinirea persoanei cu dizabilitate la domiciliul APP poate fi luată în considerare doar
--	--	--

formare, dezvoltare și perfecționare a abilităților; poate funcționa în locații din comunitate, în centre de zi, în centre rezidențiale și în unități de învățământ speciale; 10. bugetul personal complementar - stabilește limitele cheltuielilor personale din cursul unei luni, în funcție de gradul de handicap, pentru plata taxei de abonament radio/TV, a abonamentului telefonic cu impulsuri incluse și a taxei pentru abonamentul la curentul electric; 11. căi și mijloace de acces - elementele prin care se asigură accesul în clădirile publice și care asigură posibilitatea deplasării persoanelor cu handicap în interiorul clădirii;	dezvoltare și perfecționare a abilităților; poate funcționa în locații din comunitate, în centre de zi, în centre pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități și în unități de învățământ speciale; 10. autoritățile administrației publice locale - consiliile locale, primarii, consiliile județene și președinții consiliilor județene; 11. bugetul personal complementar - stabilește limitele cheltuielilor personale din cursul unei luni, în funcție de gradul de dizabilitate, pentru plata taxei de abonament radio/TV, a abonamentului telefonic cu impulsuri incluse și a taxei pentru abonamentul la curentul electric; 12. buget de subzistență – prestația socială acordată persoanei cu dizabilitate care nu realizează venituri, care nu poate beneficia de pensie pentru limita de varsta și de nici de pensie de invaliditate, și care este lipsită de capacitate de muncă; 13. cai și mijloace de acces - elementele prin care se asigură accesul în clădirile publice și care asigură posibilitatea deplasării persoanelor cu dizabilități în interiorul clădirii; 14. centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități - serviciul social public sau privat care cuprinde un ansamblu de activități, cu preponderență de abilitare și reabilitare, realizate pentru a răspunde nevoilor individuate specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități, în vederea dezvoltării potențialului personal, cu maximum 30 de beneficiari;	în mod excepțional, mai precis atunci când adultul cu dizabilitate a fost îngrijit (până la 18 ani) de către asistentul maternal, iar acesta devine APP, după împlinirea de către copil a vârstei majoratului. Orice altă situație nu are nici o justificare pentru asociere cu domiciliul APP. 8. La punctul 8 sugerăm eliminarea enumerării locurilor unde poate fi înființat un atelier protejat. Lista se poate scurta sau lungi de la an la an, este inutilă includerea ei în corpul legii. Este suficientă precizarea funcției acestui atelier, cu mențiunea că este vorba despre abilități de muncă. 10. Autoritățile administrației publice locale nu au de ce să fie definite aici. Ele sunt definite în Codul Administrativ. (OUG57/2019, art 105-107). 11. Este necesară revizuirea definiției bugetului complementar. Ea acoperă, în România, funcția de compensare a așa numitului "extra-cost al dizabilității" (costurile suplimentare generate într-o gospodărie de prezență și îngrijirea unei persoane cu dizabilitate). Este contraproductivă enumerarea tipurilor de cheltuieli acoperite de bugetul complementar, ar trebui mai degrabă explicată funcția acestui beneficiu social. 12. Recomandăm mai degrabă alinierea beneficiilor sociale de reducere a riscului de sărăcie cu beneficiile similare la care are acces populația generală, decât introducerea unui beneficiu nou. A se vedea, în acest sens, recomandarea Raportului privind diagnoza situației persoanelor cu dizabilități, care a evidențiat exact acest aspect și a propus soluții corespunzătoare.
--	--	---

12. cerințe educative speciale - necesitățile educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă de tip medical, social etc.; 13. clădiri de utilitate publică - clădirile aparținând instituțiilor publice și private care oferă populației diferite tipuri de servicii; 14. comisie de evaluare a persoanelor adulte cu handicap - organul de specialitate fără personalitate juridică în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, ale cărei atribuții principale sunt stabilite prin prezenta lege; 15. contractare - procedura de finanțare/cofinanțare de către autoritățile administrației publice locale a serviciilor sociale publice realizate de furnizorii privați	15. centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități - serviciul social public sau privat care cuprinde un ansamblu de activități realizate pentru a răspunde nevoilor individuale specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități, în vederea menținerii/dezvoltării potențialului personal, cu maximum 30 de beneficiari; 16. centru de zi - serviciul social public sau privat destinat persoanelor cu dizabilități, copii sau adulți, deservit de personal specializat și construit în jurul nevoilor acestora, în funcție de vârsta și tipul dizabilității. Centrele de zi sunt destinate furnizării de terapii specifice, de recuperare sau ocupaționale, precum și activităților de socializare și pregătire pentru o viață independentă; 17. centrul pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități - serviciul social public sau privat care cuprinde un ansamblu de activități, cu preponderență de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, realizate pentru a răspunde nevoilor individuate specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități, în vederea dezvoltării potențialului personal și integrării în comunitate. 18. centrul respiro - serviciul social, public sau privat, destinat gazduirii temporare, în regim de urgență, a persoanelor cu dizabilități, copii sau adulți, în situațiile în care asistentul personal, asistentul personal profesionist sau persoanele care le îngrijesc sau asista nu își pot îndeplini obligațiile contractuale/legale; 19. cerințe educative speciale - necesitățile educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generate ale educației adaptate particularităților individuate și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări sau dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă de tip medical, social etc.; 20. clădiri de utilitate publică - clădirile aparținând instituțiilor publice și private care oferă populației diferite	14-18. SUB NICIO FORMĂ NU TREBUIE DEFINITE ÎN LEGE SERVICIILE SOCIALE! Serviciile sociale se definesc în legislația subsecventă, pentru că profilul lor se modifică în funcție de nevoile (în permanentă schimbare) ale utilizatorilor. Este un aspect recomandat și la nivel european, acela al flexibilității și adaptabilității serviciilor la nevoile utilizatorilor. De aceea, orice definiție a acestor servicii în lege va crea blocaje majore în practică, odată ce serviciile evoluează și se transformă.
--	---	---

de servicii sociale, acreditați în condițiile legii; 16. dizabilitate - termenul generic pentru afectări/deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, definite conform Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății, adoptată și aprobată de Organizația Mondială a Sănătății, și care relevă aspectul negativ al interacțiunii individ-context; 17. egalizarea șanselor - procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructura, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu handicap; 18. incluziune socială - setul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării și comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale; 19. indemnizație lunară - prestația socială lunară reprezentând sume de bani acordate persoanelor cu handicap de natură să faciliteze egalizarea de șanse, asigurarea unei vieți autonome și favorizarea incluziunii lor sociale; 20. integrare socială - procesul de interacțiune dintre individ sau grup și mediul social, prin intermediul căruia se realizează un echilibru funcțional al părților; 21. însoțitor - persoana care acompaniază persoana cu handicap și care beneficiază de drepturi în condițiile	tipuri de servicii; 21. comisie de evaluare a persoanelor cu dizabilități - organul de specialitate fara personalitate juridica in subordinea consiliilor judetene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, ale carei atributii principale sunt stabilite prin prezenta lege; 22. contractare - procedura de finantare sau cofinantare de catre autoritatile administratiei publice locale a serviciilor sociale publice realizate de furnizorii privati de servicii sociale, acreditati in conditiile legii; 23. dizabilitate - termenul generic pentru afectari sau deficiențe, limitari de activitate si restrictii de participare, definite conform Clasificarii internationale a functionarii, dizabilitati si sanatatii, adoptata si aprobata de Organizația Mondiala a Sanatatii, si care releva aspectul negativ al interactiunii individ-context; 24. echipa mobila - serviciul social prin care se acorda interventii specializate la domiciliu, pe perioada determinata în baza evaluării și identificării nevoii individuale specifice, pentru persoane cu dizabilități care nu au acces facil la centre de zi și/sau nu se afla în proximitatea unui centru de zi, în vederea dezvoltării potențialului personal și prevenirii instituționalizării. 25. echipament de mobilitate - parte a tehnologiei asistive, care consta in orice tip de dispozitiv, manual sau electric, care faciliteaza deplasarea. 26. egalizarea sanselor - procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructura, serviciile, activitatile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu dizabilități; 27. incluziune sociala - setul de masuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale,	21. Recomandăm alinierea definirii comisiei cu procesul de reformă din domeniul evaluării dizabilității. Și nu este vorba de evaluarea persoanelor ci de evaluarea dizabilității. Aceasta era oricum și o hibă a vechii formulări. 22. Definiția contractării trebuie complet eliminată. Termenul este folosit incorect. Această critică a fost discutată și în contextul revizuirii Legii 292/2011 și acolo a fost preluată o definire corectă, a achiziției publice. Contractarea este o acțiune de încheiere a unui contract, indiferent de mecanismul de finanțare care stă la originea sumelor respective. Mai mult, s-a convenit de către MMSS că mecanismele generale de reglementare, care acoperă toate domeniile de intervenție socială, vor fi definite sau precizate doar în legea cadru a asistenței sociale, nu și în legile speciale. Este și cazul acestui mecanism de achiziție publică a serviciilor. 24. La fel ca la punctele 14-18, acest serviciu nu trebuie definit aici, în corpul legii, ci prin ordin de ministru. Deja apar incoerențe, pentru că o echipă mobilă se poate deplasa nu doar la domiciliul unei persoane cu dizabilitate, ci și (de exemplu) la școala unde învață copilul, pentru a asigura o sesiune de logopedie sau kinetoterapie,
--	---	---

prevăzute de lege; 22. loc de muncă protejat - spațiul aferent activității persoanei cu handicap, adaptat nevoilor acesteia, care include cel puțin locul de muncă, echipamentul, toaleta și căile de acces; 23. manager de caz - membrul echipei pluridisciplinare care coordonează, monitorizează și evaluează îndeplinirea planului individual de servicii, precum și măsurile luate în legătură cu adultul cu handicap; 23.1. măsuri de protecție - măsuri stabilite de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, cuprinse în programul individual de reabilitare și integrare socială, de tip: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii sociale la domiciliu sau centre de zi sau rezidențiale. (la 19-07-2018, Articolul 5 din Capitolul I a fost completat de Punctul 1, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018) 24. plan individual de servicii - documentul care fixează obiective pe termen scurt, mediu și lung, precizând modalitățile de intervenție și sprijin pentru adulții cu handicap, prin care se realizează activitățile și serviciile precizate în programul individual de reabilitare și integrare socială; 25. program individual de reabilitare și integrare socială - documentul elaborat de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, în care sunt precizate activitățile și serviciile de care adultul cu handicap are nevoie în procesul de integrare socială;	ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării și comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale; 28. indemnizație lunară - prestația socială lunară reprezentând sume de bani acordate persoanelor cu dizabilități de natură să faciliteze egalizarea de șanse, asigurarea unei vieți autonome și favorizarea incluziunii lor sociale; 29. integrare socială - procesul de interacțiune dintre individ sau grup și mediul social, prin intermediul căruia se realizează un echilibru funcțional al părților; 30. însoțitor - persoana care acompaniază persoana cu dizabilități și care beneficiază de drepturi în condițiile prevăzute de lege; 31. loc de muncă protejat - spațiul aferent activității persoanei cu dizabilități, adaptat nevoilor acesteia, care include cel puțin locul de muncă, echipamentul, toaleta și căile de acces; 32. locuința protejată - serviciul social public sau privat care asigură gazduire realizează activități corespunzătoare nevoilor individuale specifice ale persoanelor cu dizabilități, copii sau adulți, cu scopul de a încuraja autonomia personală și incluziunea socială; 33. manager de caz - membrul echipei pluridisciplinare care elaborează planul individual de servicii al persoanei cu dizabilități, și coordonează, monitorizează și evaluează îndeplinirea planului individual de servicii, precum și măsurile luate în legătura cu persoana cu dizabilități; 34. măsuri de protecție - măsuri stabilite de comisia de evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități, de tip: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii sociale la domiciliu, echipe mobile sau locuințe	consiliere etc. Orice definiție a unui serviciu social trebuie mutată în legislația secundară 27. Definiția incluziunii sociale este realizată în legea cadru a asistenței sociale, ar trebui eliminată din legea specială. 31. Această definiție a locului de muncă protejat este foarte limitativă și necesită o discuție mai largă. Nu spațiul fizic este cel care particularizează acest loc de muncă și îl face "protejat", ci mecanismul de rezervare a pieței și finanțarea postului, pe care o implică munca protejată. Discuția e mai largă, trebuie revizuit acest aspect. 32. Cu explicația de mai sus, trebuie eliminată și definiția locuinței protejate. Acesta e un serviciu social care trebuie definit în legislația subsecventă. În prezent, conceptul de locuință protejată este în curs de revizuire, mai cu seamă datorită existenței unui standard de calitate
--	---	---

26. reprezentant legal - părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile față de persoana cu handicap; 27. șanse egale - rezultatul procesului de egalizare a șanselor, prin care diferitele structuri ale societății și mediului sunt accesibile tuturor, inclusiv persoanelor cu handicap; 28. tehnologie asistivă și de acces - tehnologia care asigură accesul cu șanse egale al persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional; 29. unitate protejată autorizată - entitatea de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căreia sunt angajate minimum 3 persoane cu handicap, care reprezintă cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulativ al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților, precum și orice formă de organizare, potrivit legii, aleasă pentru desfășurarea unei activități economice de către o persoană fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în grad de handicap; (la 25-07-2020, Punctul 29. din Articolul 5 , Capitolul I a fost modificat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020)	protejate, centre de zi, centre respiro, centre pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități; 35. plan individual de servicii - documentul care fixează obiective pe termen scurt, mediu și lung, elaborat de managerul de caz, precizând modalitățile de intervenție și Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, prin care se realizează activitățile și serviciile precizate în programul individual de reabilitare și integrate social; 36. program individual de reabilitare și integrate social - documentul elaborat de serviciile de evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități, în care sunt precizate activitățile și serviciile de care persoana cu dizabilități are nevoie în procesul de integrate social; 37. reprezentant legal - părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile față de persoana cu dizabilități; 38. șanse egale - rezultatul procesului de egalizare a șanselor, prin care diferitele structuri ale societății și mediului sunt accesibile tuturor, inclusiv persoanelor cu dizabilități; 39. tehnologie asistivă și de acces - tehnologia care asigură accesul cu șanse egale al persoanelor cu dizabilități la mediul fizic, informațional și comunicațional; 40. unitate protejată autorizată - entitatea de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căreia sunt angajate minimum 3 persoane cu dizabilități, care reprezintă cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulativ al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților, precum și orice formă de organizare, potrivit legii, aleasă pentru desfășurarea unei activități economice de către o persoană fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în	neconform cu prevederile CDPD: 33. Nu s-a decis încă, în cadrul reformelor (în curs) din domeniul dizabilității, care este momentul în care intervine managerul de caz. Nu este încă decis faptul că el elaborează planul individual de servicii. Prin urmare, recomandăm eliminarea acestei definiții de aici, oricum ea va rămâne doar în legea cadru, a asistenței sociale. 34. Măsurile de protecție specifice persoanelor cu dizabilități nu sunt corect definite, nici în vechea formă a legii, nici în cea actuală. Confundăm protecția cu accesul (obișnuit) la servicii. Acesta nu e nicidecum o formă de protecție, este doar un drept fundamental. Este necesară o rediscuție a acestui aspect. 35. Nu este deocamdată clar dacă planul individual de servicii va fi realizat de către managerul de caz, probabil că nu. Acest aspect este analizat în prezent în cadrul reformei sistemului de evaluare a dizabilității.
---	---	--

	grad de dizabilitate;”	
Capitolul II Drepturile persoanelor cu handicap Articolul 6 Persoanele cu handicap beneficiază de drepturi la: a) ocrotirea sănătății - prevenire, tratament și recuperare; b) educație și formare profesională; c) ocuparea și adaptarea locului de muncă, orientare și reconversie profesională; d) asistență socială, respectiv servicii sociale și prestații sociale; e) locuință, amenajarea mediului de viață personal ambiant, transport, acces la mediul fizic, informațional și comunicațional; f) petrecerea timpului liber, acces la cultură, sport, turism; g) asistență juridică; h) facilități fiscale; i) evaluare și reevaluare prin examinarea la domiciliu a persoanelor nedepasabile de către membrii comisiei de evaluare, la un interval de 2 ani.	„Art. 6. Persoanele cu dizabilități beneficiază de drepturi la: a) ocrotirea sanatații - prevenire, tratament si recuperare; b) educatie si formate profesionala; c) ocuparea si adaptarea locului de munca, orientate si reconversie profesionala; d) asistenta sociala, respectiv servicii sociale si prestatii sociale; e) locuinta, amenajarea mediului de viata personal ambiant, transport, acces la mediul fizic, informational si comunicational; 1) petrecerea timpului liber, acces la cultura, sport, turism; g) asistenta juridica; h) facilitati fiscale; i) evaluare si reevaluare prin examinarea la domiciliu a persoanelor nedepasabile de catre serviciul de evaluare complexa si membrii comisiei de evaluare, la un interval de 2 ani si ori de cate ori este necesar.”	Art.6. Nu trebuie să se precizează în lege frecvența evaluării, ci în legislație subsecventă. Este o hibă a legii actuale, deopotrivă.
Articolul 7 (1) Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu handicap revin, în principal, autorităților administrației publice locale unde își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap și, în subsidiar, respectiv complementar, autorităților administrației publice centrale, societății civile și familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu handicap. (2) În baza principiului egalizării șanselor, autoritățile publice competente au obligația să asigure resursele financiare necesare și să ia măsuri specifice pentru ca persoanele cu handicap să aibă acces nemijlocit și neîngrădit la servicii. (3) Legitimația acordată persoanelor cu handicap este	„(1) Promovarea si respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități revin, in principal, autoritatilor administratiei publice locale si, in subsidiar, respectiv complementar, autoritatilor administratiei publice centrale, societatii civile si familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu dizabilități.”	Art.7. Eliminarea precizărilor legate de reședință sau domiciliu poate fi utilă în cazul persoanelor fără adăpost, dar creează mari confuzii privind responsabilizarea autorităților locale, în toate celelalte cazuri. Considerăm că trebuie păstrată precizarea anterioară. Problemele din teritoriu sunt legate de refuzul autorităților locale de a respecta legea. Acest lucru se poate corecta prin sancțiuni.

eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele acestora, și este valabilă și recunoscută pe întreg teritoriul țării. (la 19-07-2018, Articolul 7 din Capitolul II a fost completat de Punctul 2, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018) (4) Modelul legitimației este aprobat prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale. (la 19-07-2018, Articolul 7 din Capitolul II a fost completat de Punctul 2, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018)		
Articolul 8 (1) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități și celelalte autorități publice centrale și locale au obligația să asigure, potrivit prezentei legi, condițiile necesare pentru integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap. (la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017 (2) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități elaborează politici și asigură monitorizarea și controlul respectării drepturilor persoanelor cu handicap. (la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (3) În vederea realizării dispozițiilor prevăzute la <u>alin. (2)</u>, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

dizabilități poate încheia parteneriate cu organizații neguvernamentale ale persoanelor cu handicap, care reprezintă interesele acestora sau care desfășoară activități în domeniul promovării și apărării drepturilor omului. (la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)		
Secțiunea 1 Sănătate și recuperare Articolul 9 (1) Pentru protecția sănătății fizice și mentale a persoanelor cu handicap, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să includă nevoile persoanelor cu handicap și ale familiilor acestora în toate politicile, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană sau locală, precum și în programele guvernamentale de ocrotire a sănătății; b) să creeze condiții de disponibilitate, respectiv de transport, infrastructură, rețele de comunicare, a serviciilor medicale și sociomedicale; c) să înființeze și să susțină centre de reabilitare specializate pe tipuri de handicap; d) să creeze condiții pentru asigurarea tehnologiei asistive și de acces; e) să dezvolte programe de prevenire a apariției handicapului; f) să sprijine accesul la tratamentul balnear și de recuperare; g) să includă și să recunoască sportul ca mijloc de recuperare, dezvoltând programe specifice. (2) Persoanele cu handicap, familiile acestora sau reprezentanții lor legali au dreptul la toate informațiile	„(1) Pentru protecția sanatații fizice si mentale a persoanelor cu dizabilități, autoritatile publice au obligatia sa ia urmatoarele masuri specifice: a) sa includa nevoile persoanelor cu dizabilități si ale familiilor acestora in toate politicile, strategiile si programele de dezvoltare regionala, judeteana sau locala, precum si in programele guvemamentale de ocrotire a sanatații; b) sa creeze conditii de disponibilitate, respectiv de transport, infrastructura, rețele de comunicare, a serviciilor medicale si socioniedicale; c) sa infiinteze si sa sustina centre de reabilitare specializate pe tipuri de dizabilitate; d) sa asigure accesul la tehnologii asistive, precum si accesibilizarea mediului; e) sa dezvolte programe de prevenire a aparitiei si agravarii dizabilității; f) sa sprijine accesul la tratamentul balnear si de recuperare; g) sa includa si sa recunoasca sportul ca mijloc de recuperare, dezvoltand programe specifice. (2) Persoanele cu dizabilități, familiile acestora sau reprezentantii lor legali au dreptul la toate informatiile	Formularea ”tipuri de dizabilitate” este incorectă, din perspectiva CDPD. Dizabilitatea este rezultatul unei interacțiuni dintre factorii personali și contextul de viață al persoanei. Această interacțiune nu poate fi de un anumit tip. Deficiențele sunt de tipuri diferite, nu dizabilitatea. La aliniatul (2) trebuie adăugat faptul că familia persoanei cu dizabilitate are acces la informațiile medicale doar cu acordul persoanei cu dizabilitate sau a reprezentantului său legal.

referitoare la diagnosticul medical și de recuperare/reabilitare, la serviciile și programele disponibile, în toate stadiile acestora, precum și la drepturile și obligațiile în domeniu.	referitoare la diagnosticul medical si de recuperare/reabilitare, la serviciile si programele disponibile, in toate stadiile acestora.”	
Articolul 10 (1) Persoanele cu handicap beneficiază de asistență medicală gratuită, inclusiv de medicamente gratuite, atât pentru tratamentul ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizării, în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, în condițiile stabilite prin contractul-cadru. (2) Persoanele care solicită încadrarea în grad de handicap beneficiază de gratuitate pentru obținerea documentelor medicale și pentru evaluările medicale și psihologice solicitate în vederea întocmirii dosarului de evaluare complexă, în baza alocărilor din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate. (la 25-07-2020, Articolul 10 din Secțiunea 1 , Capitolul II a fost completat de Punctul 3, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020)	9. Articolul 10 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 10. - (1) Persoanele cu dizabilități beneficiaza de asistenta medicala gratuita, inclusiv de medicamente gratuite, atat pentru tratamentul ambulatoriu, cat si pe timpul spitalizarii, in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate. (2) Persoanele care solicita incadrarea in grad de dizabilitate beneficiaza de gratuitate pentru obtinerea documentelor medicale si pentru evaluarile medicale si psihologice solicitate in vederea intocmirii dosarului de evaluare complexa. (3) Fondurile necesare aplicarii prevederilor alin. (1) si (2) se asigura din bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate, in baza contractului-cadru care reglementeaza conditiile acordarii asistentei medicale, a medicamentelor si a dispozitivelor medicale, tehnologiilor si dispozitivelor asistive in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, aprobat in conditiile legii.”	
Articolul 11 (1) În vederea asigurării asistenței de recuperare/reabilitare, persoanele cu handicap au dreptul la: a) dispozitive medicale gratuite în ambulatoriu, conform	10. La articolul 11, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(1) In vederea asigurarii asistentei de ecuperare/reabilitare, persoanele cu dizabilități au dreptul la:	

listei și în condițiile prevăzute în Contractul-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate și a normelor sale de aplicare; b) servicii gratuite de cazare și masă și pentru însoțitorul copilului cu handicap grav sau accentuat ori al adultului cu handicap grav sau accentuat în unitățile sanitare cu paturi, sanatorii și stațiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, asigurate de la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate; c) un bilet gratuit de tratament balnear, în cursul unui an, pe baza programului individual de reabilitare și integrare socială și a recomandării medicului de familie sau a medicului specialist. (2) În termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentației de către persoana cu handicap sau reprezentantul legal al acesteia, casele de asigurări de sănătate au obligația să emită decizia ori aprobarea de plată pentru fiecare dispozitiv medical sau tip de dispozitiv medical acordat persoanelor cu handicap. (3) Contravaloarea prețului de referință pentru produsele prevăzute la alin. (1) lit. a) se suportă integral din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, prin casa de asigurări de sănătate de care aparține asiguratul. (4) Numărul biletelor de tratament balnear gratuit care se acordă adulților cu handicap se stabilește proporțional cu numărul potențialilor beneficiari față de numărul total al biletelor de tratament balnear gratuit stabilite prin legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat.	a) dispozitive medicale gratuite în ambulatoriu, conform listei și în condițiile prevăzute în Contractul-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate și a normelor sale de aplicare; b) servicii gratuite de cazare și masă și pentru persoana care însoțește copilul cu dizabilități, precum și pentru însoțitorul adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată în unitățile sanitare cu paturi, sanatorii și stațiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, asigurate de la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate; c) un bilet gratuit de tratament balnear, în cursul unui an, pe baza programului individual de reabilitare și integrare socială și a recomandării medicului de familie sau a medicului specialist.”	
Articolul 12 Abrogat. (la 01-01-2012, Art. 12 a fost abrogat de alin. (2) al art.		

VII din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 124 din 27 decembrie 2011 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 938 din 30 decembrie 2011.)		
Articolul 13 Abrogat. (la 01-01-2012, Art. 13 a fost abrogat de alin. (2) al art. VII din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 124 din 27 decembrie 2011 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 938 din 30 decembrie 2011.)		
Articolul 14 Abrogat. (la 01-01-2012, Art. 14 a fost abrogat de alin. (2) al art. VII din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 124 din 27 decembrie 2011 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 938 din 30 decembrie 2011.)		
Secțiunea a 2-a Educație Articolul 15 (1) Persoanele cu handicap au acces liber și egal la orice formă de educație, indiferent de vârstă, în conformitate cu tipul, gradul de handicap și nevoile educaționale ale acestora. (2) Persoanelor cu handicap li se asigură educația permanentă și formarea profesională de-a lungul întregii vieți. (3) Persoana cu handicap sau, după caz, familia ori reprezentantul legal constituie principalul factor de decizie în alegerea formei și tipului de școlarizare, precum și a unității de învățământ.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Articolul 16 (1) Educația persoanelor cu handicap este parte integrantă a sistemului național de învățământ,	11. La articolul 16, alineatul (5) se abroga.	Alineatul 5 este subiectul unei analize separate, care are loc în prezent în procesul de evaluare a dizabilității și legat de mecanismul de

coordonat de Ministerul Educației Naționale. (2) Educația persoanelor cu handicap se realizează prin: a) învățământul de masă; b) învățământul special integrat, organizat în învățământul de masă; c) învățământul special; d) învățământul la domiciliu sau pe lângă unitățile de asistență medicală; e) alte variante educaționale alternative, adaptate cerințelor educaționale individuale. (la 25-07-2020, Litera e) din Alineatul (2) , Articolul 16 , Secțiunea a 2-a , Capitolul II a fost modificată de Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) (3) Copiii și tinerii cu handicap și/sau cu cerințe educative speciale, integrați în învățământul de masă, beneficiază de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, de la caz la caz. (4) Copiii și tinerii cu handicap și/sau cu cerințe educative speciale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă. (5) Orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor și tinerilor cu handicap și cu cerințe educative speciale se realizează prin hotărâre a comisiei de orientare școlară și profesională din cadrul centrelor județene de resurse și de asistență educațională, respectiv din Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, care eliberează certificatul de orientare școlară și profesională. (5.1) Inspectoratele școlare județene, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București au obligația de a monitoriza îndeplinirea măsurilor stabilite prin hotărârea prevăzută la <u>alin. (5)</u>. (la 25-07-2020, Articolul 16 din Secțiunea a 2-a , Capitolul II a fost completat de Punctul 5, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în		referire către serviciile de suport. Este necesară coroborarea deciziilor privind rolul CMBRAE/CJRAE cu cele care vor fi adoptate la nivelul MMSS (ANPD), în reforma evaluării dizabilității.
--	--	---

MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) (6) Unitățile de învățământ special dispun de regulă de cantină școlară și, după caz, internat școlar, în condițiile legii. (7) Elevii cu handicap și/sau cerințe educative speciale beneficiază gratuit de masă și cazare în internatele școlare și alte drepturi materiale prevăzute de legislația în domeniu. (8) Studenții cu handicap beneficiază, la cerere, de reducere cu 50% a taxelor pentru cazare și masă la cantinele și căminele studențești. (9) Valoarea reducerii prevăzute la <u>alin. (8)</u> se asigură din bugetul instituțiilor de învățământ publice sau private. (la 30-06-2017, Articolul 16 din Secțiunea a 2-a , Capitolul II a fost modificat de Punctul 1, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)		
Articolul 17 (1) Finanțarea învățământului special și special integrat se asigură din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat prin bugetele locale ale consiliilor județene și ale sectoarelor municipiului București, indiferent de locul de domiciliu al copiilor, prin contract managerial. (2) În situația în care un copil cu cerințe educative speciale este protejat în condițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările ulterioare, într-un serviciu de tip rezidențial și este școlarizat în alt județ/sector față de cel de domiciliu, cheltuielile aferente creșterii și îngrijirii acestuia sunt asigurate din bugetul instituției în subordinea căreia funcționează serviciul de tip rezidențial. (3) Finanțarea activităților, evenimentelor, manifestărilor educative destinate copiilor și tinerilor cu handicap	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

integrați în învățământul de masă/învățământul special integrat, organizate în învățământul de masă/învățământul special integrat, se poate asigura inclusiv prin parteneriat public-privat. (la 25-07-2020, Articolul 17 din Secțiunea a 2-a , Capitolul II a fost completat de Punctul 6, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) (la 30-06-2017, Articolul 17 din Secțiunea a 2-a , Capitolul II a fost modificat de Punctul 2, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)		
Articolul 18 (1) În cadrul procesului de învățământ, indiferent de nivelul acestuia, persoanele cu handicap au dreptul la: a) servicii educaționale de sprijin; b) dotarea cu echipament tehnic adaptat cerințelor educaționale ale persoanei cu handicap, inclusiv aplicații informatice sau dispozitive pentru transformarea textului scris/vorbit în forme alternative de comunicare vizuală, auditivă, augmentativă, după caz. (la 25-07-2020, Litera b) din Alineatul (1) , Articolul 18 , Secțiunea a 2-a , Capitolul II a fost modificată de Punctul 7, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) c) adaptarea mobilierului din sălile de curs; d) manuale școlare și cursuri în format accesibil pentru elevii și studenții cu deficiențe de vedere; e) utilizarea echipamentelor și softurilor asistive în susținerea examenelor de orice tip și nivel. (2) Preșcolarii, elevii și studenții cu handicap, împreună cu asistenții personali și asistenții personali profesioniști, după caz, au dreptul la locuri gratuite în tabere de	12. La articolul 18, alineatele (1) și (3) se modifica și vor avea urmatorul cuprins: (1) În cadrul procesului de învățământ, indiferent de nivelul acestuia, persoanele cu dizabilități au dreptul la: a) servicii educaționale de sprijin; b) dotarea cu echipament tehnic adaptat cerințelor educaționale ale persoanei cu dizabilități, inclusiv aplicații informatice sau dispozitive pentru transformarea textului scris/vorbit în forme alternative de comunicare vizuală, auditivă, augmentativă, după caz. c) adaptarea clădirilor, căilor de acces și mobilierului din sălile de curs; d) manuale școlare și cursuri în format accesibil pentru elevii și studenții cu deficiențe de vedere; e) utilizarea echipamentelor și softurilor asistive în susținerea examenelor de orice tip și nivel.	

odihnă, o dată pe an, indiferent de forma de învățământ. (3) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (2) se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Autorității Naționale pentru Tineret.	(3) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (1) se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Educației, iar sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (2) se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.”	
Articolul 19 În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap în unitățile și instituțiile de învățământ, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să promoveze și să garanteze accesul la educație și formare profesională al persoanelor cu handicap; b) să asigure școlarizarea la domiciliu a persoanelor cu handicap nedeplasabile pe durata perioadei de școlarizare obligatorie, precum și pregătirea școlară, indiferent de locul în care persoana cu handicap se află, inclusiv prin cadrele didactice de sprijin/itinerante; c) să asigure accesul la formele de educație permanentă, adaptându-le nevoilor educaționale ale persoanelor cu handicap; d) să sprijine cooperarea dintre unitățile de învățământ special sau de masă cu familia și comunitatea, în vederea asigurării unei oferte educaționale care răspunde nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap; e) să asigure pregătirea cadrelor didactice în vederea adaptării practicilor educaționale pentru elevii cu handicap din grupe sau clase de învățământ obișnuit;	13. Articolul 19 se modifica și va avea următorul cuprins: „Art. 19.- În vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități în unitățile de învățământ și în vederea integrării, respectiv reintegrării lor în societate, Ministerul Educației în colaborare cu alte autorități publice cu atribuții în domeniu au următoarele obligații: a) să promoveze, să asigure și să garanteze accesul la educație și la formare profesională a persoanelor cu dizabilități; b) să asigure școlarizarea la domiciliu a persoanelor cu dizabilități nedeplasabile pe durata perioadei de școlarizare obligatorie, precum și pregătirea școlară, indiferent de locul în care persoana cu dizabilități se află, la domiciliu sau în unități sanitare, inclusiv prin cadre didactice de sprijin sau itinerante; c) să asigure accesul la formele de educație permanentă, adaptându-le nevoilor educaționale ale persoanelor cu dizabilități, inclusiv prin asigurarea numărului necesar de cadre didactice de sprijin sau itinerante și adaptarea curriculumului școlar; d) să inițieze și să sprijine cooperarea dintre unitățile de învățământ special sau de masă cu familia și comunitatea, în vederea asigurării unei oferte educaționale care răspunde nevoilor individuale ale persoanelor cu dizabilități; e) să pregătească anual cadrele didactice în vederea adaptării practicilor educaționale pentru elevii cu dizabilități din grupe sau clase de învățământ de masă,	

(la 25-07-2020, Litera e) din Articolul 19 , Secțiunea a 2-a , Capitolul II a fost modificată de Punctul 8, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) f) să asigure posibilitatea practicării unui sport de către orice persoană cu handicap, precum și pregătirea cadrelor didactice în vederea însușirii de către acestea a unor noțiuni medicale și tehnice specifice; g) să asigure servicii educaționale de sprijin pentru persoanele cu handicap și familiile acestora, prin specialiști în domeniul psihopedagogiei speciale; h) să asigure accesul în unitățile și instituțiile de învățământ.	inclusiv prin colaborare cu furnizorii de formare profesionala acreditati; f) sa asigure conditiile necesare practicarii unui sport de catre orice persoana cu dizabilități, precum si pregatirea cadrelor didactice in vederea insusirii de catre acestea a unor notiuni medicale si tehnice specifice; g) sa asigure servicii educationale de sprijin pentru persoanele cu dizabilități si familiile acestora, prin specialist in domeniul psihopedagogiei speciale; h) sa adapteze cladirile unitatilor si institutiilor de invatamant si caile de acces pentru nevoile persoanelor cu dizabilități, conform Normativului privind adaptarea cladirilor civile si spatiului urban la nevoile individuale alepersoanelor cu handicap, indicativ NP 051 ”	h) Nu trebuie inclus numărul normativului în lege. El poate fi schimbat, anulat, modernizat, deci expresia care se va folosi este ”legislația în vigoare”.
Secțiunea a 3-a Locuință Articolul 20 (1) În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la obținerea unei locuințe, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru închirierea, la nivelurile inferioare, a locuințelor care aparțin domeniului public al statului ori unităților administrativ-teritoriale ale acestuia. (2) Persoanele cu handicap grav beneficiază de următoarele drepturi: a) acordarea unei camere de locuit, suplimentar față de normele minimale de locuit prevăzute de lege, pe baza contractelor de închiriere pentru locuințele care aparțin domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale ale acestuia; b) scutirea de la plata chiriei pentru suprafețele locative cu destinație de locuințe deținute de stat sau de unitățile administrativ-teritoriale ale acestuia și care sunt în	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Art.20. Considerăm că Articolul 20 trebuie să reglementeze problematica accesului general la locuire a persoanelor cu dizabilități, în spiritul art.19 al CDPD. Discuția este largă și tehnică și trebuie să se refere la toate categoriile de persoane cu dizabilități: cele care dispun de locuință proprie, cele care doresc să locuiască independent de familie, cele care nu au locuință, cele care provin din centre rezidențială și fac tranziția către viața independentă etc.

folosința acestor persoane. (la 01-01-2010, Lit. b) a alin. (2) al art. 20 a fost modificată de art. I din LEGEA nr. 359 din 20 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 799 din 24 noiembrie 2009.) (3) Beneficiază de prevederile <u>alin. (2)</u> și familia sau reprezentantul legal pe perioada în care are în îngrijire un copil ori un adult cu handicap grav. (4) Beneficiază de prevederile <u>alin. (2) lit. b)</u> și adultul cu handicap accentuat.		
Secțiunea a 4-a Cultură, sport, turism Articolul 21 (1) Autoritățile competente ale administrației publice au obligația să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la valorile culturii, la obiectivele de patrimoniu, turistice, sportive și de petrecere a timpului liber. (2) În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la cultură, sport și turism, autoritățile administrației publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să sprijine participarea persoanelor cu handicap și a familiilor acestora la manifestări culturale, sportive și turistice; b) să organizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoane juridice, publice ori private, manifestări și activități culturale, sportive, de petrecere a timpului liber; c) să asigure condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu handicap; d) să sprijine activitatea organizațiilor sportive ale persoanelor cu handicap. (3) Copilul cu handicap, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate la bilete de intrare la	14. Art. 21. alin. (1) se modifica, se completeaza si va avea urmatorul cuprins: (2) În vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități la cultura, sport și turism, autoritățile administrației publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să sprijine participarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora la manifestări culturale, sportive și turistice; b) să organizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoane juridice, publice ori private, manifestări și activități culturale, sportive, de petrecere a timpului liber; c) să asigure condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu dizabilități, inclusiv prin înființarea de cluburi sportive pentru persoane cu dizabilități, în parteneriat cu Comitetul Național Paralimpic; d) să sprijine activitatea organizațiilor sportive ale persoanelor cu dizabilități; e) să sprijine participarea persoanelor cu dizabilități la practicarea activităților sportive.	Atenție, e vorba de aliniatul (2) nu de aliniatul (1) .

spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive. (4) Adulții cu handicap beneficiază de bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive, astfel: a) adultul cu handicap grav sau accentuat, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate; b) adultul cu handicap mediu și ușor beneficiază de bilete de intrare în aceleași condiții ca pentru elevi și studenți. (5) Sumele aferente drepturilor prevăzute la <u>alin. (3)</u> și <u>(4)</u> se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și Identității Naționale, al Agenției Naționale pentru Sport*), din bugetele locale sau, după caz, din bugetul organizatorilor publici ori privați.		
Secțiunea a 5-a Transport Articolul 22 Autoritățile administrației publice locale, precum și societățile comerciale ce dețin licență de traseu au obligația să ia următoarele măsuri specifice în vederea asigurării transportului în comun al persoanelor cu handicap: a) să achiziționeze mijloace de transport în comun adaptate nevoilor persoanelor cu handicap, dotate inclusiv cu sisteme de avertizare audio și video; b) să adapteze mijloacele de transport în comun aflate în circulație, în limitele tehnice posibile, conform reglementărilor în vigoare, pentru a răspunde nevoilor persoanelor cu handicap, inclusiv în ceea ce privește dotarea acestora cu sisteme de avertizare audio și video; c) să realizeze, în colaborare ori în parteneriat cu persoane juridice, publice sau private, programe de transport al persoanelor cu handicap. (la 25-07-2020, Articolul 22 din Secțiunea a 5-a , Capitolul II a fost modificat de Punctul 9, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020)	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

Articolul 23 (1) Persoanele cu handicap grav și accentuat beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață și cu metroul. (2) Beneficiază de prevederile <u>alin. (1)</u> și următoarele persoane: a) însoțitorii persoanelor cu handicap grav, în prezența acestora; b) însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, în prezența acestora; c) însoțitorii adulților cu handicap auditiv și mintal accentuat, în prezența acestora, pe baza anchetei sociale realizate de către asistentul social din cadrul compartimentului specializat al primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap; d) asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav; e) asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat. (3) Legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață este valabilă pe întregul teritoriu al țării, fiind recunoscută de toate regiile de transport local, și este eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București. (4) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (1) și (2) se asigură din bugetele locale. (5) Modalitatea de acordare a gratuității și cuantumul acesteia se stabilesc prin hotărâre a consiliilor locale.	15. La articolul 23, alineatele (1) și (3) se modifica și vor avea următorul cuprins: „(1) Persoanele cu dizabilități beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață și cu metroul, pe întreg teritoriul țării. (3) Legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață este valabilă pe întregul teritoriu al țării, fiind recunoscută de toate companiile de transport local, și este eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București.”	Alin. (1) - Modificarea propusă generează costuri suplimentare pentru bugetul național, legat de accesul persoanelor cu dizabilitate medie și ușoară la această măsură. Atenție la calculul impactului bugetar. Atenție, deopotrivă, la faptul că multe companii locale de transport în comun <u>sunt private</u> (în special în orașele mici) și lor trebuie să li se deconteze acest cost de către autoritatea publică (locală sau centrală). Aceasta e diferența dintre regiile de transport local și companiile de transport local. Companiile private nu pot fi obligate să asigure gratuitate, cu excepția situației în care aceste costuri sunt decontate de autoritatea publică. Considerăm că prevederea legată de asigurarea gratuității de către companiile de transport local nu va fi acceptată de către MJ și MF.
---	---	---

Articolul 24 (1) Persoanele cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet de tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele de transport fluvial, pentru 24 de călătorii pe an calendaristic. (la 25-07-2020, Alineatul (1) din Articolul 24 , Secțiunea a 5-a , Capitolul II a fost modificat de Punctul 10, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) (2) Beneficiază de prevederile alin. (1) și următoarele persoane: a) însoțitorii persoanelor cu handicap grav, numai în prezența acestora; b) asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav. (3) Persoanele cu handicap accentuat beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 12 călătorii pe an calendaristic. (la 25-07-2020, Alineatul (3) din Articolul 24 , Secțiunea a 5-a , Capitolul II a fost modificat de Punctul 10, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) (4) Beneficiază de prevederile alin. (3) și însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, numai în prezența acestora. (5) Persoanele cu afecțiuni renale care necesită hemodializă în alte localități decât cele de domiciliu beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la	16. La articolul 24, alineatele (2) și (4) se modifica și vor avea următorul cuprins: „(2) Beneficiaza de prevederile alin. (1) și următoarele persoane: a) însoțitorii persoanelor cu dizabilitate grava, numai în prezența acestora; b) persoana care insoteste copilul cu dizabilitate grava, numai în prezenta acestuia. c) asistenții personali ai persoanelor cu dizabilitate grava. (4) Beneficiaza de prevederile alin. (3) și persoana care insoteste copilul cu dizabilitate accentuata, numai în prezenta acestuia.”	
---	---	--

alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial și peste numărul de călătorii prevăzut, în funcție de recomandarea centrului de dializă. (la 25-03-2012, Alin. (5) al art. 24 a fost modificat de art. I din LEGEA nr. 52 din 19 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 185 din 22 martie 2012.) (6) Beneficiază de prevederile <u>alin. (5)</u> și asistenții personali sau însoțitorii persoanelor cu handicap care necesită hemodializă. (6.1) Dreptul prevăzut la <u>alin. (1)-(6)</u> se asigură în baza biletelor de călătorie gratuită care se tipăresc de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, costul tipăririi fiind suportat din bugetele acestora. (la 19-07-2018, Articolul 24 din Secțiunea a 5-a , Capitolul II a fost completat de Punctul 3, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018) (7) Sumele aferente drepturilor prevăzute la alin. (1)-(6) se asigură din bugetul de stat prin bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap. (la 01-01-2019, sintagma: Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (8) Modalitatea de acordare a drepturilor prevăzute la <u>alin. (1)-(6)</u> se stabilește prin hotărâre a Guvernului*). Notă *) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 680/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 20 iulie 2007.		
---	--	--

(9) Persoanele cu handicap pot opta, la cerere, pentru acordarea gratuității la transportul interurban sau pentru decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul aflat în proprietatea acestora, familiei, asistentului personal, însoțitorului sau furnizorului de servicii sociale, corespunzător costurilor drepturilor prevăzute la alin. (1) sau (3), după caz, fără a depăși suma de 1.500 lei, anual, pentru persoanele cu handicap grav, respectiv 750 lei, anual, pentru persoanele cu handicap accentuat; în această situație nu sunt aplicabile prevederile alin. (2) și (4); modalitatea de decontare și indexarea limitelor se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

(la 24-08-2020, Alineatul (9) din Articolul 24 , Secțiunea a 5-a , Capitolul II a fost modificat de Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 193 din 21 august 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 21 august 2020)

(10) De prevederile alin. (9) beneficiază și părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap grav sau accentuat în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii.

(la 24-08-2020, Articolul 24 din Secțiunea a 5-a , Capitolul II a fost completat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 193 din 21 august 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 21 august 2020)

(11) Sumele aferente drepturilor prevăzute la alin. (9) și (10) se asigură din bugetul de stat prin bugetul Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu handicap, Copii și Adopții.

(la 24-08-2020, Articolul 24 din Secțiunea a 5-a , Capitolul II a fost completat de Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 193 din 21 august 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 21 august 2020)

Secțiunea a 6-a Asistență juridică Articolul 25 (1) Persoanele cu handicap beneficiază de protecție împotriva neglijării și abuzului, indiferent de locul unde acestea se află. (2) În cazul în care persoana cu handicap, indiferent de vârstă, este în imposibilitate totală sau parțială de a-și administra bunurile personale, aceasta beneficiază de protecție juridică sub forma curatelei sau tutelei și de asistență juridică. (3) Odată cu preluarea tutelei, tutorele are obligația de a face un inventar al tuturor bunurilor mobile și imobile ale persoanei cu handicap și prezintă anual un raport de gestiune autorității tutelare din unitatea administrativ-teritorială în care persoana cu handicap are domiciliul sau reședința. (4) În cazul în care persoana cu handicap nu are rude ori persoane care să accepte tutela, instanța judecătorească va putea numi ca tutore autoritatea administrației publice locale sau, după caz, persoana juridică privată care asigură protecția și îngrijirea persoanei cu handicap. (5) Monitorizarea respectării obligațiilor care revin tutorelui persoanei cu handicap este asigurată de autoritatea tutelară din unitatea administrativ-teritorială în a cărei rază își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap. (6) Părintele, reprezentantul legal, tutorele, precum și organizația neguvernamentală al cărei membru este persoana cu handicap o poate asista pe aceasta în fața instanțelor judecătorești competente. (7) Judecarea cauzelor care au ca obiect obținerea de către persoanele cu handicap a drepturilor prevăzute de prezenta lege se face cu celeritate.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Art. 25. Acest articol trebuie complet reformulat și trebuie coroborat cu rezultatul reformei care are loc în prezent, al mecanismului de tutelă (decizie asistată, asistență juridică). Prin urmare, atenție la modificările Codului Civil, ca urmare a deciziei 601/2020, a Curții Constituționale.
Secțiunea a 7-a Facilități Articolul 26 Abrogat. (Ia 01-01-2016, Art. 26 a fost abrogat de pct. 5 al alin.		

(1) al art. 502 din LEGEA nr. 227 din 8 septembrie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 688 din 10 septembrie 2015.)		
Articolul 27 (1) Persoanele adulte cu handicap grav sau accentuat pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap la bugetele direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru achiziționarea unui singur autovehicul și pentru adaptarea unei locuințe conform nevoilor individuale de acces, cu condiția plății la scadență a ratelor creditului, dar și cu condiția ca valoarea creditului să nu depășească 10.000 de euro, iar returnarea creditului să nu depășească 10 ani. În cazul achiziționării de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu roțile, valoarea creditului nu poate depăși 20.000 de euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani. (la 13-06-2009, Alin. (1) al art. 27 a fost modificat de pct. 1 al art. unic din LEGEA nr. 207 din 2 iunie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 391 din 10 iunie 2009, care modifică pct. 1 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 86 din 24 iunie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 474 din 27 iunie 2008.) (la 01-01-2019, sintagma: Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (1) Persoanele care au contractat un credit în condițiile prevăzute la alin. (1) și cărora, în urma reevaluării, li s-a schimbat încadrarea în gradul de handicap beneficiază	17. Articolul 27 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 27. - (1) Persoanele adulte cu dizabilitate grava sau accentuata, reprezentantii legali ai acestora, precum si reprezentantii legali ai copiilor cu dizabilitate grava sau accentuata, pot beneficia de credit a carui dobanda se suporta din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autoritatii pentru Protectia Persoanelor cu dizabilități la bugetele directiilor generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, in baza unui contract privind angajamentul de plata a dobanzii pentru achizitionarea unui autovehicul și pentru adaptarea unei locuinte conform nevoilor individuate de acces, cu conditia ca valoarea creditului sa nu depaseasca 10.000 de euro, iar returnarea creditului sa nu depaseasca 10 ani. In cazul achizitionarii de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor care utilizeaza scaunul rulant, valoarea creditului nu poate depasi 20.000 de euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani.	

în continuare de aceleași condiții de rambursare până la achitarea creditului. (la 13-06-2009, Alin. (1) al art. 27 a fost introdus de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 207 din 2 iunie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 391 din 10 iunie 2009, care completează art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 86 din 24 iunie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 474 din 27 iunie 2008, cu pct. 1(1).) (2) Beneficiază de prevederile alin. (1) și familia sau persoana care are în îngrijire cel puțin un copil cu handicap grav ori accentuat. (3) Metodologia de preluare de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București a contractelor privind angajamentul de plată a dobânzii încheiate de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap și de asigurare a transferurilor financiare se aprobă prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap. (la 13-06-2009, Alin. (3) al art. 27 a fost introdus de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 207 din 2 iunie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 391 din 10 iunie 2009, care completează art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 86 din 24 iunie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 474 din 27 iunie 2008, cu	(2) Persoanele adulte cu dizabilitate grava sau accentuata, reprezentantii legali ai acestora, precum si reprezentantii legali ai copiilor cu dizabilitate grava sau accentuata, pot beneficia de credit a carui dobanda se suporta din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autoritatii pentru Protectia Persoanelor cu dizabilități la bugetele directiilor generale de asistenta sociala și protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, in baza unui contract privind angajamentul de plata a dobanzii si pentru echipamente de mobilitate sau tehnologii asistive si de acces, cu conditia ca valoarea creditului sa nu depaseasca 10.000 de euro, iar returnarea creditului sa nu depaseasca 10 ani. (3) Persoanele care au contractat un credit in conditiile prevazute la alin. (1) și (2) si carora, in urma reevaluarii, li s-a schimbat incadrarea in gradul de dizabilitate grava beneficiaza in continuare de aceleasi conditii de rambursare pana la achitarea creditului.	Comentariu referitor la alin. (4). Până când se pot acorda aceste facilități la acordarea unor noi credite? Nu este clar. Care este impactul bugetar estimativ la nivelul bugetului public? Problema persoanelor cu dizabilități, în procesul de creditare, nu este neapărat acoperirea dobânzii, ci acoperirea ratelor. Această problemă a fost deseori ridicată de persoanele cu dizabilități. Recomandăm o discuție cu organizațiile persoanelor cu dizabilități, privind utilitatea (și fezabilitatea administrativă, financiară) a unei măsuri de timpuriu acoperirii (o singură dată) a valorii unui credit necesar accesibilității și/sau mobilității.
--	---	---

pct. 12.) (la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	(4) Persoanele adulte cu dizabilitate grava sau accentuata, reprezentatii legali ai acestora, precum si reprezentatii legali ai copiilor cu dizabilitate grava sau accentuata, pot beneficia de un nou credit, conform alin. (1) sau alin. (2), a carui dobanda se suporta din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autoritatii pentru Protectia Persoanelor cu dizabilitati la bugetele directiilor generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, cu conditia rambursarii integrate a creditului initial. (5) Metodologia de preluare de catre directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti a contractelor privind angajamentul de plata a dobanzii incheiate de Autoritatea pentru Protectia Persoanelor cu dizabilitati si de asigurare a transferurilor financiare se aproba prin ordin al presedintelui Autoritatii pentru Protectia Persoanelor cu dizabilitati."	
Articolul 28 (1) Persoanele cu handicap, precum și însoțitorii sau, după caz, asistenții personali ai acestora, deținători de autoturisme, beneficiază de scutire de la plata tarifului de utilizare a rețelilor de drumuri naționale, prevăzut în Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări	18. Articolul 28 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art.28. - (1) Persoanele cu dizabilități, precum și însoțitorii sau, după caz, asistenții personali ai acestora, deținători de autoturisme sunt exceptate de la plata tarifului de utilizare a rețelilor de drumuri naționale, prevazut in Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din Romania, aprobata cu modificari și	

și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare. (2) Scutirea prevăzută la alin. (1) se aplică pentru un singur autoturism deținut de fiecare din persoanele îndreptățite potrivit prevederilor alin. (1). (la 16-07-2015, Art. 28 a fost modificat de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 193 din 7 iulie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 518 din 13 iulie 2015.)	completari prin Legea nr. 424/2002, cu modificarile și completările ulterioare. (2) Prevederile alin. (1) se aplica pentru un singur autoturism detinut de fiecare dintre persoanele indreptatite potrivit prevederilor alin. (1)."	
Articolul 29 Abrogat. (la 11-12-2015, Art. 29 a fost abrogat de art. 31 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 57 din 9 decembrie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 923 din 11 decembrie 2015.)		
Secțiunea a 8-a Asigurarea continuității în măsurile de protecție Articolul 30 În vederea asigurării corelării serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu handicap cu serviciile din sistemul de protecție a persoanelor adulte cu handicap, autoritățile responsabile ale administrației publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să planifice și să asigure tranziția tânărului cu handicap din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție a persoanei adulte cu handicap, în baza nevoilor individuale identificate ale acestuia; b) să asigure continuitatea serviciilor acordate persoanelor cu handicap;	19. Articolul 30 se modiflca si si va avea urmatorul cuprins: „Art. 30 - (1) În vederea asigurării corelării serviciilor din sistemul de protecție a copilului cu dizabilități cu serviciile din sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, autoritățile responsabile ale administrației publice, prin direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, au următoarele obligații: a) sa infiinteze pana la data de 31.12.2022, sa finanteze si sa actualizeze lunar, la nivelul liecarui judet, respectiv sector al municipiului Bucuresti, un Registru electronic de evidenta a copiilor cu dizabilități, beneficiari ai serviciilor din sistemului de protecție a copilului cu dizabilități; b) sa planifice sa asigure tranzitia tanarului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție a persoanei adulte cu dizabilități, în baza nevoilor	Comentariu general legat de introducerea unor registre noi: Nu considerăm oportune aceste noi registre. Există în prezent o acțiune de modernizare a registrului unic și credem că, în general, administrarea acestor registre e complexă. Cu cât mai multe registre, cu atât mai dificil vor fi de administrat. Revizuirea registrului unic este în prezent în lucru, deci credem că trebuie profitat de acest proces pentru eventualele modernizări ale conținutului și utilizării datelor.

c) să instituie măsuri menite să asigure pregătirea tânărului pentru viața adultă și pentru viața independentă; d) să desfășoare, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de pregătire pentru viața de adult; e) să desfășoare activități de informare a tânărului cu handicap în ceea ce privește oportunitățile de educație, angajare, acces la viața familială și viața socială, la diferite mijloace de petrecere a timpului liber; f) să evalueze, la cerere, elevii cu handicap și cu cerințe educaționale speciale. (la 30-06-2017, Litera f) din Articolul 30 , Secțiunea a 8-a , Capitolul II a fost modificată de Punctul 3, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	individuate identificate ale acestuia; c) sa creeze un plan de urmarire a evolutiei copilului cu dizabilități, beneficiar alserviciilor din sistemul de protectie a copilului cu dizabilități, incepand cu implinirea varstei de 14 ani; d) sa instituie masuri menite sa asigure pregatirea tanarului pentru viata adulta si pentru viata independents; e) sa organizeze si sa desfasoare cursuri de pregatire pentru copilul cu dizabilități, beneficiar al serviciilor din sistemul de protectie a copilului cu dizabilități, incepand cu varsta de 14 ani si pana la implinirea de catre acesta a varstei de 18 ani sau pana la finalizarea studiilor, cu o frecventa de cel putin un curs de pregatire anual; f) sa desfasoare, in colaborare sau in parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de pregatire pentru viata de adult; g) in vederea organizarii si desfasurarii cursurilor de pregatire prevazute la lit. e),sa structureze informatiile furnizate prin intermediul cursurilor pentru a atinge urmatoarele domenii: oportunitati de educatie, de integrare in societate, de angajare si cariera; h) sa desfasoare activitati de informare a tinerilor cu dizabilități in ceea ce priveste oportunitatile de educatie, angajare, acces la viata familiala și viata sociala, la diferite mijloace de petrecere a timpului liber; i) sa evalueze, la cerere, elevii cu dizabilități si cu cerinte educationale speciale. (2) La implinirea varstei de 18 ani, sau la finalizarea studiilor, directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti efectueaza evaluarea si orientarea profesionala a persoanei cu dizabilități, in colaborare cu Agenția Naționala pentru	
---	--	--

	Ocuparea Fortei de Munca. (3) Directiile generale de asistenta sociala și protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, impreuna cu Agenția Naționala pentru Ocuparea Fortei de Munca, colaboreaza in vederea inscrierii in Registrul electronic de facilitare a angajarii persoanelor cu dizabilități aflate in cautarea unui loc de munca prevazut la art. 74 alin. (1) lit.e), cu acordul acestora."	
Capitolul III Servicii și prestații sociale Secțiunea 1 Servicii sociale Articolul 31 (1) Dreptul la asistență socială sub formă de servicii sociale se acordă la cerere sau din oficiu, după caz, pe baza actelor doveditoare, în condițiile prevăzute de lege. (2) Cererea pentru acordarea dreptului la servicii sociale se înregistrează la autoritatea administrației publice locale în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap. (3) Cererea și actele doveditoare se depun spre înregistrare de persoana cu handicap, familia sa, reprezentantul legal, asistentul personal, asistentul personal profesionist sau organizația neguvernamentală al cărei membru este persoana cu handicap. (4) În vederea asigurării serviciilor sociale necesare persoanelor cu handicap, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri speciale: a) să creeze condiții de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap; b) să inițieze, să susțină și să dezvolte servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private; c) să asigure ponderea personalului de specialitate angajat în sistemul de protecție a persoanelor cu handicap în raport cu tipurile de servicii sociale: asistenți sociali, psihologi, instructori de ergoterapie,	20. La articolul 31, alineatele (2)-(4) se modifica si vor avea urmatorul cuprins: „(2) Cererea pentru acordarea dreptului la servicii sociale se inregistreaza, in format fizic sau electronic, la autoritatea administratiei publice locale unde persoana cu dizabilități doreste sa beneficieze de serviciile sociale. (3) Cererea si actele doveditoare se depun sau se transmit spre inregistrare de persoana cu dizabilități, familia sa, reprezentantul legal, asistentul personal, asistentul personal profesionist sau organizatia neguvernamentala al carei membru este persoana cu dizabilități. (4) in vederea asigurarii serviciilor sociale necesare persoanelor cu dizabilități, autoritatile publice au urmatoarele obligatii: a) sa creeze conditii de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzatoare nevoilor individuale ale persoanelor cu dizabilități; b) sa initieze, sa sustina si sa dezvolte servicii sociale centrate pe persoana cu dizabilități, in colaborare sau in parteneriat cu persoane juridice, publice ori private; c) sa asigure ponderea personalului de specialitate angajat in sistemul de protectie a persoanelor cu dizabilități in raport cu tipurile de servicii sociale; asistenti sociall, psihologi, instructori de ergoterapie, kinetoterapeuti,	

kinetoterapeuți, pedagogi de recuperare, logopezi, psihopedagogi, cadre didactice de sprijin, educatori specializați, medici psihiatri, medici dentiști, infirmieri; d) să implice în activitățile de îngrijire, reabilitare și integrare a persoanei cu handicap familia acesteia; e) să asigure instruirea în problematica specifică a persoanei cu handicap a personalului care își desfășoară activitatea în sistemul de protecție a persoanelor cu handicap, inclusiv a asistenților personali și a asistenților personali profesioniști; f) să dezvolte și să sprijine programe de colaborare între părinți și specialiști în domeniul handicapului, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private; g) să înființeze și să susțină sistemul bazat pe managementul de caz în protecția persoanei cu handicap; h) să încurajeze și să susțină activitățile de voluntariat; i) să asigure asistență și îngrijire sociomedicală la domiciliul persoanei cu handicap.	pedagogi de recuperare, logopezi, psihopedagogi, cadre didactice de sprijin, educatori specializați, medici psihiatri, medici dentiști, infirmieri; d) să implice în activitățile de îngrijire, reabilitare și integrare a persoanei cu dizabilități familia acesteia; e) să asigure instruirea anuală a personalului care își desfășoară activitatea în sistemul de protecție a persoanelor cu dizabilități, inclusiv a asistenților personali și a asistenților personali profesioniști. Instruirea va avea în vedere problematica specifică a persoanei cu dizabilități și se va desfășura pe o durată minimă de 60 de ore, din care 20 de ore instruire medicală, pe an calendaristic, și va fi efectuată de specialiști în domeniu; f) să dezvolte și să sprijine programe de colaborare între părinți sau reprezentantul legal al copilului cu dizabilități, respectiv familia sau reprezentantul legal al adultului cu dizabilități și specialiști în domeniul dizabilității, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, cu o frecvență de cel puțin de două ori într-un an calendaristic; g) să înființeze și să susțină sistemul bazat pe managementul de caz în protecția persoanei cu dizabilități; h) să încurajeze și să susțină activitățile de voluntariat; i) să asigure asistența și îngrijirea sociomedicală la domiciliul persoanei cu dizabilități; j) să întocmească și să actualizeze periodic, prin grija direcțiilor generate de asistența socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în colaborare cu furnizorii de servicii sociale acreditați conform legii, Registrul electronic al persoanelor cu dizabilități care beneficiază de servicii sociale în sistem public sau privat.”	Comentariu privind aliniatul (3) punctul e) – Nu este clar cum poate fi aplicat acest punct la personalul care lucrează în serviciile sociale private (din cadrul sistemului de protecție). Același comentariu (la punctul j) cu cel legat de registre, de mai sus. Registrul unic este preferabil.
Articolul 32 (1) Persoanele adulte cu handicap beneficiază de	21. La articolul 32, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Persoanele cu dizabilități beneficiază de servicii	La art.32, recomandăm evitarea detaliilor privind lista de servicii. Esențialul, în raport cu spiritul acestui articol, este

servicii sociale acordate: a) la domiciliu; b) în comunitate; c) în centre de zi și centre rezidențiale, publice sau private. (2) Serviciile sociale destinate persoanelor cu handicap sunt proiectate și adaptate conform nevoilor individuale ale persoanei.	sociale acordate, după caz: a) la domiciliu; b) în comunitate; c) în locuințe protejate, centre de zi, centre respiro, centre pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și în centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități publice sau private.”	menționarea caracterului de zi sau cu cazare al serviciilor pe care persoanele cu dizabilități le pot accesa.
Articolul 33 (1) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a organiza, administra și finanța servicii sociale destinate persoanelor cu handicap, în condițiile legii. (2) Autoritățile administrației publice locale pot contracta servicii sociale cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, în condițiile legii. (3) Costul serviciului social contractat nu poate depăși costul avut de serviciul respectiv la data contractării sau costul mediu al funcționării serviciului la data înființării, în cazul unui serviciu nou. (4) Modalitatea de contractare va fi stabilită prin normele metodologice*) de aplicare a prevederilor prezentei legi. Notă *) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru	22. La articolul 33, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanța din bugetul propriu, din fonduri provenite de la bugetul de stat sau din fonduri nerambursabile europene, precum și din fonduri provenite din parteneriate cu entități private, în condițiile legii, ori în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale și/sau cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități, în condițiile legii.”	Comentariu privind modificarea cuprinsă la alineatul (1). Nu considerăm oportună completarea surselor de finanțare, la acest paragraf. Mecanismele și sursele de finanțare a serviciilor sociale sunt cuprinse în Legea cadru a asistenței sociale, nr. 292/2011.

aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.	23. După articolul 33 se introduce un nou articol, art. 33*, cu următorul cuprins: „Art. 33*. - (1) Autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanta din bugetul propriu, din fonduri provenite de la bugetul de stat sau din fonduri nerambursabile europene, precum și din fonduri provenite din parteneriate cu entități private, în condițiile legii, ori în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale sau cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, în condițiile legii, după cum urmează: a) cel puțin un centru respiro cu minimum 30 de locuri pentru adulți și un centru respiro cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel județean, indiferent de numărul de persoane încadrate în grad de dizabilitate; b) cel puțin un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru adulți și un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel județean, indiferent de numărul de persoane încadrate în grad de dizabilitate; c) cel puțin un serviciu de îngrijire la domiciliu sub forma de echipă mobilă la nivel județean. (2) Dacă numărul persoanelor cu dizabilități înregistrate pe județ depășește 1000, autoritățile administrației publice județene au obligația de a organiza, administra și finanța prin resurse proprii sau în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale și/sau cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditați, în condițiile legii, după cum urmează: a) un centru respiro cu minimum 30 de locuri pentru	Articolul 33* reprezintă o propunere greșită, din punct de vedere tehnic. Nu există nici un studiu validat la nivelul României, care să indice cu precizie câte servicii de un anumit fel trebuie să fie organizate în teritoriu, raportat la un anumit volum al utilizatorilor. În plus, Legea asistenței sociale precizează foarte clar faptul că serviciile sociale trebuie dezvoltate în raport cu nevoia identificată la nivel local, iar această nevoie se evaluează prin metode de analiză cantitativă și calitativă. Nu doar numărul beneficiarilor potențiali generează o nevoie, ci intensitatea suportului necesar, caracteristicile de îngrijire și sprijin pe care aceste persoane le au, lucru identificat în procesul de diagnoză locală participativă. Prin urmare, această propunere este incorectă din punct de vedere tehnic și, deci, inoportună.
---	---	---

	adulti si un centru respire cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel judetean, la fiecare 1000 persoane cu dizabilități; un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru adulti si un centru de zi cu minimum 30 de locuri pentru copii la nivel judetean, la fiecare 1000 persoane cu dizabilități; b)un serviciu de ingrijire la domiciliu sub forma de echipa mobila la nivel judetean.”	
Articolul 34 (1) Serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu handicap se află în coordonarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap. (2) Evaluarea, monitorizarea și controlul privind respectarea standardelor minime de calitate sunt în competența Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, precum și a agențiilor județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București. (3) În realizarea activităților de coordonare metodologică, personalul Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap are acces în spațiile care au legătură cu furnizarea de servicii sociale, la date și informații legate de persoanele cu handicap beneficiare ale serviciului respectiv. (la 30-06-2017, Articolul 34 din Secțiunea 1 , Capitolul III a fost modificat de Punctul 5, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	24. La articolul 34, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu urmatorul cuprins: „(4) Monitorizarea si controlul privind respectarea standardelor minime de calitate pot fi efectuate si de catre reprezentantii organizatiilor neguvernamentale care desfasoara programe de aparare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și ai organizațiilor neguvernamentale care reprezinta persoanele cu dizabilitați. In realizarea activitatilor de monitorizare	Alineatul (4) este complet incorect, din punct de vedere tehnic. Niciodată, în sistemul de servicii sociale, organizațiile neguvernamentale nu pot fi implicate în CONTROLUL calității serviciilor sociale. Controlul este un atribut al autorităților publice, pentru prevenirea abuzurilor, situațiilor de malpraxis, pentru controlul modului în care serviciul este CONFORM standardelor minime

	si control, reprezentantii organizatiilor neguvernamentale au acces, anuntat sau inopinat, in spatiile care au legatura cu furnizarea de servicii sociale, precum si la date si informatii legate de persoanele cu dizabilitati beneficiare ale serviciului respectiv.”	de calitate, aprobate la nivel national. Analiza conformitatii este un atribut al autoritatilor publice. Organizatiile societății civile pot avea, eventual, roluri în <u>evaluarea externă a calității serviciilor</u>, atunci când vorbim de evaluări opționale, de excelență, sau care corespund unor sisteme de standardizare pentru care organizația respectivă are acreditarea necesară pentru activitatea de evaluare externă (În Europa, de exemplu, marca de calitate EQRM este una pe care o certifică European Platform of Rehabilitation, o federație de organizații neguvernamentale, singurul organism de certificare recunoscut, pentru acest standard de calitate). Organizatiile neguvernamentale pot avea, de asemenea, roluri în <u>monitorizarea respectării drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități</u>. Dar acest lucru este un proces diferit de cel al CONTROLULUI CALITĂȚII serviciilor. Un organism privat nu poate avea rol de control al serviciilor sociale, cu singura excepție a situației în care Statul delegă acest rol către ea, lucru care se numește <u>delegare de funcție publică</u>.
Secțiunea a 2-a Asistentul personal Articolul 35 (1) Persoana adultă cu handicap grav are dreptul la un asistent personal, în baza evaluării sociopsihomedicale. (2) Copilul cu handicap grav are dreptul la un	25. Articolul 35 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 35. - (1) Persoana adulta cu dizabilitate grava are dreptul la un asistent personal, in baza evaluarii sociopsihomedicale sau la indemnizatia lunara corespunzatoare, la solicitarea persoanei cu dizabilități, in baza certificatului de incadrare in grad de dizabilitate grava. (2) Toti copiii cu dizabilitate grava au dreptul la un	Recomandăm eliminarea acestui articol, care este, în prezent, redundant față de articolul 42. Toate prevederile propuse de proiectul de lege există deja în art.42. Asocierea unui anumit grad de dizabilitate cu accesul la asistent personal este în prezent obiectul unor analize naționale, în cadrul reformei naționale a evaluării dizabilității.

asistent personal. (la 30-06-2017, Articolul 35 din Sectiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 6, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	asistent personal sau la indemnizatia lunara corespunzatoare, la simpla cerere a parintelui sau a reprezentantului legal al copilului cu dizabilități, in baza certificatului de incadrare in grad de dizabilitate grava.”	
Articolul 36 (1) Poate fi încadrată cu contract individual de muncă în funcția de asistent personal persoana care îndeplinește următoarele condiții: a) are vârsta minimă de 18 ani împliniți; b) nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni care ar face-o incompatibilă cu exercitarea ocupației de asistent personal; c) are capacitate deplină de exercițiu; d) are o stare de sănătate corespunzătoare, atestată de medicul de familie sau pe baza unui examen medical de specialitate; e) a absolvit cel puțin cursurile învățământului general obligatoriu, cu excepția rudelor și afinilor până la gradul al IV-lea inclusiv ale persoanei cu handicap grav, precum și cu excepția soțului sau soției, după caz; în situații excepționale, la propunerea asistentului social din cadrul aparatului propriu al consiliului local în a cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana care urmează să îndeplinească funcția de asistent personal, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități poate aproba derogarea de la îndeplinirea condițiilor de studii și în cazul altor persoane. (la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (2) Nu pot deține calitatea de asistent personal persoanele care beneficiază de concediu pentru creșterea	<i>articol nemodificat de proiectul de lege -</i>	

copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 7 ani.		
Articolul 37 (1) Pe perioada îngrijirii și protecției persoanei cu handicap grav, pe baza contractului individual de muncă, asistentul personal are următoarele drepturi: a) salariu stabilit potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice; (la 30-06-2017, Litera a) din Alineatul (1) , Articolul 37 , Sectiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificată de Punctul 7, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) b) program de lucru care să nu depășească în medie 8 ore pe zi și 40 de ore pe săptămână; c) concediu anual de odihnă, potrivit dispozițiilor legale aplicabile personalului încadrat în instituții publice; d) transport urban gratuit, în condițiile prevăzute la <u>art. 23</u>; e) transport interurban, în condițiile prevăzute la <u>art. 24</u>. (2) Pe perioada absenței temporare a asistentului personal, angajatorul are obligația de a asigura persoanei cu handicap grav un înlocuitor al asistentului personal. (la 26-07-2012, Alin. (2) al art. 37 a fost modificat de pct. 1 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) (3) În situația în care angajatorul nu poate asigura un înlocuitor al asistentului personal, persoanei cu handicap grav i se acordă indemnizația prevăzută la	26. La articolul 37, alineatul (3) se modifica si va avea urmatorul cuprins: “(3) In situatia in care angajatorul nu poate asigura un înlocuitor pe perioada absentei temporare a asistentului personal, persoanei cu dizabilitate grava i se asigura	

art. 43 alin. (1) sau găzduirea într-un centru de tip respiro. (la 22-09-2010, Alin. (3) al art. 37 a fost modificat de pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.)	găzduirea in familia extinsa, cu sprijinul zilnic al echipei mobile, și i se acorda indemnizatia prevazuta la art. 43 alin. (1).” 27. La articolul 37, dupa alineatul (3) se introduc trei noi alineate, alin. (4)-(6), cu urmatorul cuprins: „(4) In situatia in care persoanei cu dizabilitate grava nu i se poate asigura gazduirea in familia extinsa, cu sprijinul zilnic al echipei mobile, acestia i se asigura gazduirea intr-un centru de tip respiro public sau privat. (5) In situatia in care angajatorul nu poate asigura gazduirea intr-un centru respiro, persoanei cu dizabilitate grava i se asigura gazduirea temporara in regim de urgenta intr-un centru pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilitați, intr-un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau intr-un centru de ingrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, publice sau private. (6) In cazul in care nu exista posibilitatea gazduirii in regim de urgenta, persoanei cu dizabilitate grava i se acorda indemnizatia prevazuta la art. 43 alin. (1).”	Soluția de găzduire și de sprijin, pe perioada absenței temporare a asistentului personal, trebuie să rămână foarte flexibilă și decisă de persoana însăși. Persoana trebuie să aibă la dispoziție variante din care să aleagă pe cea potrivită intereselor ei. Prin urmare, finanțarea acestor soluții de găzduire temporară sau sprijin personalizat vor urma persoana, oriunde decide ea să meargă.
Articolul 38 Asistentul personal are următoarele obligații principale: a) să participe, o dată la 2 ani, la instruirea organizată de angajator; b) să semneze un angajament, ca act adițional la contractul individual de muncă, prin care își asumă răspunderea de a realiza integral planul de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap grav, respectiv	28. La articolul 38, litera b) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „b) sa semneze un angajament, ca act additional la contractul individual de munca, prin care isi asuma raspunderea, de a pune in aplicare integral planul de abilitare-reabilitare, respectiv planul individual de servicii al persoanei cu dizabilitate grava, asa cum a fost	Acest articol al Legii 448 trebuie complet regândit. Este unul din punctele foarte slabe ale legii, care denotă o viziune învechită și incorectă cu privire la rolul asistentului personal. Asistentul personal nu este un serviciu de "îngrijire", nici unul de "abilitare sau reabilitare".

planul individual de servicii al persoanei adulte cu handicap grav; (la 01-01-2019, sintagma: planul de recuperare a fost înlocuită de Punctul 3, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) c) să presteze pentru persoana cu handicap grav toate activitățile și serviciile prevăzute în contractul individual de muncă, în fișa postului și în planul de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap grav, respectiv în planul individual de servicii al persoanei adulte cu handicap grav; (la 01-01-2019, sintagma: planul de recuperare a fost înlocuită de Punctul 3, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) d) să trateze cu respect, bună-credință și înțelegere persoana cu handicap grav și să nu abuzeze fizic, psihic sau moral de starea acesteia; e) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare survenită în starea fizică, psihică sau socială a persoanei cu handicap grav și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.	aprobat de Comisia de evaluare;"	Acest lucrător nu are cum să fie responsabilizat pentru a pune integral sau parțial în aplicare vreun plan de acest fel. Asistentul personal este un serviciu de sprijin al persoanei cu dizabilitate, pentru activitățile sale de zi cu zi, în vederea unei vieți independente și pentru autodeterminare. El asigură sprijin pentru activități de bază ale vieții cotidiene (hrănire, îmbrăcare, igienă etc.) cât și pentru activități mai complexe, de participare activă în comunitate. Sub nicio formă asistentul personal nu se poate transforma într-un responsabil al reabilitării. Este doar "umbra" persoanei, cel care o sprijină să realizeze ceea ce ea nu poate face singură (deplasare, îmbrăcat, dezbrăcat, hrănire, participare la activități sociale, cumpărături etc). Deciziile de a pune în aplicare planuri de abilitare, reabilitare, de a accesa anumite servicii sociale etc, revin EXCLUSIV persoanei cu dizabilitate. Ea este cea care are controlul propriei sale vieți și nimeni altcineva nu poate fi declarat responsabil pentru acțiunile sale. Asistentul persoanal are doar rolul de a "instrumenta" aceste alegeri și decizii, atunci când persoana însăși nu le poate duce singură la îndeplinire.
Articolul 39 (1) Contractul individual de muncă al asistentului personal se încheie cu primăria localității de domiciliu sau reședință a persoanei cu handicap grav, după caz, în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării cererii. (2) Contractul individual de muncă se întocmește în 3	29. La articolul 39, alineatul (1) se modifiica si va avea urmatorul cuprins: „(1) Primaria localitatii de domiciliu sau resedinta a persoanei cu dizabilitate grava incheie, cu asistentul personal, contractul individual de munca al asistentului personal, in termen de maximum 30 de zile de la data inregistrarii cererii.”	Deoarece în practică se constată numeroase încălcări ale acestui articol, propunem analiza unor sancțiuni actualizate și adecvate pentru autoritățile locale care nu respectă legea.

exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, iar cel de-al treilea exemplar se transmite direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 5 zile de la încheierea acestuia. (3) Modalitățile și condițiile de încheiere, modificare și încetare a contractului individual de muncă al asistentului personal se completează cu prevederile Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare. (4) Contractul individual de muncă al asistentului personal încetează de drept în cazul decesului persoanei cu handicap grav.		
Articolul 40 (1) Autoritățile administrației publice locale au obligația să prevadă în bugetul local sumele necesare din care se suportă salarizarea, precum și celelalte drepturi cuvenite asistentului personal, potrivit legii. Sumele se asigură în proporție de cel mult 90% de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, în baza numărului de beneficiari comunicat de unitățile administrativ-teritoriale. (la 07-12-2017, Alineatul (1) din Articolul 40 , Secțiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 1, Articolul 30, Capitolul II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 90 din 6 decembrie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 973 din 07 decembrie 2017) (2) Serviciul public de asistență socială dispune efectuarea de controale periodice asupra activității asistenților personali și prezintă semestrial un raport consiliului local.	30. La articolul 40, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(1) Autoritațile administratiei publice locale au obligația sa prevada in bugetul local sumele necesare din care se suporta salarizarea, precum și celelalte drepturi cuvenite asistentului personal, potrivit legii. Sumele se asigura de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adaugata, in baza numarului de beneficiari comunicat de unitațile administrativ-teritoriale.”	
Articolul 41		

Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către asistentul personal a obligațiilor prevăzute de dispozițiile legale în sarcina lui, precum și a celor prevăzute în contractul individual de muncă atrage răspunderea disciplinară, civilă sau, după caz, penală a acestuia, în condițiile legii.		
Articolul 42 (1) Adultul cu handicap vizual grav poate opta pentru asistent personal sau indemnizație de însoțitor. (2) Persoanele cu handicap grav care au și calitatea de pensionari de invaliditate încadrați în gradul I de invaliditate pot opta pentru indemnizația pentru însoțitor prevăzută de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru asistent personal. Dreptul de opțiune se menține și în cazul trecerii pensionarilor de invaliditate la pensia pentru limită de vârstă. (la 30-06-2017, Alineatul (2) din Articolul 42 , Secțiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 9, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (3) Invalizii de război care au și calitatea de persoane cu handicap grav și sunt pensionari de invaliditate gradul I beneficiază atât de dreptul prevăzut la <u>alin. (2)</u>, cât și de dreptul prevăzut la art. 3 din Legea nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare. (4) Părinții sau, după caz, reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, persoana sau familia care a primit în plasament un copil cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai	31. Articolul 42 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 42. - (1) Parintii sau, dupa caz, reprezentantii legali ai copilului cu dizabilitate grava,persoana sau familia care a primit in plasament un copil cu dizabilitate grava, adultii cu dizabilitate grava sau reprezentantii legali ai acestora au dreptul sa opteze intre asistent personal si indemnizatia de insotitor. (2) Persoanele cu dizabilitate grava care au și calitatea de pensionari de invaliditate incadrati in gradul I de invaliditate pot opta pentru indemnizatia pentru insotitor prevazuta de Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificarile și completările ulterioare, sau pentru asistent personal. Dreptul de opțiune se mentine și in cazul trecerii pensionarilor de invaliditate la pensia pentru limita de varsta. (3) Invalizii de razboi care au calitatea de persoane cu dizabilitate grava și sunt pensionari de invaliditate gradul I beneficiaza atat de dreptul prevazut la alin. (2), cat și de dreptul prevazut la art. 3 din Legea nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare. (4) Opțiunea se exprima prin cerere adresata in scris, transmisa prin orice mijloc de comunicare, directiilor generate de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti.	

acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare. (la 30-06-2017, Alineatul (4) din Articolul 42 , Secțiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 9, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (5) Opțiunea se exprimă prin cerere adresată în scris direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, și devine valabilă numai pe baza acordului exprimat în scris al acestora. (6) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, vor comunica angajatorului, în termen de 5 zile, acordul pentru opțiunea exprimată în condițiile prevăzute la <u>alin. (5)</u>. (7) Abrogat. (la 26-07-2012, Alin. (7) al art. 42 a fost abrogat de pct. 2 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care abrogă pct. 3 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.)	(5) Direcțiile generate de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, comunica angajatorului, in termen de 5 zile, optiunea exprimata in conditiile prevazute la alin. (4)."	
Articolul 43 (1) Indemnizația lunară prevăzută la art. 42 alin. (4) este în cuantum egal cu salariul net al asistentului personal gradat la 0, stabilit potrivit prevederilor legale care reglementează nivelul de salarizare a personalului plătit din fonduri publice. (la 30-06-2017, Alineatul (1) din Articolul 43 , Secțiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 10, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	32. Articolul 43 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 43. - (1) Indemnizatia lunara de insotitor prevazuta la art. 42 alin.(1) este in cuantum egal cu salariul net al asistentului personal gradatia 0, stabilit potrivit prevederilor legale care reglementeaza nivelul de salarizare a personalului platit din fonduri publice. (2) Plata indemnizatiei lunare de insotitor se asigura de la bugetul de stat, prin Ministerul Muncii si Protectiei	

(2) Plata indemnizației lunare se asigură de primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap grav. (3) Plata indemnizației se face pe perioada valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de protecție a copiilor sau de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, după caz. (4) Nu pot beneficia de indemnizația lunară: a) părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav pentru care s-a stabilit măsură de protecție specială, în condițiile legii, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial; (la 30-06-2017, Litera a) din Alineatul (4) , Articolul 43 , Secțiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificată de Punctul 11, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) b) adulții cu handicap grav sau reprezentanții lor legali, pe perioada în care adulții cu handicap grav se află în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist, în centre rezidențiale publice, cu excepția centrului de tip respiro, ori în alte tipuri de instituții rezidențiale publice cu caracter social, medico-social, în care se asigură întreținere completă din partea autorității administrației publice pe o perioadă mai mare de o lună; (la 30-06-2017, Litera b) din Alineatul (4) , Articolul 43 , Secțiunea a 2-a , Capitolul III a fost modificată de Punctul 11, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) c) persoanele cu handicap grav care sunt reținute, arestate sau condamnate definitiv la o pedeapsă privativă de libertate, pe perioada reținerii, arestării ori a detenției.	Sociale si de face de catre agențiile pentru plăți și inspecție sociala judetene și a municipiului Bucuresti. (3) Plata indemnizatiei lunare de insotitor se face pe perioada valabilitatii certificatului de incadrare in grad de dizabilitate, emis de comisia de evaluare a persoanelor cu dizabilități. (4) Nu pot beneficia de indemnizația lunară: a) parintii sau reprezentanții legali ai copilului cu dizabilitate grava pentru care s-a stabilit masura de protectie speciala, in condițiile legii, la un asistent maternal sau intr-un serviciu de tip rezidențial; b) adulții cu dizabilitate grava sau reprezentantii lor legali, pe perioada in care adulti cu dizabilitate grava se afla in ingrijirea și protectia asistentului personal profesionist, sau sunt gazduiti in locuinte protejate sau in centre publice cu componenta rezidentiala,cu excepția centrului de tip respiro, ori în alte tipuri de instituții rezidențiale publice cu caracter social, medico-social, în care se asigura întreținere completa din partea autoritatii administratiei publice pe o perioada mai mare de o luna; c) persoanele cu dizabilitate grava care sunt reținute, arestate sau condamnate definitiv la o pedeapsa privativa de libertate, pe perioada retinerii, arestarii ori a detenției.”	La aliniatul (4) punctul b) recomandăm folosirea unei expresii mai generale, de tipul serviciilor "publice cu cazare" , pentru a evita enumerarea unor servicii dintr-o listă care poate fi suferi modificări, de-a lungul timpului.
Articolul 44 Autoritățile administrației publice locale prevăzute la <u>art. 43 alin. (2)</u> au obligația:	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

----- Partea introductivă a art. 44 a fost modificată de pct. 4 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010. a) de a angaja și salariza asistentul personal al persoanei cu handicap grav, în condițiile prezentei legi; (la 22-09-2010, Lit. a) a art. 44 a fost modificată de pct. 4 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) b) de a asigura și garanta plata indemnizației lunare, în cazul în care persoana cu handicap grav sau reprezentantul ei legal a optat pentru aceasta.		
Secțiunea a 3-a Asistentul personal profesionist Articolul 45 (1) Adultul cu handicap grav sau accentuat care nu dispune de spațiu de locuit, nu realizează venituri ori realizează venituri de până la nivelul salariului mediu pe economie poate beneficia de îngrijirea și protecția unui asistent personal profesionist. (1.1) Îngrijirea și protecția persoanei adulte cu handicap grav sau accentuat se asigură de către asistentul personal profesionist, altul decât soțul, soția sau rudele în linie dreaptă. (la 19-07-2018, Articolul 45 din Secțiunea a 3-a , Capitolul III a fost completat de Punctul 4, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018) (2) Îngrijirea și protecția adulților cu handicap grav sau accentuat de către asistentul personal profesionist se fac pe baza deciziei comisiilor de evaluare a persoanelor adulte cu handicap județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.	33. Articolul 45 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 45. - (1) Adultul cu dizabilitate grava sau accentuata care dispune de spatiu de locuit, poate beneficia de ingrijirea si protectia unui asistent personal profesionist la domiciliul adultului cu dizabilitate grava sau accentuata. (2) Adultul cu dizabilitate grava sau accentuată care nu dispune de spatiu de locuit, nu realizeaza venituri ori realizeaza venituri de pana la nivelul salariului mediu pe economie poate fi integrat intr-o locuinta protejata sau poate beneficia de ingrijirea si protectia unui asistent personal profesionist, la domiciliul asistentului personal profesionist.	Comentariu general legat de aliniatul (2) - nici o activitate de sprijin nu trebuie realizată la domiciliul APP, cu o singură excepție, cea care a și generat, de fapt, standardul minim de calitate al APP în forma actuală: cea în care copilul îngrijit de asistentul maternal devine adult și dorește să continue să locuiască la domiciliul acestuia. În această situație excepțională, și doar pentru a privilegia continuitatea îngrijirii, APP poate continua să găzduiască persoana cu dizabilitate la domiciliul său, dacă optează la rândul său pentru continuarea serviciului. Atât persoana cu dizabilitate cât și asistentul maternal au dreptul de a alege continuarea serviciului, sub formă de APP, de aceea și aliniatul (3) trebuie modificat în consecință. Formularea din alin.(3) trebuie coroborată cu cea din alin.(9) –”poate opta să devină”...în loc

(3) Opinia adultului cu handicap grav sau accentuat se va lua în considerare la luarea deciziei referitoare la stabilirea asistentului personal profesionist. (4) Contractul de muncă al asistentului personal profesionist se încheie de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, sau de către furnizorii de servicii sociale privați, acreditați în condițiile legii. (5) Monitorizarea și controlul activității de îngrijire și protecție a adulților cu handicap grav și accentuat de către asistentul personal profesionist se fac de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București. (6) Asistentul maternal care îngrijește copilul cu handicap grav sau accentuat până la vârsta majoratului poate opta să devină asistent personal profesionist.	(3) Copilul cu dizabilități care beneficiază de îngrijirea și protecția unui asistent maternal, după împlinirea vârstei de 18 ani, poate beneficia în continuare de îngrijirea și protecția asistentului maternal, care devine asistent personal profesionist, prin efectul legii. (4) Îngrijirea și protecția adulților cu dizabilitate gravă sau accentuată de către asistentul personal profesionist se fac pe baza deciziei comisiei de evaluare a persoanelor cu dizabilități județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București. (5) Opinia adultului cu dizabilitate gravă sau accentuată se va lua în considerare la luarea deciziei referitoare la stabilirea asistentului personal profesionist. (6) Contractul individual de muncă al asistentului personal profesionist se încheie de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, sau de către furnizorii de servicii sociale privați, acreditați în condițiile legii. (7) Eliberarea atestatului de asistent personal profesionist se face la cerere de către Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București în termen de cel mult 30 de zile de la primirea acestora; (8) Monitorizarea și controlul activității de îngrijire și protecție a adulților cu dizabilitate gravă și accentuată de către asistentul personal profesionist, precum și eliberarea atestatului de asistent personal profesionist, se fac de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București. (9) Asistentul maternal care îngrijește copilul cu dizabilitate gravă sau accentuată până la vârsta majoratului poate opta să devină asistent personal profesionist."	de "devine". Orice altă situație va exclude <u>categoric</u> găzduirea persoanei cu dizabilitate la domiciliul furnizorului de servicii, indiferent de tipul serviciului acordat. Acest tip de găzduire contravine flagrant dreptului la viață independentă, menționat la art.19 din CDPD. Alin (7) din proiect - Procedurile de dobândire a atestatului de asistent personal profesionist sunt reglementate de HG nr. 548/2017. Alin (8) din proiect - Atragem atenția că alineatul (5) trebuie la rândul său modificat. Rolul APP, în esență, nu ar trebui formulat sub forma "îngrijirii și protecției", ci al asistenței pentru activitățile cotidiene. Protecția și îngrijirea pot fi realizate de alte servicii specializate în acest sens: consilierea și asistența juridică, administrativă, serviciile de abilitare și reabilitare etc.
--	--	---

Articolul 46 Pentru fiecare adult cu handicap aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist se acordă o alocație lunară de îngrijire reprezentând cheltuieli lunare de locuit, hrană și echipament, astfel: a) 1,2 din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoana adultă cu handicap accentuat; b) 1,5 din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, pentru persoana adultă cu handicap grav. (la 19-07-2018, Articolul 46 din Secțiunea a 3-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 5, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018)	34. Articolul 46 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 46. - Pentru fiecare adult cu dizabilități aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist la domiciliul persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata sau la domiciliul asistentului personal profesionist se acorda o alocatie lunara de îngrijire reprezentand cheltuieli lunare de locuit, hrana si echipament, astfel: a) de 1,5 ori valoarea indicatorului social de referinta prevazuta de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, cu modificarile si completarile ulterioare, pentru persoana adulta cu dizabilitate accentuata; b) de doua ori valoarea indicatorului social de referinta prevazuta de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, . pentru persoana adulta cu dizabilitate grava.”	Adultul cu dizabilități aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist la domiciliul persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata nu poate avea indemnizație lunară de îngrijire pentru cheltuieli lunare de locuit, hrana și echipament. Acest tip de sprijin a fost stabilit pentru a acoperi cheltuielile asistentului personal profesionist care găzduiește, el însuși, persoana adultă cu dizabilități.
Articolul 47 (2) Asistentul personal profesionist beneficiază și de alte drepturi, după cum urmează: a) consiliere și sprijin din partea specialiștilor de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, ori a furnizorilor de servicii sociale, în vederea îndeplinirii obligațiilor ce îi revin cu privire la îngrijirea și protecția persoanei adulte cu handicap grav sau accentuat;	35. La articolul 47, alineatul (2) se modifica și și va avea urmatorul cuprins: „(2) Asistentul personal profesionist beneficiaza si de alte drepturi, dupa cum urmeaza: a) consiliere si sprijin din partea specialistilor de la directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, ori a furnizorilor de servicii sociale, in vederea indeplinirii obligatiilor ce ii revin cu privire la ingrijirea si protectia persoanei adulte cu dizabilitate grava sau accentuata;	Considerăm că este necesară o regândire de ansamblu a conceptelor de asistent personal și, respectiv, asistent personal profesionist. În esență, ele reprezintă unul și același serviciu, iar organizațiile societății civile, în marea lor majoritate, consideră că acest serviciu trebuie numit și reglementat în același mod.

b) decontarea cheltuielilor de transport interurban, cazare și masă, în cazul în care deplasarea se face în interesul adultului cu handicap grav sau accentuat, în condițiile stabilite pentru personalul din sectorul bugetar; c) transport urban gratuit, în condițiile prevăzute la art. 23. (3) Pe perioada concediului de odihnă, angajatorul are obligația de a asigura persoanei cu handicap grav sau accentuat un înlocuitor al asistentului personal profesionist ori găzduirea într-un centru de tip respiro.	b) decontarea cheltuielilor de transport interurban, cazare și masă, în cazul în care deplasarea se face în interesul adultului cu dizabilitate grava sau accentuata, în condițiile stabilite pentru personalul din sectorul bugetar; c) transport urban gratuit, în condițiile prevăzute la art. 23; d) să asiste și să ofere sprijin persoanei cu dizabilități în vederea integrării sau reintegrării sociale a acesteia, în procesul de educare, formare profesională și angajare, participare la viața comunității, precum și în orice alte procese sau activități similare.” „(3) Pe perioada absentei temporare, angajatorul are obligația de a asigura persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata găzduirea în familia extinsă, cu sprijinul zilnic al echipei mobile.” „(4) În situația în care persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata nu i se poate asigura găzduirea în familia extinsă, cu sprijinul zilnic al echipei mobile, acestea i se asigura găzduirea într-un centru de tip respiro public sau privat. (5) În situația în care angajatorul nu poate asigura găzduirea într-un centru respiro, persoanei cu dizabilitate grava sau accentuata i se asigura găzduirea temporară în regim de urgență într-un centru pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, într-un centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, public sau privat.”	Litera d) din aliniatul (2), în formularea inițiatorilor, reprezintă o obligație a APP, nu un drept.
Articolul 47.1 (1) Finanțarea sumelor prevăzute la <u>art. 46 și 47</u> se asigură din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, în a cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist. (2) Direcțiile generale de asistență socială și protecția	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București pot contracta servicii sociale licențiate de tip asistent personal profesionist cu furnizori privați de servicii sociale, acreditați, în condițiile legii. (la 19-07-2018, Secțiunea a 3-a din Capitolul III a fost completată de Punctul 6, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018)		
Articolul 48 (1) Condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului personal profesionist se reglementează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități. (la 01-01-2019, sintagma: Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (2) Standardele minime obligatorii pentru asigurarea îngrijirii și protecției adulților cu handicap grav sau accentuat la asistentul personal profesionist se elaborează de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități și se aprobă prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale. (la 30-06-2017, Alineatul (2) din Articolul 48 , Secțiunea a 3-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 14, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)		
Articolul 49 Asistentul personal profesionist are următoarele obligații principale: a) să participe anual la instruirea organizată de angajator; b) să semneze un angajament, ca act adițional la	38. Articolul 49 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 49. - Asistentul personal profesionist are urmatoarele obligatii principale: a) sa asiste si sa asigure sprijin persoanei cu dizabilități in vederea integrării sau reintegrării sociale a acesteia; b) sa colaboreze cu serviciul de evaluare complexa din	

contractul individual de muncă, prin care își asumă răspunderea de a realiza integral planul individual de servicii al adultului cu handicap grav sau accentuat; c) să presteze pentru adultul cu handicap grav sau accentuat toate activitățile și serviciile prevăzute în contractul individual de muncă, în fișa postului și în planul individual de servicii; d) să trateze cu respect, bună-credință și înțelegere adultul cu handicap grav sau accentuat și să nu abuzeze fizic, psihic ori moral de starea acestuia; e) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare survenită în starea fizică, psihică ori socială a adultului cu handicap grav sau accentuat și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.	cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București pentru identificarea nevoilor individuale și implementarea planului individual de servicii al adultului cu dizabilitate grava sau accentuata; c) să participe anual la instruirea organizată de angajator; d) să semneze un angajament, ca act adițional la contractul individual de muncă, prin care își asumă răspunderea de a pune în aplicare integral planul individual de servicii al adultului cu dizabilitate grava sau accentuata; e) să presteze pentru adultul cu dizabilitate grava sau accentuata toate activitățile și serviciile prevăzute în contractul individual de muncă, în fișa postului și în planul individual de servicii; f) să întreprindă toate acțiunile necesare pentru reintegrarea socială a adultului cu dizabilități, în sensul încurajării acestuia de a se autoadministra la domiciliul persoanei cu dizabilități sau, după caz, în cadrul familiei asistentului personal profesionist; g) să pastreze legătura permanent cu managerul de caz pentru a obține din partea acestuia recomandări privind planul de tratament și sprijin adaptat nevoilor specifice persoanei cu dizabilități; h) să trateze cu respect, bună-credință și înțelegere adultul cu dizabilitate grava sau accentuata și să nu abuzeze fizic, psihic ori moral de starea acestuia; i) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare survenită în starea	Punctul f) al articolului 49 vizează acțiuni care depășesc cu mult atribuțiile unui asistent personal. Așa cum am precizat într-un comentariu anterior, asistentul personal nu trebuie să fie responsabilizat cu reintegrarea socială a unei persoane cu dizabilitate. Ea este doar un asistent pentru viața de zi cu zi. Decizia de participare socială aparține exclusiv persoanei adulte cu dizabilitate, ori familiei copilului cu dizabilitate.
--	--	---

	dizabilitate grava sau accentuata si alte situatii de natura sa modifice acordarea drepturilor prevazute de lege.”	
Articolul 50 Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către asistentul personal profesionist a obligațiilor prevăzute de dispozițiile legale în sarcina acestuia, precum și a celor prevăzute în contractul individual de muncă atrage răspunderea disciplinară, civilă, ori, după caz, penală a asistentului personal profesionist, în condițiile legii.		
Secțiunea a 4-a Centre pentru persoanele adulte cu handicap (la 30-06-2017, Titlul Secțiunii a 4-a din Capitolul III a fost modificat de Punctul 15, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) Articolul 51 (1) Persoana cu handicap poate beneficia de servicii sociale acordate în centre de zi și centre rezidențiale de diferite tipuri, publice, public-private sau private. (2) Centrele de zi și centrele rezidențiale reprezintă servicii sociale acordate persoanelor adulte cu handicap, cu personal calificat și infrastructură adecvată; centrele rezidențiale sunt servicii sociale în care persoana cu handicap este găzduită cel puțin 24 de ore. (3) În sensul prezentei legi, tipurile de centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap sunt: a) locuințe protejate; b) centre pentru viață independentă; c) centre de abilitare și reabilitare; d) centre de îngrijire și asistență; e) centre respiro/centre de criză.	39. Articolul 51 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 51. (1) Persoanele cu dizabilități au dreptul la servicii sociale la domiciliu, în comunitate sau în centrele prevazute la art. 32 alin.(1) lit. c). (2) Serviciile sociale la domiciliu se asigura prin intermediul echipelor mobile de interventie la domiciliu, al asistentilor personali sau al asistentilor personali profesioniști. (3) Serviciile sociale în comunitate se asigura prin intermediul locuințelor protejate, centrelor de zi, centrelor respiro, centrelor pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități.	Recomandăm rescrierea completă a acestui articol, cu evitarea enumerării detaliate a diferitelor tipuri de servicii sociale. Lista de servicii sociale evoluează permanent, în funcție de nevoile beneficiarilor, precum și de introducerea progresivă a serviciilor inovative. Sub nici o formă, în acest articol, nu vor fi reglementate elemente legate de capacitatea și profilul particular al fiecărei categorii de servicii sociale, modul specific de finanțare al fiecărei categorii, modul specific de înființare etc. Toate acestea fac obiectul legislației subsecvente (standarde de calitate, regulamente de organizare și funcționare). În cel mai bun caz, serviciile menționate la acest articol trebuie doar categorizate după criteriile mari (de zi sau cu cazare, la domiciliu sau în comunitate), deși chiar și acest lucru ar fi redundant cu Legea cadru a asistenței sociale, nr 292/2011. Este critica pe care am facut-o și formei anterioare a legii.

(4) Capacitatea centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap nu poate fi mai mare de 50 de locuri. (5) Admiterea unei persoane cu handicap într-un centru rezidențial, cu excepția celor prevăzute la alin. (3) lit. e), se face în cazul în care acestea nu i se pot asigura servicii la domiciliu sau în comunitate. (6) Centrele de zi și centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap se înființează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, astfel: (la 05-10-2021, Partea introductivă a alineatului (6) din Articolul 51, Secțiunea a 4-a, Capitolul III a fost modificată de Punctul 1, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 114 din 4 octombrie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 950 din 05 octombrie 2021) a) în subordinea consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului; b) în subordinea autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, în structura serviciului public de asistență socială, cu excepția celor de la alin. (3) lit. b)-d). (7) Centrele de zi și centrele rezidențiale private pentru persoanele adulte cu handicap se înființează ca structuri cu sau fără personalitate juridică. (la 05-10-2021, Alineatul (7) din Articolul 51, Secțiunea a 4-a, Capitolul III a fost modificat de Punctul 2, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 114 din 4 octombrie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 950 din 05 octombrie 2021)	(4) Pentru serviciile sociale prevăzute la alin.(3), persoana cu dizabilități poate beneficia de gazduire pe o perioada mai mare de 24 ore. (5) În situații extraordinare, persoanele cu dizabilități care nu pot beneficia de serviciile sociale prevăzute la alin. (2) și (3) pot fi admise, numai cu acordul persoanelor cu dizabilități și numai după consiliere medicală, psihologică și juridică, într-un centru de abilitare/reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități sau într-un centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilitate, pe o perioadă mai mare de 30 zile. (6) Pentru situațiile extraordinare prevăzute la alin.(5), cererea de admitere în centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilitate sau în centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilitate va fi însoțită de un Istoric al măsurilor de prevenire a instituționalizării și de Integrare a persoanei cu dizabilități în societate. (7) Echipele mobile și centrele prevăzute la alin.(3) și (5) se înființează ca structuri, cu sau fără personalitate juridică, astfel: a) în subordinea consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului; b) în subordinea autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, în	În plus, menționarea explicită a tipurilor de subordonare față de anumite categorii de autorități publice este incorectă. Serviciile sociale pot fi atât publice cât și private, iar cele private nu sunt subordonate autorităților locale. Mai mult, aceste subordonări pot evolua în timp, iar dinamica este destul de mare. Includerea acestor reglementări în lege este contraproductivă. În ansamblu, recomandăm limitarea conținutului acestui articol la categoriile mari de servicii la care au acces persoanele cu dizabilități.
--	--	--

(8) Centrele de zi și centrele rezidențiale publice și private pentru persoane adulte cu handicap funcționează cu respectarea standardelor specifice de calitate. (9) Centrele publice și private pentru persoane adulte cu handicap sunt coordonate metodologic de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități. (10) Finanțarea măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoanele adulte cu handicap se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Justiției Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale. (la 19-07-2018, Articolul 51 din Secțiunea a 4-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 7, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018)	structura serviciului public de asistența socială, cu excepția centrelor pentru viata independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrelor de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrelor de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități; (8) Capacitatea centrelor respiro, centrelor pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrelor de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrelor de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități publice și private nu poate fi mai mare de 30 de locuri. (9) Echipele mobile de intervenție la domiciliu, locuințele protejate, centrele de zi, centrele respiro și centrele pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrele de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrele de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități, publice și private funcționează cu respectarea standardelor specifice de calitate. (10) Echipele mobile de intervenție la domiciliu, locuințele protejate, centrele de zi, centrele respiro, centrele pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrele de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centrele de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități publice și private sunt coordonate metodologic de Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități. (11) Finanțarea măsurilor de protecție de tip echipe mobile de intervenție la domiciliu, locuințele protejate, centre de zi, centre respiro, centre pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centre de îngrijire și asistență pentru persoanele adulte cu dizabilități se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale	Comentariu legat de Nota din Legea actuală: Procesul de dezinstituționalizare se află în prezent în plină reformă. Viitoarea strategie a dezinstituționalizării va genera, foarte probabil, recomandări privind ajustările legislative necesare. Recomandăm coroborarea acestui articol cu evoluția procesului de planificare strategică (ANPD, MMSS, Banca Mondială) din domeniul dezinstituționalizării.
---	---	---

Notă Articolul II-IV din ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 114 din 4 octombrie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 950 din 5 octombrie 2021 prevăd: Articolul II (1) Centrele rezidențiale, publice sau private, care nu s-au reorganizat în termenul prevăzut la art. II alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, aprobată prin Legea nr. 92/2021, au obligația să se reorganizeze, până la data de 31 decembrie 2021, ținând cont de nevoile individuale ale beneficiarilor corelate cu standardele specifice de calitate în vigoare. (2) Reorganizarea prevăzută la alin. (1) se realizează fără avizul Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu dizabilități, Copii și Adopții. (3) Pentru solicitările de obținere a avizului Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu dizabilități, Copii și Adopții aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se aplică procedura de avizare. Articolul III (1) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București și furnizorii de servicii sociale privați acreditați care nu au elaborat planurile de restructurare a centrelor rezidențiale cu capacitate mai mare de 50 de locuri în termenul prevăzut la art. II alin. (3) din Ordonanța de urgență nr. 69/2018, aprobată prin Legea nr. 92/2021, au obligația să elaboreze și să prezinte Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu dizabilități, Copii și Adopții planurile de restructurare a centrelor rezidențiale cu capacitate mai mare de 50 de locuri până la data de 31 decembrie 2021.	de asistenta sociala si protectia copilului sau al autoritatii administratiei publice locale la nivel de municipiu, oras sau comuna, dupa caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adaugata alocate cu aceasta destinatie, in proportie de 100% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii si Protectiei Sociale la elaborarea bugetului de stat, in baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale.”	
---	--	--

caracter inovator în domeniul protecției persoanelor cu handicap, furnizorii de servicii sociale acreditați pot înființa, administra și finanța centre-pilot, pentru o durată de maximum 2 ani. (2) Evaluarea activităților cu caracter inovator se realizează de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap. (la 30-06-2017, Alineatul (2) din Articolul 52 , Secțiunea a 4-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 18, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	administra și finanța centre-pilot, pentru o durată de minimum 2 ani, în vederea desfasurării unui tip de activități cu caracter inovator în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități, precum și echipe mobile, locuințe protejate, centre de zi, centre respiro, centru pentru viața independentă. (2) Înființarea echipelor mobile, locuințelor protejate, centrelor de zi ,centrelor respiro și centrelor pentru viața independentă de către furnizorii de servicii sociale acreditați se face cu avizul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități. Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități emite avizul în termen de maximum 45 zile de la depunerea cererii de solicitare a avizului. (3) Evaluarea activităților cu caracter inovator se realizează de Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități. (4) Evaluarea activității echipelor mobile, a activității din locuințele protejate, din centrele de zi, din centrele respiro și centrelor pentru viața independentă înființate de către furnizorii de servicii sociale acreditați se realizează periodic de către Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități.”	eliminarea acestui alineat propus de inițiatori. Nu se justifică un aviz suplimentar, adăugat la procedura obișnuită de acreditare și licențiere.
Articolul 53 (2) Persoanele cu handicap din centrele de zi sau rezidențiale beneficiază de servicii medicale din cadrul pachetului de servicii medicale de bază care se suportă din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate. (3) Coordonarea serviciilor sociale furnizate în sistem integrat se face de autoritatea administrației publice locale sau de furnizorul de servicii sociale care înființează, administrează și finanțează centrul.	41. La articolul 53, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(2) Persoanele cu dizabilități din centrele de zi, locuințele protejate, centrele pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centrele de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități beneficiază de servicii medicale din cadrul pachetului de servicii medicale de bază care se suportă din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale	Recomandăm evitarea detaliilor legate de furnizarea unor acțiuni sau măsuri specifice în cadrul serviciilor sociale, în corpul legii. Aceste elemente se detaliază în standardele de calitate sau în regulamentele de organizare și funcționare ale diverselor categorii de servicii. Sensul alineatului (1) este acela de a pune accent pe caracterul integrat al intervențiilor (din domenii diferite de activitate) ori de câte ori nevoia utilizatorului o cere. Propunem eliminarea alineatului (2). Nu toate centrele de zi sau servicii cu cazare includ obligatoriu servicii medicale.

(4) Ministerul Educației Naționale alocă fonduri de la buget pentru finanțarea cheltuielilor aferente: a) activităților de educație desfășurate în centrele pentru persoanele cu handicap; b) perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor didactice; c) altor acțiuni și activități, în condițiile legii.	de sanatate. (4) Ministerul Educației alocă fonduri de la buget pentru finanțarea cheltuielilor aferente: a) activităților de educație desfășurate în centrele pentru persoanele cu dizabilități; b) perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor didactice; c) altor acțiuni și activități, în condițiile legii.”	
Articolul 54 (1) Persoana cu handicap are dreptul să fie îngrijită și protejată într-un centru din localitatea/județul în a cărei/cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința. (2) Finanțarea centrelor publice se face din bugetele proprii ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, pe teritoriul cărora funcționează acestea. (3) În cazul în care nevoile individuale ale persoanei cu handicap nu pot fi asigurate în condițiile prevăzute la alin. (1), persoana cu handicap poate fi îngrijită și protejată într-un centru aflat în altă unitate administrativ-teritorială. Notă *) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.	42. La articolul 54, alineatul (1) se modifica și va avea următorul cuprins: „(1) Persoana cu dizabilități are dreptul să fie îngrijită și protejată în orice locuință protejată, centru de zi, centru respiro, centru pentru viața independentă pentru persoane adulte cu dizabilități, centru de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități și centru de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități de pe teritoriul țării.” 43. La articolul 54, alineatul (3) se abroga.	Recomandăm abrogarea art.54, pentru că toate aceste servicii și modalități de referire și accesare a serviciilor sunt reglementate în legea cadru a asistenței sociale.
Articolul 55	44. La articolul 55, alineatele (1) și (2) se modifica și vor	.

(1) Furnizorul de servicii sociale are obligația de a promova, facilita și asigura personalului programe de formare profesională, precum și programe de instruire specifică cu privire la problematica handicapului și legislația în domeniu. (2) Personalul din cadrul centrelor prevăzute la art. 51 alin. (1) are obligația respectării standardelor specifice de calitate, precum și a prevederilor legale privind drepturile persoanelor cu handicap. (3) Nerespectarea prevederilor alin. (2) atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, conform prevederilor legale.	avea urmatorul cuprins: „(1) Autoritățile administrației publice locale, precum și furnizorul de servicii sociale au obligația de a facilita și asigura personalului care vine în contact cu persoana cu dizabilități, indiferent de locul în care se afla persoana cu dizabilități, programe de formare profesională, precum și programe de instruire specifică cu privire la problematica dizabilității și legislația în domeniu. (2) Personalul din cadrul locuințelor protejate și centrelor prevăzute la art. 51 alin. (2), alin. (3) și alin. (5) are obligația respectării standardelor specifice de calitate, precum și a prevederilor legale privind drepturile persoanelor cu dizabilități.”	
Articolul 56 (1) Personalul de specialitate care își desfășoară activitatea în centrele publice din mediul rural, de zi și rezidențiale pentru copiii și adulții cu handicap, beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport dus-întors de la domiciliu, în condițiile legii. (2) Sumele necesare acordării drepturilor prevăzute la alin. (1) se asigură din bugetele proprii ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, pe a căror rază teritorială funcționează centrul.	45. La articolul 56, alineatul (1) se modifica și va avea urmatorul cuprins: „(1) Personalul de specialitate care își desfășoară activitatea în locuințele protejate și centrele publice prevăzute la art. 51 alin. (2), alin. (3) și alin. (5) în alta localitate decât cea de domiciliu, dar nu mai mult de 100 km, beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport dus-întors de la domiciliu, în condițiile legii.”	Propunem înlocuirea denumirilor specifice a serviciilor menționate la alineatul (1) cu o expresie generală de tipul ”servicii sociale publice”.
Secțiunea a 5-a Prestații sociale pentru persoanele cu handicap Articolul 57 (1) Dreptul la prestațiile sociale se stabilește prin decizie a directorului executiv al direcției generale de	46. Articolul 57 se modifica și va avea urmatorul cuprins: „Art. 57. (1) Dreptul la prestațiile sociale se naște în momentul emiterii certificatului de încadrare în grad de	Aliniatul (1) propus de inițiatori este incorect. Dreptul la prestații sociale poate să nu fie condiționat de existența unui certificat de încadrare în grad de dizabilitate.

asistență socială și protecția copilului. în baza documentului care atestă încadrarea în grad de handicap din evidența direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului. (2) Plata prestației sociale se face în baza deciziei de plată emisă de directorul executiv al agenției județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, de către personalul cu atribuții în acest sens, preluat de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București. (la 01-01-2019, Alineatul (2) din Articolul 57, Secțiunea a 5-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 1, Articolul III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (3) În situația în care persoana încadrată în grad de handicap nu dorește să beneficieze de prestații sociale poate depune cerere în acest sens. (4) Cererea prevăzută la <u>alin. (3)</u> se înregistrează la autoritatea administrației publice locale competente în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap și se transmite direcției generale de asistență socială și protecția copilului în maximum 5 zile lucrătoare de la înregistrare. (5) Dreptul la prestații sociale se acordă începând cu luna următoare celei în care persoana a fost încadrată în grad de handicap și încetează cu luna următoare celei în care persoana nu mai este încadrată în grad de handicap sau, după caz, a depunerii cererii prevăzute la <u>alin. (3)</u>. (la 30-06-2017, Articolul 57 din Secțiunea a 5-a , Capitolul III a fost modificat de Punctul 19, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	dizabilitate. (2) Dreptul la prestațiile sociale se stabilește prin decizie a directorului executiv al direcției generale de asistența socială și protecția copilului în baza documentului care atestă încadrarea în grad de dizabilitate din evidența direcțiilor generale de asistența socială și protecția copilului și a opțiunii exprima. (3) Plata prestației sociale se face în baza deciziei de plată emisă de directorul executiv al agenției județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a	Acest aspect, alături de toate celelalte prevederi de la alineatele articolului 57, se află în prezent în proces de revizuire și pilotare/reformă (modernizarea procesului de evaluare a dizabilității, MMSS și Banca Mondială, 2020-2023).
---	---	--

	municipiului Bucuresti, de catre personalul cu atributii in acest sens, preluat de la directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucuresti. (4) In situatia in care persoana incadrata in grad de dizabilitate nu doreste sa beneficieze de prestatii sociale poate depune cerere in acest sens. (5) Cererea prevazuta la alin. (4) se inregistreaza la autoritatea administratiei publice locale competente in a carei raza teritoriala isi are domiciliul sau resedinta persoana cu dizabilități si se transmite directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului in maximum 5 zile lucratoare de la inregistrare. (6) Dreptul la prestatii sociale se acorda incepand cu luna urmatoare celei in care persoana a fost incadrata in grad de dizabilitate și inceteaza cu luna urmatoare celei in care persoana nu mai este incadrata in grad de dizabilitate sau, dupa caz, a depunerii cererii prevazute la alin. (4).”	
Articolul 58 (1) Copiii cu handicap, inclusiv copiii cu handicap de tip HIV/SIDA, beneficiază de alocație de stat în condițiile și în cuantumul prevăzut de lege. (la 22-02-2019, Alineatul (1) din Articolul 58 , Sectiunea a 5-a , Capitolul III a fost modificat de Articolul III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 9 din 19 februarie 2019, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 143 din 22 februarie 2019) (2) Copiii cu handicap de tip HIV/SIDA beneficiază de o alocație lunară de hrană, calculată pe baza alocației zilnice de hrană stabilite pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice. (4) Adultul cu handicap beneficiază, în condițiile prezentei legi, de următoarele prestații sociale: a) indemnizație lunară, indiferent de venituri:	47. La articolul 58, alineatele (1), (2) si (5) se modifica si vor avea urmatorul cuprins: „(1) Copiii cu dizabilități, inclusiv copiii diagnosticați cu infecție de tip HIV/SIDA, beneficiaza de alocație de stat in condițiile și în cuantumul prevazut de lege. (2) Copiii cu dizabilități, inclusiv copiii diagnosticați cu infecție de tip HIV/SIDA, beneficiaza de o alocatie lunara de hrana, calculate pe baza alocației zilnice de hrana stabilite pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice.	Nu recomandăm introducerea unor beneficii sociale noi, pentru situații care pot fi adresate de îmbunătățirea accesului la beneficii deja existente. Este cazul, de exemplu, al introducerii unui ”buget de subzistentă”, versus accesul mai bine reglementat al persoanelor cu dizabilități la ajutorul social pentru venitul minim garantat, care are aceeași funcție, de prevenire a sărăciei. Pentru toate celelalte propuneri de actualizare a cuantumului beneficiilor sociale existente, recomandăm pregătirea atentă a impactului bugetar al acestor măsuri.

(i) 70% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu handicap grav; (ii) 53% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu handicap accentuat;	(5) Parintele, tutorele sau persoana care se ocupa de cresterea si ingrijirea copilului cu dizabilități in baza unei masuri de protectie speciala, stabilita in conditiile legii, beneficiaza de prestatii sociale, pe perioada in care il are in ingrijire, supraveghere si intretinere, astfel: a) 100% din indicatorul social de referinta, prevazut de Legea nr. 76/2002, cu modificările si completările ulterioare, in cazul copilului cu dizabilitate grava; b) 75% din indicatorul social de referinta, prevazut de Legea nr. 76/2002, cu modificarile si completările ulterioare, in cazul copilului cu dizabilitate accentuata; c) 50% din indicatorul social de referinta, prevazut de Legea m. 76/2002, cu modificarile si completările ulterioare, in cazul copilului cu dizabilitate medie.” 48. La articolul 58 alineatul (4), litera a) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „a) indemnizatie lunara, indiferent de venituri: (i) 100% din indicatorul social de referinta, prevazut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, cu modificarile si completările ulterioare, pentru adultul cu dizabilitate grava; (ii) 75% din indicatorul social de referinta, prevazut de Legea nr. 76/2002, cu modificarile si completările ulterioare, pentru adultul cu dizabilitate accentuata; (iii) 50% din indicatorul social de referinta, prevazut de Legea nr. 76/2002, cu modificarile și completările ulterioare, pentru adultul cu dizabilitate medie;	
---	--	--

	49. La articolul 58, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alin. (7) și alin. (8), cu următorul cuprins: „(7) Adultul cu dizabilitate gravă care nu realizează venituri altele decât cele neimpozabile, conform art. 62 din Legea 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare și care nu beneficiază de pensie pentru limita de vârstă și nici de pensie pentru invaliditate, conform legii, beneficiază de un buget de subzistență reprezentând 100% din indicatorul social de referință prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare. (8) Adultul cu dizabilitate gravă beneficiază de bugetul de subzistență menționat la alin. (7) cu îndeplinirea următoarelor condiții, cumulativ: a) deține un certificat de încadrare în grad de dizabilitate gravă. b) nu a prestat niciodată munca în baza unui contract individual de muncă și nici nu a obținut venituri asimilate salariilor, în baza unui alt tip de contract asimilat contractului individual de muncă. c) în urma expertizei, Comisia de evaluare a stabilit că persoana cu dizabilități este lipsită de capacitate de muncă.” 50. La articolul 58, alineatul (14) se abrogă.	
Secțiunea a 6-a Obligațiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanților legali Articolul 59	51. La articolul 59, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:	Prevederile acestui articol vor trebui coroborate cu modificările legislative recomandate în cadrul procesului de reformă al evaluării dizabilității (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).

(1) Persoanele adulte cu handicap au următoarele obligații: a) să se prezinte din oficiu pentru evaluare/reevaluare la structurile competente în domeniu; b) să se prezinte din oficiu pentru reevaluare la comisiile de evaluare pentru încadrarea în grad și tip de handicap, cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al certificatului de încadrare în grad și tip de handicap; c) să se prezinte pentru reevaluare, la solicitarea structurilor competente în domeniu, cu excepția persoanelor cu handicap a căror afecțiune a generat deficiențe funcționale și/sau structural-anatomice într-un stadiu ireversibil, care nu pot urma programe de recuperare și pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de încadrare în grad și tip de handicap; d) să depună diligențele necesare pentru a beneficia de drepturile prevăzute de lege; e) să urmeze activitățile și serviciile prevăzute în planul de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap, respectiv în planul individual de servicii al adultului cu handicap; (la 01-01-2019, sintagma: planul de recuperare a fost	„(1) Persoanele adulte cu dizabilități au următoarele obligatii: a) sa se prezinte pentru evaluare/reevaluare la comisiile de evaluare pentru incadrarea in grad si tip de dizabilitate, cu cel putin 30 de zile inainte de expirarea termenului de valabilitate al certificatului de incadrare in grad si tip de dizabilitate, cu exceptia persoanelor cu dizabilități a caror afectiune a generat deficiente functionate si/sau structural-anatomice intr-un stadiu ireversibil, care nu pot urma programe de recuperare fi pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de incadrare in grad si tip de dizabilitate; b) sa depuna diligentele necesare pentru a beneficia de drepturile prevazute de lege; c) sa urmeze activitatile si serviciile prevazute in planul de abilitare-reabilitare, respectiv in planul individual de servicii al persoanei cu dizabilități; d) sa depuna diligente pentru incadrarea in munca, in conditiile legii, in raport cu pregatirea, posibilitatile fizice si psihice, pe baza recomandarilor consilierului specializat in medierea muncii din cadrul agențiilor pentru ocuparea forfei de munca județene și a municipiului București; e) sa colaboreze cu asistentii sociali si echipele de specialist, in scopul recuperarii, reabilitarii, orientarii profesionale si integrarii sociale;	
--	--	--

înlocuită de Punctul 3, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) f) să depună diligențe pentru încadrarea în muncă, în condițiile legii, în raport cu pregătirea, posibilitățile fizice și psihice, pe baza recomandărilor comisiei cu competență în domeniu; g) să colaboreze cu asistenții sociali și echipele de specialiști, în scopul recuperării, reabilitării, orientării profesionale și integrării sociale; h) să aducă la cunoștința direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare cu privire la gradul de handicap, domiciliu sau reședință, starea materială și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege. (2) Persoanele pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de încadrare în grad și tip de handicap se prezintă pentru reevaluare în următoarele situații: a) solicită acest lucru ca urmare a agravării condiției lor medico-psihosociale; b) sunt convocate de către structurile competente în cazul existenței unor suspiciuni justificate privind încălcarea prevederilor legale referitoare la încadrarea în grad și tip de handicap. (la 17-05-2014, Alin. (2) al art. 59 a fost introdus de pct. 2 al art. unic din LEGEA nr. 67 din 12 mai 2014 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 353 din 14 mai 2014.) (la 22-09-2010, Art. 59 a fost modificat de pct. 5 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din	f) sa aduca la cunostinta directiilor generale de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, in termen de 48 de ore de la luarea la cunostinta, orice modificare cu privire la gradul de dizabilitate, domiciliu sau resedinta, starea materiala si alte situatii de natura sa modifice acordarea drepturilor prevazute de lege.”	
--	---	--

20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.)		
Articolul 60 Persoana care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil sau adult cu handicap are următoarele obligații principale: a) să asigure creșterea și îngrijirea corespunzătoare a persoanei cu handicap; b) să respecte și/sau să urmeze activitățile și serviciile prevăzute în planul de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap, respectiv în planul individual de servicii al adultului cu handicap; c) să însoțească persoana cu handicap, la termenul necesar sau la solicitare, pentru evaluare și reevaluare, la comisiile cu competență în domeniu; d) să se prezinte la solicitarea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București; e) să colaboreze cu asistenții sociali și specialiștii care au ca scop recuperarea, reabilitarea, orientarea profesională și integrarea socială; f) să comunice direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoștință, orice modificare cu privire la gradul de handicap, domiciliu sau reședință, starea materială, precum și alte situații de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.	52. Articolul 60 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 60. Persoana care are in ingrijire, supraveghere și intretinere un copil sau adult cu dizabilități are următoarele obligatii principale: a) sa asigure creșterea și îngrijirea corespunzatoare a persoanei cu dizabilități; b) sa respecte și/sau sa urmeze activitățile și serviciile prevazute in planul de abilitare-reabilitare, respectiv in planul individual de servicii al persoanei cu dizabilități; c) sa insoțeasca persoana cu dizabilități, la termenul necesar sau la solicitare, pentru evaluare și reevaluare, la comisiile cu competența in domeniu; d) sa se prezinte la solicitarea directiilor generale de asistența sociala și protecția copilului județene, respectiv locale al e sectoarelor municipiului București; e) sa colaboreze cu asistentii sociali, cadrele didactice și specialiștii in desfasurarea activitatilor care au ca scop recuperarea, reabilitarea, pregatirea scolara, pregatirea si orientarea profesionala si integrarea sociala; f) sa comunice directiilor generale de asistenja sociala și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, in termen de 48 de ore de la luarea la cunoștința, orice modificare cu privire la gradul de dizabilitate, domiciliu sau reședinta, starea materiala, precum și alte situatii de natura sa modifice acordarea drepturilor prevazute de lege.”	
Capitolul IV Accesibilitate Articolul 61 În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicational, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:	53. Articolul 61 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 61. In vederea asigurarii accesului persoanelor cu dizabilități la mediul fizic, informațional si comunicational, autoritatile publice au următoarele obligatii;	

a) să promoveze și să implementeze conceptul Acces pentru toți, pentru a împiedica crearea de noi bariere și apariția unor noi surse de discriminare; b) să sprijine cercetarea, dezvoltarea și producția de noi tehnologii de informare și comunicare și tehnologii asistive; c) să recomande și să susțină introducerea în pregătirea inițială a elevilor și studenților a unor cursuri referitoare la problematica handicapului și a nevoilor acestora, precum și la diversificarea modalităților de realizare a accesibilității; d) să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la noile tehnologii; e) să asigure accesul la informațiile publice pentru persoanele cu handicap; f) să asigure interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual și ai limbajului specific persoanelor cu surdocecitate; g) să proiecteze și să deruleze, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de accesibilitate sau de conștientizare asupra importanței acesteia.	a) să promoveze și să implementeze Normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051. pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități în imobile și facilitarea utilizării spațiului urban; b) să sprijine cercetarea, dezvoltarea și producția de noi tehnologii de informare și comunicare și tehnologii asistive; c) să inițieze și să susțină campanii de informare pentru elevi, studenți și cadre didactice referitoare la problematica dizabilității și a nevoilor persoanelor cu dizabilități, precum și la integrarea, respectiv reintegrarea în societatea prin realizarea accesibilității; d) să faciliteze accesul persoanelor cu dizabilități la noile tehnologii asistive; e) să asigure accesul la informațiile publice pentru persoanele cu dizabilități; f) să asigure, din oficiu sau la cererea persoanei cu dizabilități, interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual și ai limbajului specific persoanelor cu surdocecitate; g) să proiecteze și să deruleze, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de accesibilitate sau de conștientizare asupra importanței acesteia.”	
Articolul 62 (1) Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și peroanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional și comunicațional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.	54. La articolul 62, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins; „ (1) Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, stațiile mijloacelor de transport în comun, peroanele stațiilor de transport feroviar, spațiile de parcare, strazile și drumurile publice, telefoanele publice, bancomatele vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu dizabilități, fiind dotate cu minimum o rampă acces, mobilă sau fixă, în termen de cel mult 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.	Recomandăm ferm evitarea exemplificărilor și a detaliilor de accesibilizare, în corpul legii (de tipul ”minimum o rampă de acces, mobilă sau fixă” etc). Toate reglementările de accesibilizare sau adaptare rezonabilă a spațiilor publice, respectiv a mediilor în care participă sau lucrează persoanele cu dizabilități, fac obiectul normativelor specifice de accesibilitate, deci a legislației subsecvente.

(2) Clădirile de patrimoniu și cele istorice se vor adapta, cu respectarea caracteristicilor arhitectonice, conform prevederilor legale în domeniu.	(2) Clădirile de patrimoniu și cele istorice se vor adapta, cu respectarea caracteristicilor arhitectonice, conform prevederilor legale în domeniu, cu minimum o rampa de acces, mobilă sau fixă, în termen de cel mult 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi. 55. La articolul 62, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5) cu următorul cuprins: „(5) Autoritățile administrației publice locale răspund civil, contravențional sau, după caz, penal, pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute în prezentul articol.”	Măsurile de accesibilizare privesc aspecte care țin de mediul fizic, informațional sau administrativ. Orice evidențiere a unuia dintre aceste aspecte le elimină pe celelalte două din atenția publică.
Articolul 63 (1) Autoritățile prevăzute de lege au obligația să elibereze autorizația de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în condițiile respectării prevederilor legale în domeniu, astfel încât să fie permis accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. (2) Prevederile <u>alin. (1)</u> se aplică și pentru clădirile de locuit care se construiesc ori pentru care se realizează lucrări de consolidare, de reabilitare, de extindere și/sau de modernizare, cu finanțare din fonduri publice. (3) Adaptarea accesului în clădirile aflate în patrimoniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale se face și în condițiile când nu se realizează lucrările prevăzute la alin. (2), la solicitarea persoanelor cu handicap grav, locatari ai acestora.	56. La articolul 63, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(1) Autoritățile prevăzute de lege au obligația să elibereze autorizația de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în condițiile respectării prevederilor legale. Normativului privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu dizabilități, indicativ NP 051. (3) Adaptarea accesului în clădirile aflate în patrimoniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale se face și în condițiile când nu se realizează lucrările prevăzute la alin. (2), la solicitarea persoanelor cu dizabilități.”	Recomandăm ferm eliminarea denumirilor de acte normative din corpul legii ("NP051"). Expresia "legislația în vigoare" este de dorit și are rolul de a preveni modificări ale legii, ori de câte ori se actualizează legislația subsecventă sau conexă. Recomandăm păstrarea aliniatului (1) în forma inițială din Legea 448/2006.
Articolul 64 (1) Pentru a facilita accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap la transport și călătorie, până la 31 decembrie 2010, autoritățile administrației publice locale au obligația să ia măsuri pentru:	57. Articolul 64 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 64. (1) Pentru a asigura accesul neîngrădit al persoanelor cu dizabilități la transport și călătorie, autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații:	Recomandăm revizuirea completă a acestui articol, în acord cu: - Prevederile art.3 și 9 din CDPD - Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului UE privind adaptarea legislației, a regulamentelor și a

a) adaptarea tuturor mijloacelor de transport în comun aflate în circulație; b) adaptarea tuturor stațiilor mijloacelor de transport în comun conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil a spațiilor de acces spre ușa de intrare în mijlocul de transport; c) montarea panourilor de afișaj corespunzătoare nevoilor persoanelor cu handicap vizual și auditiv în mijloacele de transport public; d) imprimarea cu caractere mari și în culori contrastante a rutelor și a indicativelor mijloacelor de transport în comun. (2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, toți operatorii de taxi au obligația să asigure cel puțin o mașină adaptată transportului persoanelor cu handicap care utilizează fotoliul rulant. (3) Constituie discriminare refuzul conducătorului de taxi de a asigura transportul persoanei cu handicap și a dispozitivului de mers. (4) Până la data de 31 decembrie 2007, autoritățile administrației publice locale competente au obligația să ia măsuri pentru: a) adaptarea trecerilor de pietoni de pe străzile și drumurile publice conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil; b) montarea sistemelor de semnalizare sonoră și vizuală la intersecțiile cu trafic intens. (5) Căinele-ghid care însoțește persoana cu handicap grav are acces liber și gratuit în toate locurile publice și în mijloacele de transport.	a) adaptarea tuturor mijloacelor de transport în comun aflate în circulație; b) adaptarea tuturor stațiilor mijloacelor de transport în comun conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil a spațiilor de acces spre ușa de intrare în mijlocul de transport; c) montarea panourilor de afișaj corespunzătoare nevoilor persoanelor cu dizabilități vizuale și auditive în mijloacele de transport public; d) imprimarea cu caractere mari și în culori contrastante a rutelor și a indicativelor mijloacelor de transport în comun. (2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile locale au obligația de a asigura existența unui număr de taxiuri adaptate transportului persoanelor cu dizabilități care utilizează fotoliul rulant, într-un procent egal cu raportul dintre numărul persoanelor cu dizabilități care utilizează fotoliul rulant și totalul populației din unitatea administrativ-teritorială respectivă. (3) Constituie discriminare refuzul conducătorului de taxi de a asigura transportul persoanei cu dizabilități, precum și a dispozitivului de mers. (4) Autoritățile administrației publice locale competente și administratorii drumurilor publice au următoarele obligații: „a) adaptarea trecerilor de pietoni de pe străzile și drumurile publice conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil, inclusiv la cererea unei persoane cu dizabilități; b) montarea sistemelor de semnalizare sonoră și vizuală la intersecțiile cu trafic intens. (5) Căinele-ghid care însoțește persoana cu dizabilitate gravă are acces liber și gratuit în toate locurile publice și în toate mijloacele de transport în comun.	prevederilor administrative ale Statelor Membre ale UE, cu privire la cerințele de accesibilitate pentru produse și servicii {SWD(2015) 264 final} {SWD(2015) 265 final} {SWD(2015) 266 final}¹ Atragem atenția că, din legislația românească, lipsesc, în prezent, prevederile referitoare la accesibilitatea informației pentru persoanele cu deficiențe intelectuale, prin urmare măsurile din Directiva europeană și cele din textul CDPD trebuie încorporate neîntârziat în legislația națională, alături de toate celelalte măsuri de accesibilizare fizică, informațională și administrativă prevăzute de textele de drept internațional.
--	--	---

¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1202>

(6) Până la data de 31 decembrie 2010, administratorii infrastructurii feroviare și operatorii de transport feroviar au următoarele obligații: a) să adapteze cel puțin un vagon și stațiile principale de tren, pentru a permite accesul persoanelor cu handicap care utilizează fotoliul rulant; b) să marcheze prin pavaj tactil contrastant căile spre peroanele de îmbarcare, ghișee sau alte utilități.	(6) Administratorii infrastructurii feroviare si operatorii de transport feroviar au urmatoarele obligatii: a) sa adapteze cel puțin un vagon si statiile principale de tren, pentru a permite accesul persoanelor cu dizabilități care utilizeaza fotoliul rulant; b) sa marcheze prin pavaj tactil contrastant caile spre peroanele de îmbarcare, ghișee sau alte utilitati; c) sa asigure sprijin, prin personalul propriu, la solicitarea persoanei cu dizabilități sau a însoțitorului acesteia, pentru accesul persoanei cu dizabilități în vagoane, respectiv pentru coborarea acesteia din vagoane.”	
Articolul 65 (5) În spațiile de parcare ale domeniului public și cât mai aproape de domiciliu administratorul acestora repartizează locuri de parcare gratuită persoanelor cu handicap care au solicitat și au nevoie de astfel de parcare.	58. La articolul 65, alineatul (5) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(5) In spatiile de parcare ale domeniului public si cat mai aproape de domiciliul persoanei cu dizabilități, administratorul acestora repartizeaza un loc de parcare gratuita persoanei cu dizabilități care a solicitat acest lucru.”	
Articolul 66 (1) Editurile au obligația să pună matrițele electronice utilizate pentru tipărirea cărților și revistelor la dispoziția persoanelor juridice autorizate care le solicită pentru a le transforma în format accesibil persoanelor cu deficiențe de vedere sau de citire, în condițiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare. (2) Bibliotecile publice au obligația să înființeze secții cu carte în formate accesibile persoanelor cu deficiențe de vedere sau de citire.	- <i>articol nemodificat de proiectul de lege</i> -	Atragem atenția că nu există în România, în prezent, fond de carte în limbaj ușor de citit-și-de-înțeles.
Articolul 67 (1) Până la data de 31 martie 2007, operatorii de telefonie au următoarele obligații:	59. Articolul 67 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 67. - (1) Operatorii de telefonie au urmatoarele obligatii:	

a) să adapteze cel puțin o cabină la o baterie de telefoane publice în conformitate cu prevederile legale în vigoare; b) să furnizeze informații despre costurile serviciilor în forme accesibile persoanelor cu handicap. (2) Operatorii de servicii bancare au obligația să pună la dispoziția persoanelor cu handicap, la solicitarea acestora, extrase de cont și alte informații în formate accesibile. (3) Angajații operatorilor de servicii bancare și poștale au obligația de a acorda asistență în completarea formularelor, la solicitarea persoanelor cu handicap.	a) sa adapteze cel puțin o cabina la o baterie de telefoane publice in conformitate cu prevederile legale in vigoare; b) sa furnizeze informatii despre costurile serviciilor in forme accesibile persoanelor cu dizabilități. (2) Operatorii de servicii bancare au obligatia sa puna la dispozitia persoanelor cu dizabilități, la solicitarea acestora, extrase de cont si alte informatii in formate accesibile. (3) Angajații operatorilor de servicii bancare și poștale au obligatia de a acorda asistenta în completarea formularelor, la solicitarea persoanelor cu dizabilități. (4) Operatorii economici furnizori de produse de baza, precum și farmaciile au obligatia sa asigure asistenta si sprijin persoanelor cu dizabilități, ori de cate ori este nevoie.”	
Articolul 68 Până la data de 31 decembrie 2007, proprietarii de spații hoteliere au următoarele obligații: a) să adapteze cel puțin o cameră pentru găzduirea persoanei cu handicap care utilizează fotoliul rulant; b) să marcheze prin pavaj sau covoare tactile intrarea, recepția și să dețină harta tactilă a clădirii; c) să monteze lifturi cu însemne tactile.	60. Articolul 68 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 68.- Proprietarii de spatii hoteliere au urmatoarele obligatii: a) sa adapteze cel puțin o camera pentru gazduirea persoanei cu dizabilități care utilizeaza fotoliul rulant; b) sa marcheze prin pavaj sau covoare tactile intrarea, receptia si sa detina harta tactila a cladirii; c) sa monteze insemne tactile in lifturi sau lifturi cu insemne acolo unde nu exista.”	Recomandăm menționarea expresă a obligației de accesibilizare a spațiilor hoteliere pentru toți, cu încorporarea tuturor măsurilor care privesc accesibilizarea spațiului fizic, informațional și a procedurilor administrative. Atragem atenția că, în practică, utilizatorii de câini-ghid întâmpină numeroase probleme de acceptanță a animalelor ghid în hoteluri, iar persoanele cu probleme de învățare sau deficiențe intelectuale nu dispun de informații ușor-de-citit-și de înțeles. Aceste tipuri de accesibilizare sunt mai puțin înțelese de publicul larg, de aceea legislația trebuie să prevină evidențierea repetată a unora din formele de accesibilizare (de pildă rampe de acces) în dauna altora.
Articolul 69 (1) Autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

sau private asigură, pentru relațiile directe cu persoanele cu **handicap** auditiv ori cu surdocecitate, interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdocecitate.

(2) Metodologia de autorizare a interpreților*) va fi aprobată prin ordin comun al ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu **dizabilități**, cu consultarea Asociației Naționale a Surzilor din România, precum și a organizațiilor neguvernamentale din domeniul surdocecității.

(la 01-01-2019, sintagma: Autorității Naționale pentru Persoanele cu **handicap** a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)

(3) Limbajul mimico-gestual și limbajul specific al persoanei cu surdo-cecitate sunt recunoscute oficial ca mijloace de comunicare specifice persoanelor cu **handicap** auditiv sau cu surdocecitate.

(la 30-06-2017, Articolul 69 din Capitolul IV a fost completat de Punctul 25, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)

Notă

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu **handicap**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.

) A se vedea Ordinul ministrului muncii, familiei și egalității de șanse, al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu **handicap și al ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 671/1.640/61/2007 pentru aprobarea Metodologiei de autorizare a interpreților limbajului mimico-gestual și a interpreților

limbajului specific persoanei cu surdocecitate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 27 septembrie 2007.		
Articolul 70 (1) Autoritățile centrale și locale publice, precum și instituțiile centrale și locale, publice sau de drept privat, au obligația de a asigura servicii de informare și documentare accesibile persoanelor cu handicap . (2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, serviciile de relații cu publicul vor afișa și vor dispune de informații accesibile persoanelor cu handicap vizual, auditiv și mintal.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Recomandăm expresia "deficiență intelectuală" în locul celei de "handicap mintal". Într-un comentariu anterior am explicat de ce termenul "dizabilitate" nu poate fi asociat unei anumite categorii de deficiență (fizică, intelectuală sau senzorială).
Articolul 71 (1) Până la data de 31 decembrie 2007, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru: a) accesibilizarea paginilor de internet proprii, în vederea îmbunătățirii accesării documentelor electronice de către persoanele cu handicap vizual și mintal; b) utilizarea pictogramelor în toate serviciile publice; c) adaptarea telefoanelor pentru persoanele cu handicap auditiv; (la 30-06-2017, Litera c) din Alineatul (1), Articolul 71, Capitolul IV a fost modificată de Punctul 26, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (2) În achiziția de echipamente și softuri, instituțiile publice vor avea în vedere respectarea criteriului de accesibilitate.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Capitolul V Orientare, formare profesională, ocupare și angajare în muncă Articolul 72 (1) Orice persoană cu handicap care dorește să se	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

integreze sau să se reintegreze în muncă are acces gratuit la evaluare și orientare profesională, indiferent de vârstă, tipul și gradul de handicap. (2) Persoana cu handicap participă activ în procesul evaluării și orientării profesionale, are acces la informare și la alegerea activității, conform dorințelor și aptitudinilor sale. (3) Datele și informațiile personale colectate în cursul procesului de evaluare și orientare profesională sunt confidențiale și pot fi utilizate numai în interesul și cu acordul persoanei cu handicap în cauză.		
Articolul 73 (1) Beneficiază de orientare profesională, după caz, persoana cu handicap care este școlarizată și are vârsta corespunzătoare în vederea integrării profesionale, persoana care nu are un loc de muncă, cea care nu are experiență profesională sau cea care, deși încadrată în muncă, dorește reconversie profesională. (2) Persoana cu handicap sau, după caz, familia ori reprezentantul legal al acesteia este principalul factor de decizie cu privire la orientarea profesională. (3) Formarea profesională a persoanelor cu handicap se organizează, conform legii, prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Articolul 74 (1) În vederea asigurării evaluării, orientării, formării și reconversiei profesionale a persoanelor cu handicap, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să realizeze/diversifice/susțină financiar programe privind orientarea profesională a persoanelor cu handicap; b) să asigure pregătirea și formarea pentru ocupații	61, Articolul 74 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 74. (1) in vederea asigurarii evaluarii, orientarii, formarii si reconversiei profesionale a persoanelor cu dizabilități, autoritatile publice prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, au obligatia sa ia urmatoarele masuri specifice: a) sa realizeze/diversifice/sustina financiar programe privind orientarea profesionala a persoanelor cu dizabilități; b) sa asigure reconversia profesionala a persoanelor cu	

	a persoanelor cu dizabilități, precum și cu privire la facilitățile de care beneficiază în cazul angajării acestora.”	
Articolul 75 (1) Persoanele cu handicap au dreptul să li se creeze toate condițiile pentru a-și alege și exercita profesia, meseria sau ocupația, pentru a dobândi și menține un loc de muncă, precum și pentru a promova profesional. (2) În realizarea drepturilor prevăzute la <u>alin. (1)</u>, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să promoveze conceptul potrivit căruia persoana cu handicap încadrată în muncă reprezintă o valoare adăugată pentru societate și, în special, pentru comunitatea căreia aparține; b) să promoveze un mediu de muncă deschis, inclusiv și accesibil persoanelor cu handicap; c) să creeze condițiile și serviciile necesare pentru ca persoana cu handicap să poată alege forma de conversie/reconversie profesională și locul de muncă, în conformitate cu potențialul ei funcțional; d) să înființeze și să susțină complexe de servicii, formate din unități protejate autorizate și locuințe protejate; e) să inițieze și să dezvolte forme de stimulare a angajatorilor, în vederea angajării și păstrării în muncă a persoanelor cu handicap, inclusiv prin încurajarea acestora în sensul adaptării programului și normelor de lucru. (la 25-07-2020, Litera e) din Alineatul (2) , Articolul 75 , Capitolul V a fost modificată de Punctul 12, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) f) să acorde sprijin pentru organizarea unei piețe de desfacere pentru produsul muncii persoanei cu handicap;	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

g) să diversifice și să susțină diferite servicii sociale, respectiv consiliere pentru persoana cu handicap și familia acesteia, informare pentru angajatori, angajare asistată și altele asemenea; h) să promoveze serviciile de mediere pe piața muncii a persoanelor cu handicap; i) să realizeze/actualizeze permanent baza de date, pentru evidențierea ofertei de muncă din rândul persoanelor cu handicap; j) să dezvolte colaborări cu mass-media, în vederea creșterii gradului de conștientizare/sensibilizare a comunității cu privire la potențialul, abilitățile și contribuția persoanelor cu handicap la piața muncii; k) să realizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe și proiecte având ca obiectiv creșterea gradului de ocupare; l) să inițieze și să susțină campanii de sensibilizare și conștientizare a angajatorilor asupra abilităților persoanelor cu handicap; m) să inițieze programe specifice care stimulează creșterea participării pe piața muncii a forței de muncă din rândul grupurilor supuse riscului major de excluziune socială.		
Articolul 76 Ministerul Educației Naționale stabilește măsuri privind egalitatea de șanse pentru persoanele cu handicap, asigurând, acolo unde este necesar, suport adițional adaptat nevoilor adulților cu handicap, sprijinind accesul acestora în unitățile și instituțiile de învățământ superior. Ministerul Educației Naționale inițiază programe de educație permanentă a adulților cu handicap și asigură sprijin privind implementarea lor.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	O inițiativă a Asociației Naționale a Studenților din România, în acest sens, este pe masa de lucru a Ministerului Educației, sub formă de propunere de act normativ.
Articolul 77 (1) Persoanele cu handicap au dreptul de a munci și de a	62. La articolul 77, alineatul (2) se abroga.	Nu este oportună abrogarea alineatului (2) în acest moment. Nu toate persoanele invalide gradul III

realiza venituri în conformitate cu prevederile legislației muncii, precum și cu dispozițiile speciale din prezenta lege. (2) În sensul prezentei legi și numai în contextul încadrării în muncă, prin persoană cu handicap se înțelege și persoana invalidă gradul III.		au și certificat de încadrare în grad de handicap și de aceea este necesară clarificarea aceasta, în lege.
Articolul 78 (1) Persoanele cu handicap pot fi încadrate în muncă conform pregătirii lor profesionale și capacității de muncă, atestate prin certificatul de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de evaluare de la nivel județean sau al sectoarelor municipiului București.	63. La articolul 78, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(1) Persoanele cu dizabilități pot fi încadrate in munca conform pregatirii lor profesionale si capacitatii lor de a indeplini cerintele postului respectiv.” 64. La articolul 78, dupa alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3'), cu urmatorul cuprins: „(3') Suma mentionata la alin. (3) lit. b), calculata ca diferenta pana la nivelul prevazut la lit. a), reprezinta pretul de achizitie inclusiv TVA, in cazul angajatorilor care nu au drept de deducere a TVA pentru achizitiile respective, potrivit art 297 din Legea 227/2015 privind Codul fiscal, cu completarile si modificarile ulterioare. In cazul angajatorilor care au drept de deducere a TVA pentru achizitiile respective, suma reprezinta pretul de achizitie exclusiv TVA.”	
Articolul 79 (1) Angajarea persoanei cu handicap în muncă se realizează în următoarele forme: a) pe piața liberă a muncii; b) la domiciliu; c) în forme protejate. (2) Formele protejate de angajare în muncă sunt: a) loc de muncă protejat; b) unitate protejată autorizată.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Conceptul de muncă protejată și muncă asistată necesită o dezbatere largă la nivel național. Recomandăm implicarea tuturor actorilor instituționali și ai societății civile în această dezbatere, pentru modernizarea formelor de angajare la care ar trebui să aibă acces persoanele cu dizabilități.

Articolul 80 Persoanele cu handicap angajate la domiciliu beneficiază din partea angajatorului de transportul la și de la domiciliu al materiilor prime și materialelor necesare în activitate, precum și al produselor finite realizate.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Articolul 81 (1) Unitățile protejate pot fi înființate de orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, care angajează persoane cu handicap. (1¹) Este asimilată unității protejate forma de organizare pentru desfășurarea unei activități economice de către persoana fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în grad de handicap, dacă aceasta: a) este autorizată în baza unei legi speciale să desfășoare activități independente, atât individual, cât și în una din formele de organizare ale profesiei respective, reglementate potrivit legii; b) este persoană fizică autorizată sau membru titular al unei întreprinderi individuale ori al unei întreprinderi familiale, organizate potrivit legii. (la 25-07-2020, Articolul 81 din Capitolul V a fost completat de Punctul 14, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020) (2) Unitățile protejate pot fi: a) cu personalitate juridică; b) fără personalitate juridică, cu gestiune proprie, sub formă de secții, ateliere sau alte structuri din cadrul operatorilor economici, instituțiilor publice ori din cadrul organizațiilor neguvernamentale, care au angajate minimum 3 persoane cu handicap, reprezentând cel puțin 30% din totalul angajaților structurii respective, iar timpul de lucru cumulat al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților secției, atelierului sau structurii respective. (la 16-04-2021, Litera b) din Alineatul (2) , Articolul 81	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

, Capitolul V a fost modificată de Punctul 5, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 81 din 12 aprilie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 384 din 13 aprilie 2021) c) Abrogată; (la 16-04-2021, Litera c) din Alineatul (3), Articolul 81 , Capitolul V a fost abrogată de Punctul 6, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 81 din 12 aprilie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 384 din 13 aprilie 2021) (3) Procedura de autorizare a unităților protejate se stabilește prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale. (la 30-06-2017, Alineatul (3) din Articolul 81 , Capitolul V a fost modificat de Punctul 28, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) Notă *) A se vedea Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap nr. 60/2007 privind aprobarea Procedurii de autorizare a unităților protejate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 3 mai 2007.		
Articolul 82 (1) Unitățile protejate autorizate beneficiază de următoarele drepturi: a) scutire de plata taxelor de autorizare la înființare și de reautorizare; b) scutire de plată a impozitului pe profit, cu condiția ca cel puțin 75% din fondul obținut prin scutire să fie reinvestit pentru restructurare sau pentru achiziționarea de echipamente tehnologice, mașini, utilaje, instalații de lucru și/sau amenajarea locurilor de muncă protejate, în condițiile prevăzute de Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare; c) alte drepturi acordate de autoritățile administrației	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

publice locale finanțate din fondurile proprii. (2) La începutul fiecărui an, unitățile protejate autorizate au obligația să prezinte raportul de activitate pentru anul precedent Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap. (la 01-01-2019, sintagma: Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (3) Nerespectarea obligației prevăzute la <u>alin. (2)</u> se sancționează cu suspendarea autorizației de funcționare ca unitate protejată sau, după caz, cu retragerea acesteia și cu obligația rambursării integrale a facilităților de care a beneficiat pe durata funcționării ca unitate protejată autorizată. (4) Procedura de suspendare sau retragere a autorizației unităților protejate se stabilește prin normele metodologice**) de aplicare a prevederilor prezentei legi. Notă **) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.		
Articolul 83 (1) Persoanele cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă sau încadrate în muncă beneficiază de următoarele drepturi: a) cursuri de formare profesională; b) adaptare rezonabilă la locul de muncă; c) consiliere în perioada prealabilă angajării și pe	65. La articolul 83, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 83. (1) Persoanele cu dizabilități aflate în cautarea unui loc de munca sau încadrate în munca beneficiaza de următoarele drepturi; a) cursuri de formare profesionala; b) adaptare rezonabila la locul de munca; c) consiliere în perioada prealabila angajarii și pe parcursul	

parcursul angajării, precum și în perioada de probă, din partea unui consilier specializat în medierea muncii; d) o perioadă de probă la angajare, plătită, de cel puțin 45 de zile lucrătoare; e) un preaviz plătit, de minimum 30 de zile lucrătoare, acordat la desfacerea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului pentru motive neimputabile acestuia; f) posibilitatea de a lucra mai puțin de 8 ore pe zi, în condițiile legii, în cazul în care beneficiază de recomandarea comisiei de evaluare în acest sens; g) abrogată; (la 01-01-2010, Lit. g) a alin. (1) al art. 83 a fost abrogată de pct. 153 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 109 din 7 octombrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 689 din 13 octombrie 2009.) (2) Finanțarea drepturilor prevăzute la alin. (1) lit. a) și c) pentru persoanele cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legii.	angajării, precum și în perioada de probă, din partea unui consilier specializat în medierea muncii din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București sau din partea furnizorilor de servicii sociale acreditați, conform legii; d) însoțire la locul de muncă pe durata perioadei de probă din partea unui consilier specializat în medierea muncii din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene a municipiului București sau din partea furnizorilor de servicii sociale acreditați, conform legii; e) o perioadă de probă la angajare, platită, de cel puțin 45 de zile lucrătoare; f) un preaviz platit, de minimum 30 de zile lucrătoare, acordat la desfacerea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului pentru motive neimputabile acestuia; g) posibilitatea de a lucra mai puțin de 8 ore pe zi, în condițiile legii, în cazul în care beneficiază de recomandarea comisiei de evaluare în acest sens.”	
Articolul 84 Angajatorii persoanelor cu handicap beneficiază de următoarele drepturi: a) deducerea, la calculul profitului impozabil, a sumelor aferente adaptării locurilor de muncă protejate și	66. Articolul 84 se modifica si si va avea urmatorul cuprins: „Art. 84. Angajatorii persoanelor cu dizabilități beneficiaza de următoarele drepturi: a) deducerea, la calculul profitului impozabil, a sumelor aferente adaptării locurilor de muncă si achiziționării	

achiziționării utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoana cu handicap; b) deducerea, la calculul profitului impozabil, a cheltuielilor cu transportul persoanelor cu handicap de la domiciliu la locul de muncă, precum și a cheltuielilor cu transportul materiilor prime și al produselor finite la și de la domiciliul persoanei cu handicap, angajată pentru muncă la domiciliu; c) decontarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj a cheltuielilor specifice de pregătire, formare și orientare profesională și de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap; d) o subvenție de la stat, în condițiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.	utilajelor si echipamentelor utilizate în procesul de productie de catre persoana cu dizabilități; b) deducerea, la calculul profitului impozabil, a cheltuielilor cu transportul persoanelor cu dizabilități de la domiciliu la locul de munca, precum și a cheltuielilor cu transportul materiilor prime si al produselor finite la si de la domiciliul persoanei cu dizabilități, angajata pentru munca la domiciliu; c) profitul investit în adaptarea locurilor de munca și achiziționarea utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de catre persoana cu dizabilități este scutit de impozit; d) decontarea din bugetul asigurarilor pentru somaj a cheltuielilor specifice de pregatire, formare si orientare profesionala si de incadrare în munca a persoanelor cu dizabilități; e) o subventie de la stat, in conditiile prevazute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, cu modificarile si completarile ulterioare."	
Capitolul VI Încadrarea în grad de handicap Articolul 85 (1) Persoanele cu handicap beneficiază de drepturile prevăzute la art. 6_ pe baza încadrării în grad de handicap, în raport cu gradul de handicap. (2) Încadrarea în grad și tip de handicap a copiilor cu handicap se face de comisia pentru protecția copilului. (3) Încadrarea în grad și tip de handicap a adulților cu handicap se face de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare comisie de evaluare. (4) Comisia de evaluare este organ de specialitate al consiliului județean, după caz, al consiliului local al sectorului municipiului București, cu activitate	67. Articolul 85 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 85. (1) Persoanele cu dizabilități beneficiaza de drepturile prevazute de prezenta lege pe baza certificatului de încadrare în grad de dizabilitate. (2) Încadrarea în grad si tip de dizabilitate a persoanelor cu dizabilități se face de comisia de evaluare a persoanelor cu dizabilitati, denumita in continuare comisia de evaluare, pe baza raportului serviciilor de evaluare complexa. (3) Comisia de evaluare este organ de specialitate al consiliului judetean, dupa caz, al consiliului local al sectorului municipiului Bucuresti, cu activitate decizionala	Atragem atenția că, din perspectiva reformei sistemului de evaluare a dizabilității, existența unui certificat de încadrare în grad de handicap nu va mai condiționa accesul la întreaga paletă de servicii prezentate în actuala lege. Prin urmare, recomandăm vigilență la formularea aliniatului (1). Recomandăm o redenumire a comisiei de evaluare. Ea nu evaluează persoane, ci situații ale persoanelor, sau dizabilitatea în ansamblu. Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de

decizională în materia încadrării persoanelor adulte în grad și tip de handicap și are următoarea componență: a) președinte - un medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă, medicină internă, medicină de familie sau un medic de medicină generală, absolvent de cursuri de management în domeniul sociomedical; b) un medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă, medicină de familie sau un medic de medicină generală, propus de direcția de sănătate publică județeană, respectiv a municipiului București; c) un reprezentant desemnat de organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități în beneficiul persoanelor cu handicap; d) un psiholog; e) un asistent social. (5) Componența nominală a comisiilor de evaluare se aprobă prin hotărâre de către consiliile județene sau, după caz, locale ale sectoarelor municipiului București, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap. (la 30-06-2017, Alineatul (5) din Articolul 85 , Capitolul VI a fost modificat de Punctul 29, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (6) Președintele comisiei de evaluare, fără a fi funcționar public, face parte din structura de personal a direcției generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv a sectorului municipiului București. (7) Membrii comisiilor de evaluare, inclusiv președintele, au dreptul la o indemnizație de ședință, echivalentă cu 1% din indemnizația președintelui consiliului județean, respectiv a primarilor sectoarelor municipiului București. Plata indemnizației se suportă din bugetele consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București. (la 26-07-2012, Alin. (7) al art. 85 a fost modificat de	în materia încadrării persoanelor cu dizabilități în grad și tip de dizabilitate și are următoarea componență: a) președinte - un medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă, medicina internă, medicina de familie sau un medic de medicina generală, absolvent de cursuri de management în domeniul sociomedical; b) un medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă, medicina de familie sau un medic de medicina generală, propus de direcția de sănătate publică județeană, respectiv a municipiului București; c) un reprezentant desemnat de organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități de protecție a drepturilor în-persoanelor cu dizabilități; d) un psiholog; e) un asistent social. (4) Componența nominală a comisiilor de evaluare se aprobă prin hotărâre de către consiliile județene sau, după caz, locale ale sectoarelor municipiului București, cu avizul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități. (5) Președintele comisiei de evaluare, fără a fi funcționar public, face parte din structura de personal a direcției generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv a sectorului municipiului București. (6) Membrii comisiilor de evaluare, inclusiv președintele, au dreptul la o indemnizație de ședință, echivalentă cu 1% din indemnizația președintelui consiliului județean, respectiv a primarilor sectoarelor municipiului București. Plata indemnizației se suportă din bugetele consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.	evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e) procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).
--	---	---

pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 6 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) (8) Președintele și membrii comisiei de evaluare nu fac parte din Serviciul de evaluare complexă. (9) Activitatea de secretariat a comisiilor de evaluare este asigurată de personal care face parte din structura direcției generale de asistență socială și protecția copilului din subordinea consiliilor județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București. (la 26-07-2012, Alin. (9) al art. 85 a fost modificat de pct. 3 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 6 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) (10) Criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de handicap sunt aprobate prin ordin comun al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății. (la 22-09-2010, Art. 85 a fost modificat de pct. 6 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.)	(7) Președintele și membrii comisiei de evaluare nu fac parte din Serviciile de evaluare complexa. (8) Activitatea de secretariat a comisiilor de evaluare este asigurata de personal care face parte din structura direcției generale de asistenfa sociala și protecția copilului din subordinea consiliilorjudefene, respectiv ale sectoarelor municipiului București. (9) Criteriile medicopsihosociale pe baza carora se stabilește incadrarea in grad și tip de dizabilitate sunt aprobate prin ordin comun al ministmlui muncii, familiei și protecpei sociale și al ministrului sanatații.”	
Articolul 86 (1) Gradele de handicap sunt: ușor, mediu, accentuat și grav. (2) Tipurile de handicap sunt: fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e)

		procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).
Articolul 86¹ (1) Comisia pentru protecția copilului stabilește încadrarea copiilor cu dizabilități în grad de handicap și eliberează certificatul de încadrare a copilului într-un grad de handicap. (2) Termenul de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap pentru copii se stabilește ținând cont de situația concretă a copilului din punct de vedere al deficiențelor/afecțărilor, limitărilor de activitate și restricțiilor de participare și este de minimum 6 luni și maximum 2 ani. Pentru tânărul care urmează să împlinească 18 ani, termenul de valabilitate poate fi mai mic de 6 luni și mai mare de 2 ani, dar nu mai mare de 2 ani și 6 luni. (2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în situația în care copilului cu dizabilități îi sunt eliberate, consecutiv, două certificate de încadrare în grad de handicap grav, fiecare având termenul de valabilitate de 2 ani, ulterior, Comisia pentru protecția copilului eliberează un certificat valabil până la vârsta de 18 ani, pe baza unor criterii biopsihosociale specifice, elaborate de Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (la 05-07-2021, Articolul 86¹ din Capitolul VI a fost completat de Articolul I din LEGEA nr. 185 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 02 iulie 2021) Notă Conform articolului II din LEGEA nr. 185 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 2 iulie 2021, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se aprobă prin ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii și protecției	68. La articolul 86', alineatul (1) se abroga. 69. La articolul 86', alineatele (2), (2') și (3) se modifica și vor avea urmatorul cuprins: „(2) Termenul de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de dizabilitate se stabilește ținând cont de situația concretă a persoanei cu dizabilități, din punctul de vedere al deficiențelor/afecțărilor, limitărilor de activitate și restricțiilor de participare și este de minimum 1 an. (2¹) Pentru persoanele cu dizabilități a caror afecțiune necesită îngrijiri medicale paliative, certificate de medicul de specialitate, comisia de evaluare eliberează un certificat permanent de încadrare în grad de dizabilitate. (3) În situația în care copilului cu dizabilități îi sunt eliberate, consecutiv, două certificate de încadrare în grad de dizabilitate gravă, fiecare având termenul de valabilitate de 2 ani, ulterior, Comisia de evaluare poate elibera un certificat permanent pe baza unor criterii biopsihosociale specifice, elaborate de Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.”	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e) procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).

sociale criteriile biopsihosociale prevăzute la art. 86¹ alin. (2¹) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu completările aduse prin prezenta lege. (3) Prin excepție de la prevederile <u>alin. (2)</u> pentru copiii cu handicap a căror afecțiune necesită îngrijiri medicale paliative, certificate de medicul de specialitate, Comisia pentru protecția copilului stabilește un termen de valabilitate a certificatului valabil până la vârsta de 18 ani. (la 30-06-2017, Capitolul VI a fost completat de Punctul 30, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)		
Articolul 87 (1) Comisia de evaluare are următoarele atribuții principale: a) stabilește încadrarea în grad și tip de handicap și perioada de valabilitate a certificatului, după caz, data ivirii handicapului, orientarea profesională a adultului cu handicap, pe baza raportului de evaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă; (la 26-07-2012, Lit. a) a alin. (1) al art. 87 a fost modificată de pct. 4 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 7 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) b) stabilește măsurile de protecție a adultului cu handicap, în condițiile legii; c) abrogată;	70. Articolul 87 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 87. (1) Comisia de evaluare are următoarele atribuții principale: a) stabilește încadrarea în grad și tip de dizabilitate și perioada de valabilitate a certificatului, precum si lipsa capacitatii de munca a persoanei cu dizabilități, pe baza rapoartelor de evaluare complexa elaborate de serviciile de evaluare complexa; b) aproba program individual de reabilitare si integrare sociala elaborat de serviciile de evaluare complexa, precum si planul individual de servicii elaborat de managerul de caz;	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e) procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).

(la 26-07-2012, Lit. c) a alin. (1) al art. 87 a fost abrogată de pct. 5 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 7 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) d) revocă sau înlocuiește măsura de protecție stabilită, în condițiile legii, dacă împrejurările care au determinat stabilirea acesteia s-au modificat; e) soluționează cererile privind eliberarea atestatului de asistent personal profesionist; f) informează adultul cu handicap sau reprezentantul legal al acestuia cu privire la măsurile de protecție stabilite și obligațiile ce le revin; g) promovează drepturile persoanelor cu handicap în toate activitățile pe care le întreprinde. (la 22-09-2010, Alin. (1) al art. 87 a fost modificat de pct. 7 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) (1¹) Pentru persoanele cu handicap a căror afecțiune a generat deficiențe funcționale și/sau structural-anatomice într-un stadiu ireversibil și care nu pot urma programe de recuperare, Comisia de evaluare va stabili un termen permanent de valabilitate a certificatului fără a fi necesară prezentarea acestora la reevaluările periodice. (la 26-07-2012, Alin. (1¹) al art. 87 a fost introdus de pct. 6 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care introduce pct. 7¹ al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) (2) Comisia de evaluare îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege. (3) Organizarea și metodologia de funcționare a comisiei	c) stabilește măsurile de protecție a persoanei cu dizabilități, în condipiile legii; d) revoca sau înlocuiește masura de protectie stabilita, in condiliile legii, daca imprejurările care au determinat stabilirea acesteia s-au modificat; e) informeaza persoana cu dizabilități sau reprezentantul legal al acesteia cu privire la masurile de protectie stabilite, drepturile și obligațiile ce le revin; f) promoveaza drepturile persoanelor cu dizabilități m toate activitatile pe care le intreprinde, in sensul protectiei si integrarii sociale a acestora. (2) Pentru persoanele cu dizabilitați a caror afectiune a generat deficiente functionale si/sau structural-anatomice intr-un stadiu ireversibil, Comisia de evaluare va stabili un termen permanent de valabilitate a certificatului fara a fi necesara prezentarea acestora la reevaluarile periodice. (3) Comisia de evaluare indeplineste orice alte atributii prevazute de lege. (4) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei de evaluare se reglementeaza prin hotarare a Guvernului; (5) Incadrarea sau respingerea incadrarii in grad si tip de dizabilitate se atesta prin certificat emis de catre Comisia de evaluare. Eliberarea certificatului este scutita de taxa de timbru. (6) Certificatele emise potrivit prevederilor alin. (5) pot fi contestate de titularii acestora sau de reprezentantii legal ai acestora, in termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la Comisia superioara de evaluare a persoanelor cu dizabilități. Comisia superioara de evaluare a persoanelor cu dizabilități emite o decizie in termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la primirea contestatiei. Deciziile Comisiei de Evaluare pot fi atacate la instanta de contencios administrativ competenta, potrivit	
--	--	--

de evaluare se reglementează prin hotărâre a Guvernului. (4) Încadrarea sau respingerea încadrării în grad și tip de handicap se atestă prin certificat emis de către comisiile de evaluare. Eliberarea certificatului este scutită de taxa de timbru. (la 22-09-2010, Alin. (4) al art. 87 a fost introdus de pct. 8 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.) (5) Certificatele emise potrivit prevederilor <u>alin. (4)</u> pot fi contestate de titularii acestora, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru. (la 30-06-2017, Alineatul (5) din Articolul 87 , Capitolul VI a fost modificat de Punctul 31, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (6) Activitatea comisiilor de evaluare este coordonată metodologic de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități. (la 30-06-2017, Alineatul (6) din Articolul 87 , Capitolul VI a fost modificat de Punctul 31, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru. Înaintarea contestației către Comisia Superioară de Evaluare constituie procedura prealabilă obligatorie conform Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. (7) Activitatea Comisiei de evaluare este coordonată metodologic de Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități.”	
Articolul 88 În vederea exercitării atribuțiilor ce revin comisiei de evaluare, se înființează serviciul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap, în cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.	71. Articolul 88 se modifica și va avea următorul cuprins: „Art. 88. În vederea exercitării atribuțiilor ce revin comisiei de evaluare, se înființează serviciile de evaluare complexă a copiilor, respectiv adulților cu dizabilități, în cadrul direcțiilor generate de asistența socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București.”	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e)

		procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).
Articolul 89 (1) Odată cu emiterea certificatului de încadrare în grad și tip de handicap, comisia de evaluare are obligația de a elabora programul individual de reabilitare și integrare socială a adultului cu handicap. (2) Pentru elaborarea programului individual de reabilitare și integrare socială, comisia de evaluare va colabora cu persoana cu handicap sau cu reprezentantul legal al acesteia. (3) Certificatul prevăzut la alin. (1) dă dreptul adultului cu handicap de a beneficia de dispozițiile prevăzute de lege pentru gradul de handicap respectiv. (4) Programul individual de reabilitare și integrare socială prevăzut la alin. (1) se întocmește și se revizuieste în conformitate cu normele metodologice*) de aplicare a prevederilor prezentei legi. Notă *) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.	72. Articolul 89 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 89. (1) Odata cu emiterea certificatului de incadrare in grad si tip de dizabilitate, comisia de evaluare are obligatia de a elabora-programul individual de reabilitare si integrare sociala al persoanei cu dizabilități. (2) Pentru elaborarea programului individual de reabilitare si integrare sociala comisia de evaluare va colabora cu persoana cu dizabilități sau cu reprezentantul legal al acesteia, precum si cu asistentul personal sau asistentul personal profesionist, dupa caz. (3) Certificatul prevazut la alin. (1) da dreptul persoanei cu dizabilități de a beneficia de dispozitiile prevazute de lege pentru gradul de dizabilitate respectiv. (4) Programul individual de reabilitare si integrare sociala si planul individual de servicii prevazute la alin. (1) se intocmesc si se revizuiesc in conformitate cu normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.”	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e) procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).
Articolul 90 Abrogat. (la 22-09-2010, Art. 90 a fost abrogat de pct. 9 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010.)		

Articolul 90¹ (1) În structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități funcționează Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare Comisia superioară, cu activitate de coordonare metodologică și monitorizare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap. (2) Comisia superioară are următoarea componență: a) un membru, medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă sau medicină fizică și de reabilitare sau un medic de medicină generală și cu experiență în dizabilitate; b) un membru licențiat în asistență socială și cu experiență în dizabilitate; c) un membru licențiat în psihologie și cu experiență în dizabilitate; d) un membru licențiat în științe juridice și cu experiență în dizabilitate. (3) Componența nominală a Comisiei superioare se aprobă prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități. Președintele Comisiei superioare este numit, prin aceeași decizie, dintre membrii menționați la <u>alin. (2)</u>. (4) Activitatea de secretariat a Comisiei superioare se asigură de personal din structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități. (5) Președintele și membrii Comisiei superioare au dreptul la o indemnizație de ședință, echivalentă cu până la 5% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități. Cuantumul lunar brut al indemnizațiilor de ședință, pentru fiecare membru al Comisiei superioare, nu poate depăși 35% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități și se acordă	73. La articolul 90¹, alineatele (1) și (2) se modifică și se completează după cum urmează: „(1) Principalele atribuții ale Comisiei superioare sunt: a) asigura coordonarea metodologică și monitorizarea activității de evaluare și încadrare în grad și tip de dizabilitate; a') soluționează contestațiile depuse conform art. 87 alin (6); a'') pune în aplicare criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de dizabilitate a persoanelor cu dizabilități, aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății, la propunerea Autorității pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități; c) stabilește prin decizie reevaluarea persoanelor cu dizabilități, în următoarele situații: 1. ca urmare a recomandărilor cuprinse în documentele întocmite în urma unor acțiuni de control dispuse prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale; 2. ca urmare a autosesizării; 3. ca urmare a contestației depuse conform art. 87 alin (6); d) stabilește încadrarea în grad și tip de dizabilitate, ca urmare a reevaluării dispuse în condițiile lit. c); e) participă la acțiuni de verificare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de dizabilitate.” (2) în exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Comisia superioară emite decizii după cum urmează: a) de reevaluare, în condițiile alin. (1) lit. c); b) de încadrare/neîncadrare în grad și tip de dizabilitate, în urma reevaluării dispuse în condițiile alin. (1) lit. c).”	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e) procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023). Propunem o dezbatere națională cu privire la reînființarea Comisiei Superioare. Opiniile privind eficiența acesteia sunt împărțite, prin urmare trebuie cântărite atent argumentele pro și contra.
--	--	---

proporțional cu numărul de ședințe la care a participat în luna respectivă. (6) În situații justificate, în funcție de volumul și specificul activității, componența Comisiei superioare poate fi suplimentată cu maximum 3 membri, de alte specialități decât cele menționate la <u>alin. (2)</u>, cu încadrarea în fondurile bugetare alocate cu această destinație. (7) În cazul în care membrii și/sau președintele Comisiei superioare se deplasează în interesul serviciului, în țară ori în străinătate, pot beneficia de drepturile de delegare prevăzute de legislația în vigoare pentru personalul din sectorul bugetar, în limita bugetului aprobat. (la 19-07-2018, Articolul 90¹ din Capitolul VI a fost modificat de Punctul 8, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018)		
Articolul 90² (1) Principalele atribuții ale Comisiei superioare sunt: a) asigură coordonarea metodologică și monitorizarea activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap; a¹) elaborează, modifică și/sau completează Criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de handicap a persoanelor adulte, aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități. (la 19-07-2018, Alineatul (1) din Articolul 90² , Capitolul VI a fost completat de Punctul 9, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018) (la 30-06-2017, Litera b) din Alineatul (1) , Articolul 90² , Capitolul VI a fost abrogată de Punctul 33, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51	- articol nemodificat de proiectul de lege -	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e) procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023). Propunem o dezbatere națională cu privire la reînființarea Comisiei Superioare. Opiniile privind eficiența acesteia sunt împărțite, prin urmare trebuie cântărite atent argumentele pro și

din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) c) stabilește prin decizie reevaluarea persoanelor adulte cu handicap, în următoarele situații: 1. ca urmare a recomandărilor cuprinse în documentele întocmite în urma unor acțiuni de control dispuse prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale; 2. ca urmare a autosesizării; d) stabilește încadrarea în grad și tip de handicap, ca urmare a reevaluării dispuse în condițiile <u>lit. c)</u>; e) participă, la solicitare, în acțiuni de verificare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap. (2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la <u>alin. (1)</u>, Comisia superioară emite decizii după cum urmează: (la 30-06-2017, Litera a) din Alineatul (2) , Articolul 90² , Capitolul VI a fost abrogată de Punctul 33, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) b) de reevaluare, în condițiile <u>alin. (1) lit. c)</u>; c) de încadrare/neîncadrare în grad și tip de handicap, în urma reevaluării dispuse în condițiile <u>alin. (1) lit. c)</u>. (3) Modelul deciziilor prevăzute la <u>alin. (2)</u> se aprobă prin regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei superioare, aprobat prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale. (4) Deciziile emise de Comisia superioară pot fi atacate la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cererile adresate instanței fiind scutite de taxa judiciară de timbru. (la 15-02-2013, Alin. (4) al art. 90² a fost modificat de art. VI din LEGEA nr. 2 din 1 februarie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 89 din 12 februarie 2013.) (la 26-07-2012, Art. 90² a fost modificat de pct. 8 al art.		contra.
--	--	----------------

I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 10 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010		
Articolul 90³ (1) Decizia de reevaluare emisă de Comisia superioară în condițiile <u>art. 90² alin. (1) lit. c)</u> cuprinde recomandări cu privire la conținutul dosarului de evaluare complexă și va fi transmisă direcției generale de asistență socială și protecția copilului din raza de domiciliu a persoanei, în vederea efectuării reevaluării de către serviciul de evaluare complexă. (2) Reevaluarea persoanei se va realiza în termen de 60 de zile lucrătoare de la data înregistrării deciziei de reevaluare la direcția generală de asistență socială și protecția copilului. (3) În cazul în care persoana supusă reevaluării nu se prezintă la a doua convocare a serviciului de evaluare complexă, directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului dispune, prin act administrativ, suspendarea dreptului de asistență socială sub formă de prestații sociale. (4) Procesul de reevaluare prevăzut la alin. (2) se desfășoară în prezența unui reprezentant din structura de specialitate a Ministerului Muncii și Justiției Sociale, care va elabora un referat ce va fi înaintat Comisiei superioare împreună cu dosarul completat și raportul de reevaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă. (5) În cazul în care persoana nu se prezintă la reevaluare în termenul prevăzut la <u>alin. (2)</u>, în baza raportului de reevaluare al serviciului de evaluare complexă însoțit de referatul reprezentantului structurii de specialitate a ministerului, Comisia superioară emite decizie de neîncadrare în grad și tip de handicap.	74. La articolul 90³ alineatele (2) și (3) se modifica și vor avea următorul cuprins: „(2) Reevaluarea persoanei se va realiza în termen de 60 de zile calendaristice de la data înregistrării deciziei de reevaluare la direcția generală de asistență socială și protecția copilului. (3) în cazul în care persoana supusă reevaluării nu se prezintă, fără motiv, la a doua convocare a serviciului de evaluare complexă, directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului dispune, prin act administrativ, suspendarea dreptului de asistență socială sub forma de prestații sociale.”	Recomandăm armonizarea prevederilor acestui articol cu recomandările de modificare legislativă care vor fi generate în procesul de reformă a evaluării dizabilității. Această reformă este deosebit de complexă și vizează: (a) criteriile de evaluare și încadrare în grad de dizabilitate, (b) procesul concret de evaluare, (c) gradele de dizabilitate, (d) componența comisiilor, (e) procesul de referire către beneficii și servicii, (f) procesul de monitorizare a parcursului persoanelor, management de caz etc. (ANPD, MMSS, Banca Mondială, 2020-2023).

(6) În baza raportului și a referatului prevăzute la <u>alin. (4)</u>, Comisia superioară emite decizia de încadrare/neîncadrare în grad și tip de handicap. (7) Punerea în executare a deciziilor emise de Comisia superioară se face de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului. (la 26-07-2012, Art. 90³ a fost modificat de pct. 9 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 10 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010		
Articolul 90⁴ Abrogat. (la 26-07-2012, Art. 90⁴ a fost abrogat de pct. 10 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 10 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010)	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Articolul 90⁵ Abrogat. (la 26-07-2012, Art. 90⁵ a fost abrogat de pct. 10 al art. I din LEGEA nr. 136 din 18 iulie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 23 iulie 2012, care modifică pct. 10 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 84 din 20 septembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 22 septembrie 2010)	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Capitolul VII Parteneriate Articolul 91 În activitatea de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu handicap, Autoritatea Națională pentru	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

Persoanele cu dizabilități și autoritățile administrației publice centrale și locale întrețin relații de dialog, colaborare și parteneriat cu organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care reprezintă interesele acestora, precum și cu instituțiile de cult recunoscute de lege cu activitate în domeniu. (la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)		
Articolul 92 (1) Se înființează, pe lângă Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Consiliul de analiză a problemelor persoanelor cu handicap, denumit în continuare Consiliul, cu rol consultativ, în următoarea componență: a) președintele Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități; b) președintele Consiliului Național al dizabilității din România; c) un reprezentant al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului; d) un reprezentant al Ministerului Muncii și Justiției Sociale; e) un reprezentant al Ministerului Sănătății; f) un reprezentant al unei organizații neguvernamentale pentru protecția drepturilor omului; g) câte un reprezentant al organismelor administrației publice centrale și/sau locale, precum și al altor organisme de drept public sau privat din domeniu, cu statut de membri nepermanenți, în funcție de problemele ce urmează a fi soluționate. (la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din	75. La articolul 92, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins: (1) Se infiinteaza, pe langa Autoritatea pentru Protectia Persoanelor cu Dizabilități, Consiliul de analiza a problemelor persoanelor cu dizabilități, denumit in continuare Consiliul, cu rol consultativ, in urmatoarea componenta: a) presedintele Autoritatii pentru Protectia Persoanelor cu dizabilități; b) presedintele Consiliului National al dizabilității din Romania; c) un reprezentant al Autoritatii pentru Protectia Persoanelor cu Dizabilități; d) un reprezentant al Ministerului Muncii Solidaritatii Sociale; e) un reprezentant al Ministerului Sanatatii; f) un reprezentant al unei organizatii neguvernamentale pentru protectia drepturilor persoanelor cu dizabilități; g) cate un reprezentant al organismelor administratiei publice centrale si/sau locale, precum si al altor organisme de drept public sau privat din domeniu, cu statut de membri nepermanenti, in functie de problemele ce urmeaza a fi solurionate.”	Recomandăm revizuirea acestui articol, deoarece problematica dizabilității este mult mai largă decât cea strict legată de domeniul social și medical. De exemplu, acest consiliu ar putea fi alcătuit atât din reprezentanți ai organizațiilor persoanelor cu dizabilități (criteriile de selecție a acestor organizații trebuie mult mai clar specificate), cât și din reprezentanții desemnați ca puncte de contact la nivelul tuturor instituțiilor publice (ministere, agenții, administrație locală, instituții publice) implicate în monitorizarea CDPD (conform art. 33 din CDPD). Punctele de contact sau punctele focale fac obiectul responsabilității organismului desemnat ca responsabil pentru implementarea CDPD în România, adică Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități.

30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)

(2) Consiliul are următoarele atribuții:

a) emite avize consultative cu privire la proiectele de acte normative care au ca obiect protecția persoanelor cu **handicap**, inițiate de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu **dizabilități** sau de alte autorități competente;

(la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu **handicap** a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)

b) analizează problematica protecției persoanelor cu **handicap** și propune măsuri privind îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestora;

c) sesizează organele competente cu privire la încălcarea drepturilor persoanelor cu **handicap**.

(3) Consiliul se întrunește în ședințe ordinare trimestriale, precum și în ședințe extraordinare ori de câte ori este necesar.

(4) Convocarea membrilor se realizează de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu **dizabilități**.

(la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu **handicap** a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)

(5) Ședințele se desfășoară la sediul Autorității Naționale pentru Persoanele cu **dizabilități** sau în orice alt loc pe care aceasta îl propune.

(la 01-01-2019, sintagma: Autorității Naționale pentru Persoanele cu **handicap** a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)

(6) Secretariatul Consiliului se asigură de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu **dizabilități**.

(la 01-01-2019, sintagma: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (7) Modul de organizare și funcționare a Consiliului se aprobă prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități. (la 30-06-2017, Alineatul (7) din Articolul 92 , Capitolul VII a fost modificat de Punctul 34, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) Notă *) A se vedea Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap nr. 256/2007 privind organizarea și funcționarea Consiliului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 15 august 2007.		
Articolul 92.1 (1) Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu dizabilități, Copii și Adoptii coordonează implementarea interministerială a politicilor de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu handicap la nivelul autorităților centrale. (2) Modalitatea de coordonare a implementării interministeriale a politicilor de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu handicap la nivelul autorităților centrale se stabilește prin hotărâre a Guvernului. (la 25-07-2020, Capitolul VII a fost completat de Punctul 15, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 145 din 22 iulie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 648 din 22 iulie 2020)	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

Articolul 93 (1) La nivelul județelor și sectoarelor municipiului București se vor înființa, pe lângă direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, comitete de analiză a problemelor persoanelor cu handicap. (2) Înființarea, precum și modul de organizare și funcționare se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.	76. Articolul 93 se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 93. (1) La nivelul județelor și sectoarelor municipiului București se vor înființa, pe langa direcțiile generale de asistență sociala și protecția copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, comitete de analiza a problemelor persoanelor cu dizabilități. (2) Din Comitetul de analiza a problemelor persoanelor cu dizabilități vor face parte in mod obligatoriu: o persoana cu dizabilități, un reprezentant legal al unui copil cu dizabilități, un reprezentant al consiliului judetean, respectiv al consiliului local al sectorului municipiului Bucuresti, un reprezentant al direcțiilor generale de asistența sociala și protecția copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, un reprezentant al Agenției judetene pentru ocuparea forței de munca, respectiv al municipiului Bucuresti, si un reprezentant al Inspectoratului Scolar Judetean, respectiv al municipiului Bucuresti. (3) Comitetul de analiza a problemelor persoanelor cu dizabilități monitorizeaza, propune solutii pentru imbunatatirea serviciilor oferite persoanelor cu dizabilități si sesizeaza institutiile abilitate sa dispuna sanctiuni. (4) Infiintarea, precum și modul de organizare și flinctionare a Comitetului de analiza a problemelor persoanelor cu dizabilități se aproba prin hotarare a consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului București.”	Componența și criteriile de selecție ale membrilor acestui comitet de analiză județean nu sunt solid argumentate și credibile.
Capitolul VIII Finanțarea sistemului de protecție a persoanelor cu handicap Articolul 94 (1) Protecția persoanelor cu handicap se finanțează din următoarele surse:	77. La articolul 94, alineatele (1), (2) si (4) se modifica si vor avea urmatorul cuprins: “(1) Masurile de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilitad sunt centrate pe nevoile beneficiarului si se	Nu este corect să se elimine contribuțiile lunare de întreținere a persoanelor cu dizabilități care beneficiază de servicii sociale în serviciile sociale, întrucât acestea se stabilesc în funcție de venitul acestora, iar acordarea serviciilor sociale

a) bugetul local al comunelor, orașelor și municipiilor; b) bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București; c) bugetul de stat; d) contribuții lunare de întreținere a persoanelor cu handicap care beneficiază de servicii sociale în centre; e) donații, sponsorizări și alte surse, în condițiile legii. (2) Pentru a garanta primirea de către persoanele cu handicap a sumelor reprezentând prestații sociale, acestea vor fi constituite numai din sume provenind de la bugetul de stat și vor fi gestionate de Ministerul Muncii și Justiției Sociale prin agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială. (3) Nivelul contribuției lunare de întreținere datorate de adulții cu handicap asistați în centre sau de susținătorii acestora, precum și metodologia de stabilire a acesteia se aprobă prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale. (4) Pentru anumite servicii sociale furnizate persoanelor cu handicap se pot percepe taxe, în condițiile stabilite de furnizorii de servicii sociale publici sau privați acreditați, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap. (la 01-01-2019, sintagma: Autorității Naționale pentru Persoanele cu handicap a fost înlocuită de Punctul 4, Articolul III ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	finanțează din următoarele surse: a) bugetul de stat, cu precădere din veniturile constituite din taxele percepute conform art. 78 alin. (3); b) bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București; c) bugetul local al comunelor, orașelor și municipiilor; d) fonduri externe rambursabile și nerambursabile; e) donații, sponsorizări și alte surse, în condițiile legii. (2) Pentru a garanta primirea de către persoanele cu dizabilități a sumelor reprezentând prestații sociale, acestea vor fi constituite numai din sume provenind de la bugetul de stat și vor fi gestionate de Ministerul Muncii Solidarității Sociale, prin agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București. (4) Pentru anumite servicii sociale furnizate persoanelor cu dizabilități, se pot percepe taxe, în condițiile stabilite de furnizorii de servicii sociale publici sau privați acreditați, cu avizul Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități.” 78. La articolul 94, alineatul (3) se abroga.	nu este condiționată de plata contribuției.
Articolul 94.¹	79. Articolul 94¹ se abroga.	

(1) Persoanele cu handicap grav psihic și/sau mintal asistate în centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap și susținătorii legali ai acestora sunt scutite de plata contribuției lunare de întreținere. Costurile aferente sunt susținute din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată în condițiile legii, prin bugetele locale județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București. (la 30-06-2017, Capitolul VIII a fost completat de Punctul 36, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)		
Articolul 94.2 Susținătorii legali ai adulților cu handicap asistați în centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap, care pot datora contribuția lunară de întreținere, sunt: a) soțul pentru soție sau, după caz, soția pentru soț; b) copiii pentru părinți; c) părinții pentru copii. (la 30-06-2017, Capitolul VIII a fost completat de Punctul 36, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	80. Articolul 94² se abroga	
Articolul 95 (1) Produsele și serviciile realizate de centrele pentru persoanele cu handicap, aflate în coordonarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, pot fi valorificate către persoane fizice și juridice. (2) Sumele obținute în condițiile prevăzute la alin. (1) se fac venit la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în subordinea căreia funcționează centrul respectiv.	81. La articolul 95, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(1) Produsele și serviciile realizate în centrele publice pentru persoanele cu dizabilități, aflate în coordonarea Autorității pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități, pot fi valorificate către persoane fizice și juridice. (2) Sumele obținute în condițiile prevăzute la alin. (1) vor fi folosite pentru funcționarea centrelor respective.”	

Articolul 96 (1) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap poate finanța sau, după caz, cofinanța programe de interes național care au ca scop integrarea, incluziunea socială și profesională a persoanelor adulte cu handicap, precum și creșterea calității vieții acestora. (2) Programele de interes național prevăzute la alin. (1), complementare acțiunilor finanțate la nivel local, pot avea următoarele obiective generale: a) realizarea investițiilor necesare pentru dezvoltarea, diversificarea, restructurarea și buna funcționare a serviciilor și centrelor care asigură îngrijirea adulților cu handicap; b) realizarea de studii, cercetări și publicații în cadrul domeniului său de activitate; c) instruirea personalului care își desfășoară activitatea în cadrul serviciilor și centrelor pentru persoanele cu handicap; d) informarea opiniei publice despre drepturile adulților cu handicap prin campanii de mediatizare; e) transcrierea sau traducerea materialelor informative și culturale în sistemele de acces la informație, specifice persoanelor încadrate în anumite categorii de handicap: alfabet Braille, înregistrări audio, scriere vizuală cu litere mărite, limbaj mimico-gestual, pictograme; f) orice alte obiective corespunzătoare domeniului de activitate al Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități; g) dezvoltarea de servicii de asistență vie și alte forme	82. Articolul 96 se modifica și va avea următorul cuprins: (1) Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități finantează sau, după caz, cofinanțează anual programe de interes național care au ca scop integrarea, incluziunea socială și profesională a persoanelor cu dizabilități, precum și creșterea calității vieții acestora. (2) Programele de interes național prevăzute la alin. (1), complementare acțiunilor finanțate la nivel local, vor avea următoarele obiective generale: a) accesibilizarea instituțiilor și a clădirilor publice pentru toate persoanele cu dizabilități, indiferent de tipul de dizabilitate; b) realizarea investițiilor necesare pentru dezvoltarea, diversificarea, restructurarea și buna funcționare a serviciilor și centrelor care asigură îngrijirea persoanelor cu dizabilități; c) instruirea personalului care își desfășoară activitatea în cadrul serviciilor și centrelor pentru persoanele cu dizabilități; d) transcrierea sau traducerea materialelor informative și culturale în sistemele de acces la informație, specifice persoanelor încadrate în anumite categorii de dizabilitate: alfabet Braille, înregistrări audio, scriere vizuală cu litere marite, limbaj mimico-gestual, pictograme; e) dezvoltarea de servicii de asistență vie și alte forme sau servicii de asistență adecvate a dizabilități; f) realizarea de studii, cercetări și publicații în cadrul domeniului său de activitate; g) informarea opiniei publice despre drepturile	

sau servicii de asistență adecvată a handicapului. h) accesibilizarea instituțiilor și a clădirilor publice pentru toate persoanele cu handicap, indiferent de tipul de handicap. (3) Programele de interes național prevăzute la alin. (1) se aprobă ca anexă la bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale, pe baza fundamentărilor elaborate de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități. (4) Metodologia de selectare și finanțare a programelor de interes național se aprobă prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale.	persoanelor cu dizabilități prin campanii de mediatizare; h) orice alte obiective corespunzătoare domeniului de activitate al Autorității pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități. (3) Programele de interes național prevăzute la alin. (1) se aprobă ca anexă la bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, pe baza fundamentelor elaborate de Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități. (4) Metodologia de selectare și finanțare a programelor de interes național se aprobă prin ordin al Ministrului Muncii și Solidarității Sociale.” 83. La articolul 97, alineatele (3)-(5) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(3) În scopul finanțării programelor de interes național prevăzute la art. 96 alin. (1), Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități poate alocă fonduri din bugetul propriu: a) serviciilor publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București; b) furnizori de servicii sociale autorizați potrivit legii. (4) Metodologia de selectare și finanțare a programelor de interes național se aprobă prin ordin al Ministrului Muncii și Solidarității Sociale.”	
Articolul 97 (3) În scopul finanțării programelor de interes național prevăzute la art. 96 alin. (1), Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități poate alocă fonduri din bugetul propriu: a) serviciilor publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București; b) organismelor private autorizate, potrivit legii.	83. La articolul 97, alineatele (3)-(5) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(3) În scopul finanțării programelor de interes național prevăzute la art. 96 alin. (1), Autoritatea pentru Protecția Persoanelor cu dizabilități poate alocă fonduri din bugetul propriu: a) serviciilor publice de asistență socială din subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București; b) furnizori de servicii sociale autorizați potrivit legii.	

(4) Alocarea fondurilor potrivit prevederilor alin. (3) se face pe bază de convenții încheiate cu consiliile județene și cu consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, respectiv cu organismele private autorizate potrivit legii. (5) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap poate finanța proiecte din cadrul programelor de interes național ce urmează să fie realizate, pe bază de convenție, în colaborare cu ministere, cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cu alte autorități sau instituții publice și organisme private autorizate, potrivit legii.	(4) Alocarea fondurilor potrivit prevederilor alin. (3) se face pe baza de conventii incheiate eu consiliile judetene si cu consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, respectiv eu furnizori de servicii sociale autorizati potrivit legii. (5) Autoritatea pentru Protectia Persoanelor cu Dizabilitati poate finanta proiecte din cadrul programelor de interes national ce urmeaza sa fie realizate, pe baza de conventie, in colaborare cu ministere, cu alte organe de specialitate ale administratiei publice centrale, precum si cu alte autoritati sau institutii publice și furnizori de servicii sociale autorizati potrivit legii.”	
Articolul 98 (1) Asociația Nevăzătorilor din România, Asociația Invalizilor de Război Nevăzători din România, Asociația Națională a Surzilor din România, Liga Națională a Organizațiilor cu Personal handicapat din Cooperația Meșteșugărească și Consiliul Național al dizabilității din România pot primi sume de la bugetul de stat, prin bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu dizabilități în condițiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi, potrivit bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate anual. (la 30-06-2017, Alineatul (1) din Articolul 98 , Capitolul VIII a fost modificat de Punctul 38, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017) (2) Sumele prevăzute la <u>alin. (1)</u> se utilizează cu respectarea prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, iar sumele rămase neutilizate la data încheierii exercițiului financiar se restituie la bugetul de stat. (la 19-11-2012, Art. 98 a fost modificat de art. VIII din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 68 din 14 noiembrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 778 din	<i>84. Articolul 98 se abroga.</i>	

19 noiembrie 2012.)		
Articolul 99 (1) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități finanțează, în proporție de până la 98%, prin derogare de la prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, proiecte ale organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției persoanelor cu handicap. (la 19-07-2018, Alineatul (1) din Articolul 99 , Capitolul VIII a fost modificat de Punctul 10, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 69 din 17 iulie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 19 iulie 2018) (2) Metodologia de selectare și finanțare a proiectelor se aprobă prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale. (la 30-06-2017, Alineatul (2) din Articolul 99 , Capitolul VIII a fost modificat de Punctul 39, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 30 iunie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 508 din 30 iunie 2017)	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Capitolul IX Răspunderea juridică Articolul 100 (1) Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează: a) nerespectarea dispozițiilor art. 15 alin. (1), cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei; b) nerespectarea dispozițiilor art. 16-22, art. 23 alin. (1), (2) și (4), art. 24 alin. (1)-(6), art. 27 alin. (1) și (2), art. 28, art. 30, art. 31, art. 32 alin. (2), art. 33 alin. (1)-(3), art. 34 alin. (3), art. 37 alin. (2), art. 51 alin. (4)-(7), art.	85. La articolul 100, alineatul (1) se modifica și va avea următorul cuprins: „(1) Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează: a) nerespectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3), art. 11 alin. (2), art. 15 alin. (1), cu amenda de la 10.000 lei la 20.000 lei; b) nerespectarea dispozițiilor art. 16-22, art. 23 alin. (1), (2), (3) și (4), art. 24 alin. (1) - (6), art. 27 alin. (1) și (2), art. 28, art. 30, art. 31, art. 33', art. 32 alin. (2), art. 33 alin. (1) - (3), art. 34 alin. (3) și (4), art. 37, art. 39, alin. (1), art.	

54 alin. (1)-(3), art. 55 alin. (1) și (2), art. 61-64, art. 65 alin. (1), (2) și (5), art. 66-68, art. 69 alin. (1), art. 70, art. 71, art. 75 alin. (2) și art. 78 alin. (6), cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei; c) nerespectarea dispozițiilor art. 78 alin. (2) și (3), cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei; d) nerespectarea dispozițiilor art. 83 alin. (1) lit. b), cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei; e) nerespectarea standardelor specifice de calitate, cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei; (la 05-10-2021, Litera e) din Alineatul (1) , Articolul 100 , Capitolul IX a fost modificată de Punctul 3, Articolul I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 114 din 4 octombrie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 950 din 05 octombrie 2021) f) nerespectarea condițiilor de autorizare în timpul funcționării ca unitate protejată autorizată, cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei și retragerea autorizației de funcționare; g) parcare a altor mijloace de transport pe locurile de parcare adaptate, rezervate și semnalizate prin semn internațional pentru persoane cu handicap, cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei și ridicarea mijlocului de transport de pe locul de parcare respectiv; h) propunerea de încadrare, încadrarea în grad și tip de handicap a unei persoane, cu încălcarea criteriilor medico-psiho-sociale aprobate prin ordin comun al ministrului muncii și protecției sociale și al ministrului sănătății, cu amendă de la 30.000 lei la 100.000 lei.	40 alin. (1), art. 42 alin. (5), art. 44, art. 46, art. 47, art. 47' alin (1), art. 51, art. 54 alin. (1) - (2), art. 55 alin. (1) si (2), art. 61-64, art. 65 alin. (1), (2) și (5), art. 66-68, art. 69 alin. (1), art. 70, art. 71, art. 72, alin. (1), art. 74, art. 75 alin. (2), art. 76 si art. 78 alin (1'), alin (1t) si alin. (6), cu amenda de la 10.000 lei la 25.000 lei; c) nerespectarea dispozitiilor art. 78 alin. (2) și (3), cu amenda de la 25.000 lei la 50.000 lei; d) nerespectarea dispozitiilor art. 83 alin. (1) lit. b), cu amenda de la 10.000 lei la 25.000 lei; e) nerespectarea standardelor specifice de calitate, cu amenda de la 10.000 lei la 25.000 lei; f) nerespectarea conditiilor de autorizare in timpul functionarii ca unitate protejata autorizata, cu amenda de la 25.000 lei la 50.000 lei si retragerea autorizatiei de functionare; g) parcare a altor mijloace de transport pe locurile de parcare adaptate, rezervate si semnalizate prin semn international pentru persoane cu dizabilități, cu amenda de la 2.000 lei la 10.000 lei și ridicarea mijlocului de transport de pe locul de parcare respectiv; h) propunerea de incadrare, incadrarea in grad si tip de dizabilități a unei persoane, cu incalcarea criteriilor medico-psiho-sociale aprobate prin ordin comun al ministrului muncii si protectiei sociale si al ministrului sanatatii, cu amenda de la 30.000 lei la 100.000 lei.”	
Articolul 100¹ Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei următoarele fapte: a) nerespectarea de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale	86. Articolul 100¹ se modifica si va avea urmatorul cuprins: „Art. 100¹. - Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 2.000 lei la 10.000 lei următoarele fapte: a) nerespectarea de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale	

sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 23 alin. (3), art. 42 alin. (6), art. 88, art. 90 și alin. (2) și (7); b) nerespectarea de către comisiile de evaluare a prevederilor art. 89 alin. (1) și (4); c) nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap grav a prevederilor art. 37 alin. (3), art. 39 alin. (1) și (2), art. 40 alin. (1), art. 44; d) nerespectarea de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor art. 40 alin. (2); e) nerespectarea de către consiliile județene, după caz, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 85 alin. (5). (la 01-01-2017, Capitolul IX a fost completat de Articolul 22, Capitolul II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 82 din 16 noiembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 965 din 29 noiembrie 2016)	sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 23 alin. (3), art. 88, art. 90.1 alin. (2) și (7); b) nerespectarea de către comisia de evaluare a prevederilor art. 89 alin. (1) și (4); c) nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu dizabilitate gravă a prevederilor art. 37 alin. (3), (4), (5) și (6) art. 39 alin. (1) și (2), art. 40 alin. (1), art. 44; d) nerespectarea de către serviciile publice de asistență socială a prevederilor art. 40 alin. (2); e) nerespectarea de către consiliile județene, după caz, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București a prevederilor art. 85 alin. (4).”	
Articolul 100.2 (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor contravenționale prevăzute la art. 100.1 se fac de către inspectorii sociali. (2) Constatarea contravențiilor se poate efectua și de către celelalte organe de control ale Ministerului Muncii și Justiției Sociale, în cadrul controalelor de fond sau tematice proprii dispuse de ministrul muncii și justiției sociale, conform atribuțiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e) din Hotărârea Guvernului nr. 344/2014*) privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, precum și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare. (3) În situația prevăzută la <u>alin. (2)</u>, organul de control al Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice are obligația de a transmite de îndată procesul-verbal de constatare organului de control	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

competent potrivit <u>alin. (1)</u> în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de lege. (4) Sumele obținute din aplicarea amenzilor se fac venit la bugetul de stat. (5) Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal de contravenție ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la <u>art. 100t1</u>, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal. (6) Procesele-verbale întocmite de către personalul prevăzut la <u>alin. (1)</u> vor fi depuse în fotocopie la entitatea controlată prevăzută de <u>art. 100t1</u>. (la 01-01-2017, Capitolul IX a fost completat de Articolul 22, Capitolul II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 82 din 16 noiembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 965 din 29 noiembrie 2016)		
Articolul 101 (1) Sumele încasate necuvenit, cu titlu de prestații sociale, se recuperează de la titularul dreptului sau de la familia acestuia, după caz. (2) Sumele prevăzute la alin (1) se recuperează fără perceperea de dobânzi și penalități de întârziere sau majorări de întârziere, dacă acestea sunt restituite de beneficiar în termen de maximum 180 zile de la emiterea deciziei sau, după caz, a dispoziției de recuperare, în condițiile legii. (3) Pentru recuperarea sumelor prevăzute la alin. (1) termenul de prescripție este cel prevăzut de art. 2.517 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare. (4) În situația în care beneficiarul dreptului a locuit singur și a decedat, nu se mai procedează la recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații*). (la 12-11-2015, Alin. (4) al art. 101 a fost modificat de	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

art. unic din LEGEA nr. 266 din 6 noiembrie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 836 din 9 noiembrie 2015, care modifică art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 44 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 475 din 27 iunie 2014.) (la 27-06-2014, Art. 101 a fost modificat de art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 44 din 26 iunie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 475 din 27 iunie 2014.)		
Capitolul X Dispoziții tranzitorii și finale Articolul 102 Prevederile art. 43 alin. (1) și ale art. 58 alin. (4) și (5) intră în vigoare la 1 ianuarie 2007.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Articolul 103 La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 30 iunie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 519/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 18 alin. (2) lit. d) și e) și alin. (5) și ale art. 19 alin. (1) lit. a)-c), e), f), q) și r), care se abrogă începând cu data de 1 ianuarie 2007, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi.	- articol nemodificat de proiectul de lege -	
Articolul 104 În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu dizabilități va elabora normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi și le va supune spre aprobare prin hotărâre a Guvernului*).	- articol nemodificat de proiectul de lege -	

	Art. II. - (1) In tot cuprinsul Legii nr.448/2006, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si al legislatiei in vigoare, sintagma "persoana cu handicap" se Inlocuieste cu sintagma "persoana cu dizabilitati" si sintagma "certificat de incadrare in grad de handicap" se inlocuieste cu sintagma "certificat de incadrare in grad de dizabilitate". (2) Certificated de incadrare in grad de handicap emise pana la data intrarii in vigoare a prezentei legi se utilizeaza in continuare pana la expirarea termenului de valabilitate a acestora.	
	Art. III. - Registrul electronic de facilitare a angajarii persoanelor cu dizabilitati, aflate in cautarea unui loc de munca, prevazut la art.74 alin.(I) lit.e) din Legea nr.448/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezentul act normativ, se infiinteaza in termen de 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi.	Propunem reanalizarea acestei masuri, in sensul administrării Registrului Unic al Persoanelor cu dizabilitati, in prezent in proces de actualizare/modernizare.
	Art. IV. - Articolul 3 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din Romania, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002, aprobata cu modificari și completari prin Legea nr. 424/2002, cu modificarile și completarile ulterioare, se modifica și se completeaza dupa cum urmeaza: 1. La alineatul (1), litera a), dupa punctul (xii), se introduce un nou punct, (xiii), cu urmatorul cuprins: „(xiii) persoanele cu dizabilitati, precum și insoțitorii sau, dupa caz, asistentii personali ai acestora, deținatori de autoturisme.” 2. Alineatul (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(2) Vehiculele prevazute la alin. (1) lit. a) pet. (viii)-	

	(xiii), lit. b)-e) sunt exceptate de la plata tarifului de utilizare numai daca sunt inregistrate, ca vehicule exceptate, in baza de date a SIEGMCR.” 3. Alineatul (3) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(3) Obligafia de a solicita inscrierea/eliminarea vehiculelor prevazute la alin. (1) lit. a) pet. (viii)-(xiii), lit. b)-e) și alin. (1) in/din baza de date a SIEGMCR și marcarea vehiculelor prevazute la alin. (1) lit. a) pet. (i)-(vii) in Registrul national de evidența a permiselor de conducere și a vehiculelor inmatriculate revine utilizatorilor acestora.” 4. Alineatul (4) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(4) Documentele necesare și condițiile de inscriere/eliminare a vehiculelor prevazute la alin. (1) lit. a) pet. (viii)-(xiii), lit. b)-e) și alin. (1) in/din baza de date a SIEGMCR și de marcarea a vehiculelor prevazute la alin. (1) lit. a) pet. (i)-(vii) in Registrul national de evidența a permiselor de conducere și a vehiculelor inmatriculate se stabilesc prin normele metodologice pentru aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere care se aproba prin ordin al ministrului transporturilor.” 5. Alineatul (5) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(5) Incepand cu data de la care inregistrarea tarifului de trecere se realizeaza prin SIEGMCR, vehiculele prevazute la alin. (1) lit. a) pet. (viii)-(xiii), lit. b)-c), inscrise in baza de date ca exceptate de la plata tarifului de utilizare, sunt exceptate și de la obligafia de plata a tarifului de trecere, fara a mai fi necesara solicitarea inscrierii acestora in baza de date a SIEGMCR.”	
	Art, V.- Articolul 22 din Legea nr.227/2015 privind	

	Codul fiscal, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea 1, nr.688 din 10 septembrie 2015, cu modificarile si completarile ulterioare, se modifica si se completeaza dupa cum urmeaza: 1. Dupa alineatul (1') se introduce se introduce un nou alineat, (1²), cu urmatorul cuprins: „(1²) Profitul investit in adaptarea locurilor de munca si achizitionarea utilajelor si echipamentelor utilizate in procesul de productie de catre persoana cu dizabilitati este scutit de impozit.” 2. Alineatul (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(2) Profitul investit potrivit alin. (1), alin (1'), alin, (P) reprezinta soldul contului de profit si pierdere, respectiv profitul contabil brut cumulat de la inceputul anului, obtinut pana in trimestrul sau in anul punerii in functiune a activelor prevazute la alin. (1) si alin, (1²), respective trimestrul sau anul inregistrarii cheltuielilor prevazute la alin, (1'). Scutirea de impozit pe profit aferenta investitiilor realizate se acorda in limita impozitului pe profit calculat cumulat de la inceputul anului pana in trimestrul punerii in functiune a activelor prevazute la alin. (1) si alin, (1²), respectiv trimestrul inregistrarii cheltuielilor prevazute la alin, (1*), pentru contribuabilii care aplica sistemul trimestrial de declarare si plata a impozitului pe profit, respectiv in limita impozitului pe profit calculat cumulat de la inceputul anului punerii in functiune a activelor prevazute la alin. (1) si alin, (1²), respectiv inceputul anului inregistrarii cheltuielilor prevazute la alin. (1') pana la sfarsitul anului respectiv pentru contribuabilii care aplica sistemul anual de declarare plata a impozitului pe profit.” 3. Alineatul (3) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(3) Pentru contribuabilii care au obligatia de a plati	
--	---	--

	impozit pe profit trimestrial, m situația în care se efectuează investiții în trimestrele anterioare, din profitul contabil brut cumulat de la începutul anului se scade suma profitului investit anterior pentru care s-a aplicat facilitatea. În cazul în care în trimestrul în care se pun în funcțiune activele prevăzute la alin. (1) și alin. (1ț), respectiv trimestrul înregistrării cheltuielilor prevăzute la alin. (1') se înregistrează pierdere contabilă, iar în trimestrul următor sau la sfârșitul anului se înregistrează profit contabil, impozitul pe profit aferent profitului investit nu se recalculează.” 4. Alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins: „(4) în cazul contribuabililor prevăzuți la art. 47 care devin platitori de impozit pe profit în conformitate cu prevederile art. 48 alin. (3') și art. 52, pentru aplicarea facilității se ia în considerare profitul contabil brut cumulat de la începutul trimestrului respectiv investit în activele prevăzute la alin. (1) și alin. (1ț), puse în funcțiune începând cu trimestrul în care aceștia au devenit platitori de impozit pe profit, respectiv profitul contabil brut cumulat de la începutul trimestrului investit conform alin. (1').” 5. Alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins: „(6) Pentru activele prevăzute la alin. (1) și alin. (1ț), care se realizează pe parcursul mai multor ani consecutivi, facilitatea se acordă pentru investițiile puse în funcțiune parțial în anul respectiv, în baza unor situații parțiale de lucrări.” 6. Alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins: „(7) Prevederile alin. (1) și alin. (1ț) se aplică pentru activele considerate noi, potrivit normelor metodologice.”	
--	--	--

	7. Alineatul (8) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(8) Contribuabilii care beneficiaza de prevederile alin. (1) si alin. (1^f) au obligatia de a pastra in patrimoniul activele respective cel puțin o perioada egala cu jumatate din durata de utilizare economica, stabilit potrivit reglementarilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. In cazul nerespectarii acestei condiții, pentru sumele respective se recalculeaza impozitul pe profit și se percep creanțe fiscale accesorii potrivit Codului de procedura fiscala, de la data aplicarii facilității, potrivit legii. In acest caz, contribuabilul are obligația depunerii declaratiei fiscale rectificative. Nu intra sub incidenta acestor prevederi activele mentionate la alin. (1) si alin. (1^f) care se inscriu in oricare dintre urmatoarele situatii: a) sunt transferate in cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii; b) sunt instrainate in procedura de lichidare/faliment, potrivit legii; c) sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și inlocuite, in conditiile in care aceste situatii sunt demonstrate sau confirmate in mod corespunzator de contribuabil. In cazul activelor furate, contribuabilul demonstreaza furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare. d) sunt scoase din patrimoniul ca urmare a indeplinirii unor obligații prevazute de lege.” 8. Alineatul (9) se modifica si va avea urmatorul cuprins: „(9) Prin excepție de la prevederile art. 28 alin. (5) lit. b), contribuabilii care beneficiaza de prevederile alin. (1) și alin. (1²) nu pot opta pentru metoda de amortizare accelerata pentru activele respective.”	
--	--	--

	ART. VI. - In termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, se vor modifica in mod corespunzator: a) Hotararea Guvernului nr.268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007, cu modificarile si completarile ulterioare; b) Ordinul ministrului transporturilor nr. 1463/2018 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de catre Compania Nationala de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A. a tarifului de utilizare si a tarifului de trecere, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.881 din 18 octombrie 2018.	
	Art. VII. - Pentru respectarea obligatiilor prevazute la art. 19 din Legea nr.448/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezentul act normativ, Ministerul Educatiei in colaborare cu Directiile generate de asistenta sociala si protectia copilului judetene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, stabilesc necesarul de profesori de sprijin si itineranti si organizeaza concursuri pentru ocuparea posturilor.	
	Art. VIII. - Legea nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificarile si completarile ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicata in Monitorul Oficial, Partea I, dandu-se textelor o alta numerotare. Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin (1) din Constitutia Romaniei, republicata.	

--	--	--